

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبىه رامبه رى كوردى سۆرانى ستاندەر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 19-22
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بىئەرامبەرى كوردى سۆرانىي ستابندهر

Kurdish Sorani Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 5/20/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

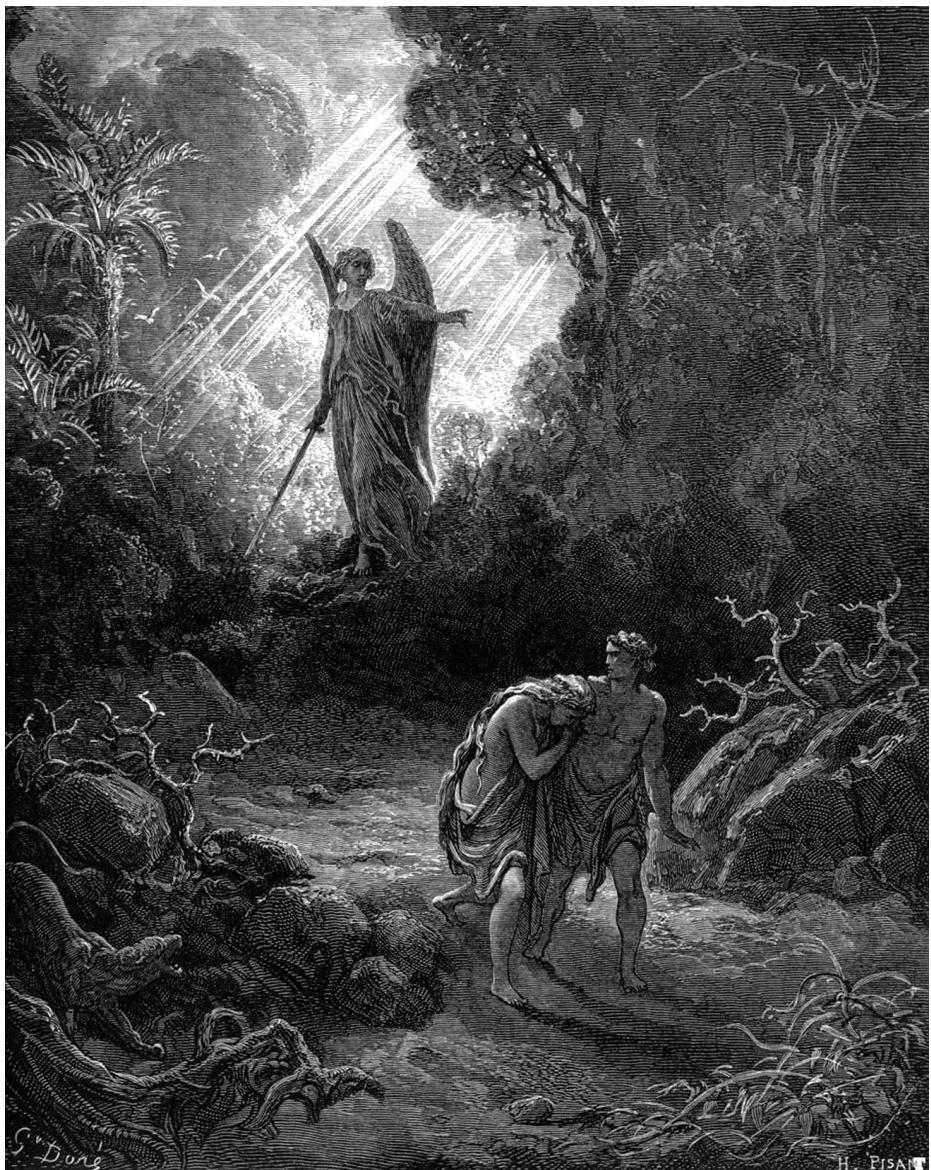
کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

دوسای هودوی مرزقی دورکرد، بپاسهوانی بریگای دره خنی ریان له دیوی روزجه لان باخچهی عدهون کپرویه کلی دانه، له گل مشتیزی گدار که به هدمو لایه کدا

ده سوپرایوه.

3:24 پیدا یون

په یدا بون

1

باش بwoo، 19 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانی، ئەمە پروژی چوارەم

بwoo، 20 ئینجا خودا فرمومۇي: «با ٹاوه کان پې بن لە ئاپورەى

بۇنەوەری زىندۇو، با بالىدەش لە بۇشاپى ئاماندا بەسەر شىۋە و بەتال بwoo، تارىكىش لە سەر پرووى قۇولايە كان بwoo.

زەۋىدا بەپېت،» 21 ئىتر خودا بۇنەوەرە مەزىنەكانى دەرىيائى پروژى خوداش لە سەر پرووى ٹاوه کان دەجولايە وە. 3 خودا بە دېپەتا، لە گەل ھەمو زىنەدەوەرە جولالە كانى ناو ٹاوه کان فرمومۇي: «با پۇونا كى بىتت،» ئینجا رۇونا كى بwoo، 4 خوداش كە لىپ بېيون، بېيىچى جۈزە كايان، لە گەل ھەمو بالىدەيەكى بىننى كە رۇونا كىيە كە باش بwoo، ئىتر خودا رۇونا كىيە كە لى تارىكى جيا كىدەدەوە. 5 خودا رۇونا كىيە كە ناو نا «پۇزى» و تارىكىيە كە ناو نا «شەو،» ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پروژى يە كەم بwoo، 6 خودا فرمومۇي: «با بۇشاپى كە لە ئىوان ٹاوه کاندا بىتت، بۆ جىابۇنەوەى ئاو لە ئاو،» 7 جا ئاوا بwoo.

باش بoo، ئىتر خودا رۇونا كىيە كە لى باش بالدارىش بېيىچى جۈزە كايان، خوداش بىننى كە ئەمە باش

بwoo، 22 خودا بەرە كە تدارى كەن و فرمومۇي: «بەردار بن و زۇر بن و ئاوى دەرىيائى كان پې بکەن، با بالىدە كايانىش

لە سەر زەۋى زۇر بىن،» 23 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

زەۋىدا بېتت، بۆ جىابۇنەوەى ئاو لە ئاو،» 7 جا ئاوا بwoo.

خودا بۇشاپى كە دروستىردە ئاوا كە لى ژىز بۇشاپى كە لى

لە ٹاوه كە سەر بۇشاپى كەوا كە جيا كىدەدەوە. 8 خودا

بۇشاپى كە ناو نا «ئاسمان،» جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

پروژى دووم بwoo، 9 خودا فرمومۇي: «با ٹاوه كانى ژىز ئاسمان خۇييان دروستىردى، ئاژەللى مالىيەش بېيىچى جۈزى خۇييان و

لە يەك شۇنىڭ كۆپىنەوە و شىكەن دەرىكەپىت،» جا ئاوا بwoo.

ھەمو خەشۈكىتىكىش لە سەر زەۋى بېيىچى جۈزى خۇييان،

10 خودا و شەكەن كە ناو نا «زەۋى،» ٹاوه كۆپۈرۈدە كەشى خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 26 ئینجا خودا فرمومۇي:

ناو نا «دەرىياء،» خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 11 ئینجا خودا فرمومۇي: «با زەۋى سەوزازى بەرەم بېتت، بۇوەكى

تۇودار و دارى بەردار لە سەر زەۋى، ئەمە تۇوه كە لە ئاوا و ئاژەللى مالى و بە سەر ھەمو زەۋىدا، ھەرەدە بە سەر ھەمو خۇيەقى، لە جۈزى خۇزى،» جا ئاوا بwoo، 12 زەۋى سەوزازى بەرەم بېتت، با دەسەلەتدار بىن بە سەر ماسى دەرىيائى و بالىدە ئاسمان

تۇودار و دارى بەردار لە سەر زەۋى، ئەمە تۇوه كە لە ئاوا و ئاژەللى مالى و بە سەر ھەمو زەۋىدا دەخشىن،» 27 خودا

بەرەم بېتت، بۆ جۈزى خۇزى و دار كە بەر دروستىكەن و تۇوه كە تىدا بىتت لە جۈزى خۇزى، خوداش

بىننى كە ئەمە باش بwoo، 13 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پروژى سىلىم بwoo، 14 ئینجا خودا فرمومۇي: «با لە بۇشاپى ئاسماندا رۇونا كىيە كان ھەن بۆ جىا كەرنەوەى پروژە شەو،

بالىدە ئاسمان و بە سەر ھەمو بۇنەوەرەنەكى زىندۇدا كە ھەرەدە بۆ نىشانىرىنى وەرز و پۇز و سال، 15 با رۇونا كىيە كان

لە بۇشاپى ئاسماندا بىن، تاكى سەر زەۋى رۇونا كەنەوە،» بۇوەكى تۇودار كە لە سەرتاسەرى رۇوی زەۋىبە داومە بە

جا ئاوا بwoo، 16 ھەرەدە خودا دوو بۇونا كىيە مەزىنە كە دروستىردى، رۇونا كىيە گەورە كەيان بۆ فەرمانزەۋايەقى پۇز،

پۇونا كىيە بچۈرۈك كەشىيان بۆ فەرمانزەۋايەقى شەو، ھەرەدە ئەستىرە كاينىش، 17 خودا لە بۇشاپى ئاسماندا بۆ رۇونا كەرنەوەى سەر زەۋى، ھەمو بۇنەوەرەنەكى كە هەناسەى ڑىانى تىدا بە،

ھەمو بۇوەكى سەوزم بۆ خۇراك كەپداون،» جا ئاوا بwoo، جىا كەرنەوەى رۇونا كىيە كە ئەمە

31 خودا یعنی هه مو و هه وهی که دروستی کردبو و زور باش پیاوه که دا و فرموموی: «تو نازادیت له هه مو و دره خته کانی بwoo. جا نیواره بwoo، بwoo بهیانی، ئەمە رژوئی شەشم بwoo.

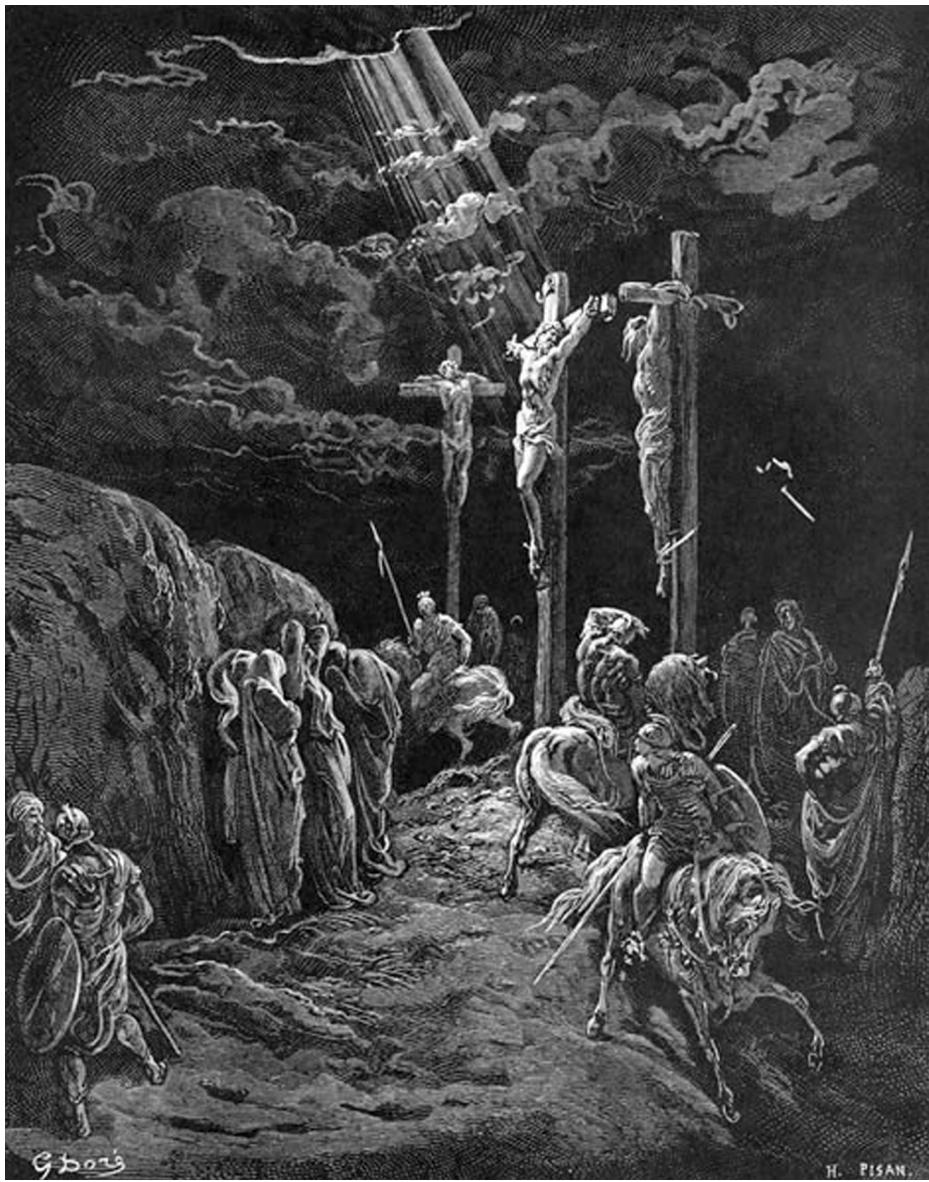
باچه که بختوت، 17 به لام بیت نیبه له دره خته زانی چا که و خراپه بختوت، چونکه ئەو رژوئه لىنى بختوت پیگومان دەمریت.» 18 یەزدانی پەروەردگار فرموموی: «باش نیبه بۆ تەواو کان. 2 یېت خودا له رژوئی حەوەتم لهو کارەی کە کردبوی تەواو بیوو. خودا له رژوئی حەوەتم له هه موو کارە کانی پیشوی دا. 3 خودا رژوئی حەوەتمی بەرە کەتدار و پیرۆز کرد، چونکه تىلدا کوتایی بە هه موو کارىتىکي بە دېپتان هیتا. 4 ئەماناش پىنځختە کانی ئاسمان و زهون کاتىك بەدى هینزان، لهو رژوئه یەزدانی پەروەردگار زەموی و ئاسمان دروستکرد. 5 ھېچ دەھەتىكى گلگەم لە سەر زەموی نەبوبو هەروەھا ھېچ رەوە كىكى گلگەش سەرى دەرنە کردبوو، چونکه هېيشتا یەزدانی پەروەردگار بارانى بە سەر زەمويدا نەباراندبوو. ھېچ مەرقۇقىكىش نەبوبو ئىشى جوتىارى بىكتا. 6 به لام تەم له زەوييە و سەرەدە كەوت و هه موو رەپوو زەموی ئاو دەدا. 7 جا یەزدانی پەروەردگار پیاوی له خۆل زەموی دروستکرد و هەناسەئى زىيانى فووكەدە كۈنە لۇقى. بەمەش پیاوە کە بوبو گىانىتىکى زىندىوو. 8 ئىنجا یەزدانی پەروەردگار پیاوە کە گوتى: «ئىستا ئەمە ئىسلىكىكە له ئىسقانە كام و گوشتە له گوشتم. ئەمە ناودە بىرىت به «ئافەرت» چونکە له باچە يەكى له عەدەن، له رژوئە لاتدا چاند. لەۋىش پیاوە کە دانا کە دروستى کردبوو. 9 یەزدانی پەروەردگار هه مو و ئەو بەجىدە هيلىت و به ژەنە كەيە و دەننوسىت، یېت دەبە يەك جەستە. 25 پیاوە کە و ژەنە كەيە هەر دەوپەكان پرووت بۇون، خوش بۇون له زەويىدا گەشە پېڭىد. درەختى زىيانىش له شەرمىشيان نەدەرد.

ناوهپاستى باچە كەدا بwoo، هەروەھا درەختى زانى چا کە و خراپه، 10 رووبارىتكى له عەدەن و سەرچاوه دەگىيت 3 مار له هه مو و ئازەمل كىوي سەر زەموی، ئەوانەي بەزدانى و لەبەرى دەپروات بۇ ئاودانى باچە كە، لەۋىوە دېيت به پەروەردگار دروستى کردبوون زۆرزاپەر و تەلە كە باز تر بwoo. چوار لقەوه: 11 ناوی يەكمىيان پېشۇنە كە به هەر چوار لاي به ئافەرە كەدى گوت: «ئاپا راستە خودا فرمومويەتى: «بۇتان هەمو زەموی حەفلايدا، كە زېپى لىيە. 12 زېپى ئەو نیبه له ھېچ درەختىكى باچە كە بختون؟» 2 ئافەرە كەش بە زەوييە چا كە، هەروەھا سەرىلىنى دارى بۇن خوش و بەردى مارە كەدى گوت: «بۇمان هەبى له بەرى درەختە کانى باچە كە عاشقىبەندىلىتى لىيە. 13 ناوی رووبارى دووھەمان گىچۈنە، بىخۇن، 3 به لام خودا فرموموی: «بۇتان نیبه له بەرى ئەو كە بە شېۋەي پېچاۋپېچ بە هەمو خاكى كوشدا دەپروات. درەختە بختون، كە له ناوهپاستى باچە كەيە، هەروەھا بۇتان نیبه 14 ناوی رووبارى سېلىم دجلەيە، ئەمېش بە رژوئە لاتى شارى دەستى لى بەدن، ئەگىنا دەمن.». 4 مارە كە به ئافەرە كە ئەشۇوردا دەپروات. رووبارى چوارەمېش فوراتە. 15 یەزدانى گوت: «نا بەرەستى نامن، 5 چونکە خودا دەزائىت ئەو پەروەردگار پیاوە كە هىتا و له باچەي عەدەن دايما، بۇ ئىشى رژوئى كە دەھىتون چاواتان دەكىتىھە و ئېت وەك خودا تان جوتىاري و بايەخ پىدانى. 16 یەزدانى پەروەردگار فەرمانى بە لىدىت و چا كە و خراپه دەزانى.» 6 كاتىك ئافەرە كە

بینی به ری دره خته که بُو خواردن باشه، چاو ئارهزووی بُو خولیت و بُو خولیش ده گریته ووه» 20 ئادهم ناوي زنه کى ده کات و اوی لى ده کات دانا يىت، له بره کى گردهوه و نا حدوا، چونکه ده يىته دايىكى هموو زيندووان. 21 يەزدانی خواردى، دايى مىزدە كشى كه له گەلى بwoo، ئەوش خواردى. پەروەردگار بُو ئادهم و زنه کى جلى له پېسەت دروستكەد و 7 پاشان هەردووچاگان چاوبان گرايىه و زانيان كه ۋۇوتىن، لمبىرى گىرىن. 22 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار فەرمۇسى: «ئىستا ئىتىر گەللاي ھەنجىريان لىيىك دوورى و پوشاسىگان بُو خۇيان مەرۇف بۇوه بە يەكىن وەك خۇمان، چا كە و خراپە دەزايىت، دروستكەد. 8 ئىنجا پپاوه كە و زنه کى گوپيان لە دەنگى ئىستاش بىڭىھى پى نادىرىت دەستى درىيەتكات و له درەختى يەزدانى پەروەردگار بwoo كە له كاتى ھەلکىدىنى شەبای ۋۇزدا ژىيانىش بىكانەوه و بىخوات و بُو ھەتاھەتايە بىزىتت.» 23 ئىتىر له باچە كەدا ھاتوچۇرى دەركىد، ئەوانىش له تىو درەختەكىنى يەزدانى پەروەردگار لە باچەھى عەددەن دەركىد، بُو ئەوهى لەو باچە كە خۇيان لە يەزدانى پەروەردگاريان شاردەوه. 9 بەلام زەۋىيە ئىش بىكت كە لىيەھى وەرگۈراوه. 24 دواي ئەوهى يەزدانى پەروەردگاريش پپاوه كە باڭ كرد و فەرمۇسى: مەرۇف دەركىد، بُو پاسەوانى پىتىگاى درەختى ژيان لە دىيى «لە كۆيتى؟» 10 ئەوش وەلامى دايىوه: «لە باچە كە گۈنم لە رۇزەھەلاقى باچەھى عەددەن كە روبەكانى دانا، لە گەل شىشىرى دەنگى بwoo، بەلام لمبىر ئەوهى كە ۋۇوت بوم، ترسام؛ گەدار كە بە ھەموو لايەكدا دەسوورپاراوه.

ئىتىر خۇم شاردەوه.» 11 ئەوش فەرمۇسى: «كى بە تۈرى 4 ئادهم لە گەل حەواي ڏىن جووت بwoo، ئەوش سكى گوٽ كە رۇوتىت؟ لەو درەختەت نەخواردىت كە فەرمانم پې بwoo، قايىنى بwoo، گوقى: «لەلایەن يەزدانەوه پىاوىك بwoo پەن كەدبوويت لىي نەخۇست؟» 12 پپاوه كەش گوقى: «ئە و بەرھەمم.» 2 پاشان ھابىل براي بwoo، ئىتىر ھابىل بwoo شوانى ئافرەتەي پېت دام لە گەلم بېت، ئەو له بەرى ئەو درەختەي پېدام، منىش خواردم.» 13 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار بە ئافرەتە كە فەرمۇسى: «ئەمە چىيە تۇ كەدبووتە؟» ئافرەتە كەش گوقى: «مارە كە فەرمانم دام و منىش خواردم.» 14 يەزدانى جا ھابىل و قوربانىيە كەي جىچى رەزمەندى يەزدان بۇون، پەروەردگار بە مارە كەي فەرمۇسى: «لەبىر ئەوهى ئەمەت كەد، 5 بەلام قايىن و پىشىكشىكاوه كەي جىچى رەزمەندى يەزدان (تۇ لە ھەموو ئاٹەنلىكى مالى و كىنيي نەفرەتلىكى اوتر دەبىت.» ھەموو تەمەنىشت لە سەر سكى دەخشىت و خۇل دەخۇست. 6 يەزدان بە قايىنى فەرمۇسى: «بۇ تۈرپە بwoo و ۋۇوتى خۇت دۇرۇنىيە ئىش دەخەمە نىوان تۇ و ئافرەتە كە، نىوان نەوهى تۇ گۈز كەدۋوە؟ 7 ئايما كە گەر ئەوهى چا كە ئەنجام بەدەيت، قېول ناكىرىت؟ خۇ ئەنگەر ئەوهى چا كە ئەنجامى نەدەيت ئەوا گۇناھ لە بەرەرگا خۇي مات كەدۋوە و ئارەزووت دەكت، سكېپىت زور زىات دەكەم، بە زانەوه مەدالىت دەبىت. بەلام تۇ دەبىت بە سەریدا زال بېت.» 8 جا قايىن بە ھابىل ئارەزووت بُو پپاوه كەت دەبىت و ئەوش بە سەرتدا زال براي گوٽ: «باچىنە گەلگە كە.» كاتىك ھەردووچاگان لە گەلگە بۇون، قايىن بەلامى ھابىل براي دا و كوشى. 9 يەزدان بە گۈنت لە زنە كەت گرت و لەو درەختەت خوارد كە فەرمانم قايىنى فەرمۇسى: «كوا ھابىل برات؟» ئەوش گوقى: «نازام، ئايما كەدبوويت، نايىت لىي بخۇست، «ئەوا زەۋىش بەھۆي تۇوه پەن كەدبوويت، بە رەنگىشانىش ھەموو پۇزىانى ئىيات لىي نەفرەت لىكراوه، بە رەنگىشانىش ھەموو پۇزىانى ئىيات لىي دەخۇست. 18 دىركو دالىت بۇ بەرھەم دىتىت و پرووەكى گەلگە ھاوارم بۇ دەكت. 11 ئىستاش تۇ نەفرەتلىكى اوپتىت لەو زەۋىيە دەخۇست. 19 بە ئارەقەي ناوجە وانت نان دەخۇست، هەتا كە دەمى بۇ وەرگەتى خۇيىنى برا كەت كەدۋوە لە دەستى تۇ دەگەر بىتەوه بۇ زەۋىي، كە لىيەوه وەرگۈراویت، لەبىر ئەوهى

12 کاتیک ئیش له زه و پیه که دا ده کهیت، چیز بەری خۆیت نادانی. لەسەر زهۆی دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبیت.» 13 قایین بېزدانی گوت: «سزا کەم لەدە گەورە تەر کە بۇ ائم بەرگەی بىگرم. 14 ئەمروز لەسەر زهۆی دەرتىرىدم، لەپەر ئامادە بۇونق ۋۆن دەبم و دەربەدەر و بىن ۋۆقرە دەبم لەسەر زهۆی. ھەرگە سېيىكىش تووشم بىت دەمكۈزۈت.» 15 بەلام يەزدان يېنى فەرمۇو: «ناكىيت وايىت، ھەرگە سېيىك قایين بکۈزۈت ئەوا حەوت ئەوەندە تۈلەي لى دەستىزىتىھەو.» ئىنجا يەزدان نىشانىدەكى بە قایينەوە كەم تاكى ھەرگە سېيىك تووشى يېت نەيدىكۈزۈت. 16 ئىئر قایين لەپەردەم يەزدان چووه دەرەوە و لە خاکى تود لە رېزەلاقى عەدن نىشته جى بۇو. 17 قایين لەگەن زەنە كەم جووت بۇو، ئەملىش سكى پېر بۇو و حەتنى بۇو. ئەم كەنە شارىتى بىناد دەنا، شارە كەم بە ناوى كورە كەيدەوە ناوا نەقۇخ. 18 حەقۇخ عىرادى بۇو، عىرادىش مەحويائىلى بۇو، مەحويائىلىش مەتوشاپىلى بۇو، مەتوشاپىلىش لامەنخى بۇو. 19 لامەنخ دو رو ئىنى هىتا، يەكىجان ناوى عادا بۇو، ئەملى دىكەشيان ناوى چىلا بۇو. 20 لە عاداوه يابال بۇو كە باوكى چادرشىننان و خاونەن مەرىومالا تەكان بۇون. 21 برا كەشى ناوى يوبال بۇو كە باوكى ھەمو ئەوانە بۇو كە قىسارەيان دەرەند و شىشالىان لىدەدا. 22 چىلاش كورىتى بۇو بە ناوى توبەل قىين، كە وەستاي ھەمو ئەجۇزە ئامىزانە بۇو كە لە بېزۆز و ئاسن دروست دەكزان. نەعماش خوشكى توبەل قەپىن بۇو. 23 لامەنخ بە ھەر دو رو ئەنە كەم گوت: «عادا و چىلا، گۈيتان لېم بىت، ئەم دەردو رو ئەنە كەم لامەنخ، گۈئى بۇ قىسە كام شەل بەن، پاپلىك كوشتوو لەسەر ئەوەي بىنەدارى كەم، لامېكىش لەسەر ئەوەي زامدارى كەم. 24 ئەم بۇ قایين حەوت جار تۈلە دەستىزىتىھەو، بەلام بۇ لامەنخ، حەفتا و حەوت جار.» 25 جارىتى دىكە ئادەم لەگەل زەنە كەم جووت بۇو، كورىتى بۇو و ناوى لىتىا شىت. ئىنجا گوت: «لە جىان ھاپىل كە قایين كوشى، خودا كورىتى دىكە پى بەخشىم.» 26 ھەر وەها شىت كورىتى بۇو ناوى لىتىا ئەقۇش، لەو كەنەدا بۇو كە خەلگى دەستىيان كەم بە نزا كەن بە ناوى يەزدان وە.

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندک جله کایان دابش کرد.

لزقا 23:34

«ئەی تۆ پىغەمبەرە كەدى؟» گۇقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پېيان

گوت: «باشە تۆ كىيىت؟ تاكو وەلامىك بىدەنەوە ئەوانەى

كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇت چى دەلى؟» 23 يەحىا
و شەكە خۇت خودا بۇو، 2 ئەو لە سەرتقاواه لەلای خودا بۇو،
كە و شەكانى ئىشلایاپىغەمبەر وەلامى دانەوە و گۇقى: «من

3 ھەموو شىتىك بەو بەدىھاتوو، بىن ئەو هېيج شىتىك بەدى
ئەو كەسمە كە لە چۈلەوانى ھاوار دەكەت: «رېنگا ۋەتەنى
نەھاتوو لەوانەى كە بەدىھاتوون. 4 و شەكە سەرچاھە ئەزان

يەزدان ئامادە بىكەن.» 24 ئەوانەى لەلايەن فەرسىيەكەنەوە
بۇو، ئىبانەكەش پۇونا كى مرۆف بۇو، 5 پۇونا كىيە كەش لە
تارىكىدا دەدرەوشىتىھە و تارىكىيە كە سەرىدا زال نەبۇو.

ئەلپاس نېت و پىغەمبەرە كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەلکى لە ئاو
6 مەرۆفىكەنەت كە خودا نارديبوو، ناوى يەحىا بۇو.
هەلەدە كىيىت؟» 26 يەحىاش وەلامى دانەوە: «من خەلکى

7 ئەو بۇ شايەتى هات، تاكو شايەتى بۇ پۇونا كىيە كە بىدات،
لە ئاو ھەلەدە كىيىم، بەلام يەكىك لە تىواناتان راوهەستاواه كە
بۇ ئەوهى ھەمووان لە رېنگە ئەوهە باوهەر بېتىن. 8 ئەو

نایناسن، 27 ئەو لە دوايى من دېت، من شايەن ئەوهى نىم كە
پۇونا كىيە كە نەبۇو، يەلکو ھات تاكو شايەتى بۇ پۇونا كىيە كە
بدات. 9 ئەو پۇونا كىيە راستەقىنەيە كە بەسەر ھەموو

مەرۆفىكە دەدرەوشىتىۋە، دەھانە جىھان. 10 ئەو لە جىھاندا بۇو
ئاو ھەلەدە كىيىش. 29 بۇ ئەيانى كاتىك يەحىا بىنن عىسا بەرەو
جىھانىش بەو بەدىھات، كەچى جىھان نەيناسى. 11 ئەو بۇ لای

گەلە كەدى ھات بەلام ئەوان پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەرىان
ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشوازىپان لىكىد، ئەوانەى باوهەرىان
بە ناوى ھېتىا، مافى پېدان بىنن رۈلەي خودا، 13 ئەوانەى نە به

سروشت لەدایك بۇون، نە بە خواتى مەرۆف، نە بە وىسى
پاوايش، بەلکو لە خوداواه لەدایك بۇون. 14 و شەكەش

گۇقى: «يېنیم رۆحى پېرۇز دەكەتىدەن بەرخى خودا، ئەمانە دەھانە
بۇ بە مەرۆف و لە تىواناندا نىشته جى بۇو، شىكۆ ئەو مان

خوارەوه و لەسەرى نېشتەوه، 33 من نەمدەناسى، بەلام
بىنن، وەك شىكۆ تاقانەيەك لە باوكەوه، پەل نېعەمەت

ئەوهى مەن ناردوووه خەلک لە ئاواھەل كىيىش، يېي گۇتم: «ئەوهى
و راستى. 15 يەحىا شايەتى بۇ دا و ھاوارى كەد:

ئەوهى كە گۇتم: ئەوهى دوايى من دېت پېشىم كەوت، چۈنكە
پېش من بۇوه.» 16 لە گەنجىنەي پېرى ئەوهە ھەموو مان

نېعەمەت لە دوايى نېعەمان وەرگۈتووه، 17 چۈنكە تەورات
لە رېنگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە رېنگە

عىساى مەسیحە دەھانەتەن، 18 ھەرگىز كەس خوداى نە يېنۇو
جىڭە لە كۆرە رانى جولە كە ئورشەلىم كاھىن و لېشىان ناردە

ئەو خوداى دەرخىست. 19 ئەمەش شايەتىيە كەدى يەحىا،
كاتىك رايەرانى جولە كە ئورشەلىم كاھىن و لېشىان ناردە
لاي پەرسىارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پېدا نا و

رۇشتنق و بىننیان لە كۆئى دەمایەوه، ئەو رۈزەش لە گەل مانەوە،
نوكۇنى نەكەد، بەلکو گۇقى: «من مەسیحە كە نىم.» 21 يېنجا

زىكىدى كاشتەمىز چوارى پاش نىوه رۇ بۇو، 40 ئەندراوسى بىر
لەيان پەرسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلپاسى؟» گۇقى: «نَا، ئەو نىم.» شىمۇن پە ترۇس، يەكىك بۇو لە دووانەى كە گۇپىان لە يەحىا

بیو و دوای عیسا کوتون. 41 یه کدم جار ندراروس چوو شایه کدی بینه!» ئهوانیش بردیان. 9 کاتیک گکوره کدی شیئونی برای دوزیبه و یېنی گوت: «مهسیحمان دوزیبه ووه» شایه که تائی ئهوانیه کرد که بیوو شه راب، سه راچو کدی واتا دهستینشاگراو. 42 ئینجا شیئونی هینتایه لای عیسا، عیساش نه ده زانی، بهلام خزمتکاران دهیانزانی، ئهوانیه ئاهو که یان ته ماشای کرد و فرموموی: «تو شیئونی کوری یونای، بهلام به ده رهیتاپوو. ئهوسا گکوره شایه که زاوی بانگکرد و 10 یېنی کینفاس ناو ده بیردریت.» کینفاس واتا په ترؤس. 43 بیو بیانی گوت: «هه موو کس یه کدم جار شه رابه چا که که داده نتن، عیسا ولستی بچیته جه لیل، فیلیپسی دوزیبه ووه، یېنی فرمومو: کاتیک مهست بیوو، ئینجا خراپه که. بهلام تو هه تا ئیستا دوام بکده ووه.» 44 فیلیپس خله لکن بیت سهیدا بیوو، شاره کدی شه رابه چا که که ت هیشتوده ووه! 11 ئه په پرجووهی عیسا ئه ندراروس و په ترؤس. 45 فیلیپسیش ناتانیئل دوزیبه ووه، له قانای جه لیل کردی، یه که مین نیشانه بیو که به خویه ووه یېنی گوت: «ئهوهی که موسا له تهورات و پیغمه رانیش له شکوئی خوی ده رخست، قوتاییه کانیشی باوه پریان یېنی هینا. په تروکه کانیان له سه ریان نووسیوه دوزیمانه ووه، عیساي کوری 12 دواتر له گکل داکی و برا کافی و قوتاییه کانیشی باوه رهه شاری یوسفی خله لکن ناسیره ووه.» 46 ناتانیئل یېنی گوت: «ثایا له کفه رناحوم دابه زین، چه ند روژنیک له وی مانه ووه. 13 که ناسیره شتی چاک هملدکه کوئی؟» فیلیپس یېنی گوت: «وهره جه ژنی په سخنه جوله که کان تزیک بیووه ووه، عیسا چوو بیو و بیسنه.» 47 عیسا ناتانیئل بینی بیو لای دیت، ده رباره که تورشه لیم. 14 له حوه شه کانی په رستگار فروشیارانی کا و مهه رهه فرموموی: «ئه ویه ئیسرائیلی ره سدن، که هیچ فیلیکی سیدا و کوتري بینی، پاره گکوره وانیش دانیشیون. 15 فاصمچیه کی نیمه!» 48 ناتانیئل یېنی گوت: «چوں ده مناسیت؟» عیسا وله لامی له گوریس دروستکرد و هه موافی له حوه شه کانی په رستگار دایه ووه: «پیش ئهوهی فیلیپس بانگت بکات، توم له زیر دار ده رکد، مهه و گا پنکه وه. پاره که گکوره وانی په رسپلاو و هه نجیره که دا بینی.» 49 ناتانیئل وهلامی دایه ووه: «رابی، تو کرده وه و میزه کان سه ره و زیر کرد، 16 ئینجا به کوترفوشنی کوری خودایت! پاشای ئیسرائیلت!» 50 عیسا وهلامی دایه ووه: فرمومو: «ئه م شانه لیزه هه لکن! مالی باوکم مه کنه بازار!» باوه پرت هینا، چونکه پیم گوتیت له زیر دار هه نجیره که توم 17 جا قوتاییه کان هاته ووه بیریان که نووسراوه: «دلگه مری بیو بینی؟ شتی گکوره تر ده نینت!» 51 ئینجا یېنی فرمومو: «راسی ماله که ت ده سوو تینت!» 18 جوله که کان وهلامی دایه ووه: راستیان پی ده لیم، ده پینن ئاسمان کراوه وهه و فریشته: «چ په رجروونکان نیشان دهدت تاکو ده سه لاتی نه نجامد افی خوداش له سه ره کوری مرؤف سه ره ده کدون و داده بېزن.» 19 عیساش وهلامی دانه ووه: «ئه موو ئهم کارانه ت بسەلمتى؟» 20 عیساش وهلامی دانه ووه: «ئه په رستگایه بروپوشین، به سی روژ هه لیده سیتینمه ووه.»

له روژی سیئیم له قانای جه لیل شایه که هه بیوو، 21 ئینجا جوله که کان گکوریان: «ئه په رستگایه به چل و شه ش سال بنداد نزاوه، تو به سی روژ هه لیده سیتینمه ووه؟» بهلام 22 لابه رهه که کاتیک یه وسی په رستگایه لاشی خوی ده کرد، 23 کاتیک عیسا له جه ژنی په سخنه له تو رسیدلیم بیوو، زور که س باوه پریان به ناوی هینا، چونکه ئه و په رجروانه یان بینی که دهیکد، 24 بهلام عیسا له لای خویه ووه متمانه یی پی نه کردن، چونکه هه موو خله لکن ده ناسی. 25 ئه و پیوستی به کدنس نه بیوو ده رباره مرؤف شایه تی بېبدات، چونکه خوی ده زانی دلی مرؤف چی تیدایه.

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقودیوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حومکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابه رانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىھان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رابى، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لەبەر ئەوهى هاتۇويت، چونكە كەس ناتوانىت ئەو پەرجۇوانە بکات كە تۆ ھەركە سىنک خراپ بکات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نېيەت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهە كەدەوهە كانى ئاشكرايىت. 21 بەلام دايەوه: «پاىسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە دايىك ئەوهى بەگۈزىھى راستى دەپروات، دېتە لای پروونا کیبیه کە، نەيىتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيىتت.» 4 نېقۇدىمۇس پىي تاكو دەربىكۈت كە كەدەوهە كانى لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كە پىر يېت چۈن دەتونىت لە دايىك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيە كانى هاتە خاکى لە ھەدويدا، لەوى لە گەليان دىسان ناتوانىت چېچيەتە و سكى دايىك و لە دايىك يېتەوه!» 5 عىسَا مایهە و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يە حىاش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاىسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لە ئاۋەللىكىشا، چونكە هېشتا و لە رۆحى پېرۇز لە دايىك نەيىت، ناتوانىت چېچيەتە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئېتە دەھات و لە ئاۋەللىكىشا، چونكە هېشتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لە دايىك بۇوە رۆحە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگۆكى كە دەپەتەنە دەربارە پاڭكىرنە وە لە رۆحى خودا لە دايىك بۇوە رۆحە. 8 با بۇ كۈرى يېتە دەلىم، 9 قوتايىيە كانى هاتە لای يە حىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى گوقى: «دەپى لە دايىك بىنهەوه»، 8 با بۇ كۈرى يېتە دەلىم، 9 قوتايىيە كانى هاتە لای يە حىا و پېيان گوت: «رابى، ئەوهى و گویت لە دەنگە كەي دەيىت، بەلام نازارىت لە كۈرۈپ دېت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈرى دەچىت. ھەركە سىنکىش لە رۆحى پېرۇز لە دايىك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشا گەنەت و ھەمو خەلک ئاۋايە، 9 نېقۇدىمۇس گوقى: «چۈن دە كىرى ئەمانە رۇوبەدن؟» دېنە لاي، 27 يە حىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شايىك ئەمانە دەيىت: «تۆ مامۇستايەكى ئىسرائىل و ئەمانەش وەر بىگىت ئەگەر لە ئاسمانە وە پىي نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازارىت؟ 11 راستىت پىن دەلىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسیح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدەن، گۈھ شايەتەن قبول ئىندراروم». 29 بۇوك بۇ زاوابىه، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شتە زەمینىيە كامىن بېتەن كەد و باوەر نا كەن، زاوا دەكەت و چاھەرپى دەنگى هاتە كەدەكەت، كاپىك ئېت چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شتە ئاسمانىيە كامىن بۇ دەنگى زاوا دەبى، زۇر دەلخۇش دەيىت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرەنە كە وتووه بۇ ئاسمان جەل ئەوهى لە ئاسمان درابە من و ئىستا هاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش هاتۇوهتە خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مرۇفە. 14 ھەر وە كە كەم.» 31 ئەوهى لە سەرەوە دېت لە سەرەووی ھەمۆانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەر زەر كەدە، ئاواش دەبى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمینىيە وە كەو كە سىنکى زەمینى مرۇف بەر زەر كەي، 15 تاكو ھەركە سىنک باوەرپى پىن دەدەيىت، ئەوهى لە ئاسمانە وە دېت لە سەرەووی ھەمۆانە و بېنەننەت زىيانى ھەتاهەتايى ھەيىت.» 16 aiōnios g166 لەبەر 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بېنۈيەت و بىستوپەتى، بەلام ئەوهى خودا ئەوهندە جىھانى خۇشىست، ئەمانەت كۈرە كەس شايەتى كەي وەرنا گىت. 33 ئەوهى شايەتى كەي تاقانە كەي بەختىرىد، تاكو ھەركە سىنک باوەرپى پىن بېنەننەت، 34 چونكە ئەمانا نەچىت، بەلکو زىيانى ھەتاهەتايى ھەيىت، 35 aiōnios g166 لەبەر 36 ئەوهى خودا ناردووپەتى بە پەيامى خودا دەدەيىت، لەبەر چونكە خودا كۈرە كەي نەنارادە جىھان تاكو جىھان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇورى رۆحى پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەكى بەنەننەت، بەلکو تاكو جىھان بەوهە پېزگارى بېتت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەوەت و ھەمو شەتىكى داوهە باوەرپى پىن بېنەننەت حۆكم نادىرىت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىنەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېنەننەت زىيانى ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەي

هه یه. به لام ئوههی گوپایا هلی کوره که نیهه زیان ناینیت، 19 زنه که یینی گوت: «گورهه،
واي ده پىنم که تو پېغەمبەر بىت. 20 باوبايغانان لەم شاخەدا
خودايان پەرسنۇو، بەلام ئىۋە دەلەن ۋوشەلەم ئەو شۇنىيە يە كە
پۈيىستە پەرسنۇلى بىرىتتە». 21 عيسا یینى فەرمۇو: «خانم،
باوه پىن بىكە، كاتىك دىت ئىۋە باوك دەپەرسن، بەلام نە
لەسەر ئەم شاخە و نە لە ۋوشەلەم. 22 ئەوههی گىۋە دەپەرسن
نایناسن، بەلام ئەوههی چىئە دەپەرسن دەيناسىن، چونكە
بىزىچىكى سامىرە كەنارى سوخار بۇو، تىزىك ئەپارچە
ئىستايە خواپەرسنە راستەقىيە كان بە رۆحى پېرۇز و راستى
باوك دەپەرسن، چونكە باوك داوابى ئەم جۇزه خواپەرسانە
دەكەت. 24 خودا رۆحە و پۈيىستە ئەوانەي دەپەرسن بە
رۆحى پېرۇز و راستى بېپەرسن. 25 زنه که یینى گوت: «دەزانم
مەسيا دىت، كە یینى دەگۇترى مەسيح، كە ئەو هات ھەمو
شىتىكەن بى رادە كەنەنیت.» 26 عيساش یینى فەرمۇو: «من ئەموم،
ئەوههى قىسەت لە گەل دەكەت.» 27 لەو كاتەدا قوتاپىيە كانى
كەيشىن و سەرسام بۇون كە لە گەل ژىتكى قىسە دەكەت.
بەلام كەس نەيگوت: «چىت دەويت؟» يان «بۇچى قىسەى
لە گەل دەكىت؟» 28 ئېنچا زنه کە گۆزە كە بەچىيىشت،
چوھو ناو شار و بە خەلکى گوت: 29 «وەرن ئەو پاواه بىيىن
كە هەرچىيە كەن دەرەنە دەرەنە و چوونە لاي. 31 لەو
30 ئىت خەلکە كە لە شار ھاتە دەرەنە و چوونە لاي. 32
كاتەدا قوتاپىيە كان تاكىيان لىنى دەكەد: «رابى، شىتىك بىخۇا»
بەلام یینى فەرمۇون: «من خواردىتىم ھەيە دەيىخۇم، كە ئىۋە
نایزا ان.» 33 لەبەر ئەوههى قوتاپىيە كان بە يەكتىريان دەگوت: «كەس
ھېچى بۇ ھېتىناوه بېخوات؟» 34 عيساش یینى فەرمۇون: «خواردى
من ئەوههى خواتى ئەوهه ئەنچام بىدم كە ناردووسى و كارە كەىي
تەواو بىكم. 35 ئەئى ئىۋە نالىن: «پاش چوار مانگ كاتى دروينە
دەت؟» كە وهەتا پىتان دەلەم: چواتان ھەلپىن و سەيرى ېڭىكە كان
بىكن وا زەرد ھەلگەراون بۇ دروينە. 36 سەپانىش كرى
وەرددە كېيىت و بۇزىانى ھەتاهەتايى بەرھەم كۆدە كاتەوە، تاكو
تۇچىن و سەپان پېككەوە دلىشاد بن. 37 لەبەر
ئەوهه ئەو پەندە راستە كە دەپەت: «يەكىك تۇو دەكەت باڭگ بىكە و وەرەوە
فەرمۇو: «راست دەكەت كە دەلىي مېزىد نىيە. 18 لە راستىدا
پېشىج مېزىدەت ھەبۇو، ئىستاش ئەوههى ھەتە مېزىد نىيە.
پېشىج مېزىدەت ھەبۇو، كەسانى دىكە پۇوهى ماندوو بۇون و ئىۋە
پۇوهى ماندوو نەبۇون. كەسانى دىكە پۇوهى ماندوو بۇون و ئىۋە

به رهه می ماندو و بونیان ده خون» 39 زور له سامیره پیه کانی ئهو 5 پاش ماوهه ک له کانی جه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بُو شاره باوه ریان به عیسا هینا، له بر قسهی ئهو زنه ک شایه تی ٽورشلم. 2 له ٽورشلم له لای ده روازه مه بر حوزه که هبوو دهدا: «هه رچیه کم کردووه پیچ فرمومو». 40 له بر ئهو و به عیرى پیان ده گوت بیت حسدنا، به دهربدا پیچ پرپه وی کاتیک سامیره پیه کان هاته لای عیسا، تکیان لیکرد له لایان سه ر داپوش او هبوو که هرد وو لايان به کوله که گیاربون. بینتیه وه، ئه ویش دوو رُوژله وی مایه وه. 41 ژماره کی زور 3 له لای خلکیکی زور را کشاپون، نه خوش و کویز و شهل زیارتیش به هوی قسه کانیه وه باوه ریان هینا. 42 به زنه کیان و گنج، [چاوه رپی جولانی ئاوه که بون، 4 چونکه هندنیک ده گوت: «چتر به هوی قسه تروه نیه که ئیه باوه ره ده هینن، جار فریشته کی یه زدان داده بزی بُنانو حوزه که و ناوه که کی چونکه خومن بیستمان و ده زانی که ئم پیاو به راستی ده جولاند، جا نهوده که کم کس ده چووه ناو حوزه که وه، پرگارکری جیهانه» 43 پاش ئهو دوو رُوژه عیسا ئه وی هر نه خوشیه که هبووایه چاک ده بوبوه. 5 کارایه ک به جیپیشت و چوو بُو جه لیل، 44 چونکه خوی فرمومو بوبی له لای و کسی و هشت سال نه خوش بوبو. 6 کاتیک که پنځمه بر له شاری خوی ریزی لی ناگیریت. 45 له بر عیسا ئم کبارایه بین پالکه تووه و زان ماوهه کی زوره واله، ئه وه کاتیک هاته جه لیل، جه لیلیه کان پیشوازیان لی کرد، پیچ فرمومو: «ده ته وی چاکیتیه و؟» 7 نه خوشه که وه لامی چونکه ئه وانیش بُو جه زن هاتیون و هه موو ئه و شتاهیان دایه وه: «گوره م، کاتیک ئاوه که ده جویت، که سم نیه بینیوو که له جه زند ا له ٽورشلم گردبووی. 46 عیسا دیسان بخانه ناو حوزه که وه، هرهو ها کاتیکیش هه ول دهدم هاته وه شاروچکه کی قانا له ناوجه هی جه لیل که له لای ئاوه بِرُوم، یه کیکی دیکه پیش من ده چیته ناوی. 8 عیسا ش پیچ کدبوو شه راب. له و شاروچکیه دا کار به ده سنتیکی پاشا فرمومو: «هه سته! نویه که ده لگره و پرُوا» 9 ده ستبه جن هبوو که کوره که له کفه ناسوم نه خوش بوبو. 47 کاتیک کبارا چاک بوبوه وه، نویه که هله لگرت و پویشت. ئهو که بیستی عیسا له یه هودیاوه هاتووه ته جه لیل، چووه لای رُوژه ش شه مه بوبو، 10 له بر ئهو وه را به رانی جوله که به کبارای و لیچی پارایه وه که بیت بُنه وه که کوره که چاک بکاته وه چاک بوبوه وه بیان گوت: «شه مهیه و دروست نیه نویه که دت که له سه رهه رگدا بوبو. 48 ئینجا عیسا پیچ فرمومو: «نه گهر هله لگرت». 11 کبارا وه لامی دانه وه: «ئه وهی چاکیکدمه وه څیه په رجرو و کاری سه رسوره هینه نه بین هر ګیز باوه ر پیچ فرمومو: «نویه که دت هله لگره و پرُوا» 12 لیبان پرسی: «ئه وه ناهین». 49 کار به ده سته کدش پیچ گوت: «گوره م، پیش پیاوه کتیه که پیچ گوی: «هله لیگره و پرُوا؟» 13 به لام کبارای ئه وهی کوره که دم بمریت، ورهه. 50 عیسا پیچ فرمومو: «پرو! چاک بوبوه وه نه یده زانی کنیه، چونکه عیسا له ناو ئه وه خلکی کوره که ده ژیت.» پیاوه که باوه رپی بهو قسه یه کرد که له لای بون به نهی دورو کوته وه. 14 دواي ئهو وه عیسا ئه وی عیسا پیچ فرمومو و پویشت. 51 که به ریگاوه بوبو، کوله کانی له په رستگا پینیه و پیچ فرمومو: «ئه وه تا چاک بوبوه وه. پیتر تووشی بون و هولیان پیدا که کوره که زیده ووه. 52 جا گونه مه که، نه وک خراپرت به سه ریت.» 15 کباراش چووه سه باره ت بهو کاتر میهه تیلدا چاکتر بیوه وه پرسیاری به را به رانی جوله که گوت که عیسا بوبه چاکیکدووه ته وه. لیکدن، وه لامیان دایه وه: «دویچ کاتر میهه ک پاش نیوه رپو 16 له بر ئه وهی که عیسا ئم کارانه له ره رُوژه شه مه دا تایه ک به ریدا. 53 باوه که زانی که رېک ئه و کانه بوبه که ده کرد، را به رانی جوله که ده ستيان کرد به چه وساندنه وهی. عیسا پیچ فرمومو بوبو: «کوره که ده ژیت.» ئه وسا خوی و 17 به لام عیسا له به رام بردا فرمومو: «هه تا ئیستا باوکم کار خاوه خیزانی هه موو باوه ریان هینا. 54 ئه مهش دووهم په رجرو ده کات، منیش کار ده کم.» 18 له بر ئه مه هزیه جوله که کان بوبو که عیسا کردی، دواي ئه وهی له یه هودیاوه هاته جه لیل. زیاتر هه ولیان ده دا پیکوژن، چونکه تنهها شه مهی نه ده شکاند، به لکو ده گوت که خودا باوکیه ق، خوی له گل خودا یه کسان ده کرد. 19 له بر ئه وه عیسا وه لامی دانه وه: «په راستی

پاستیتان پی ده‌ایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک شایه‌تم بُو ددهن که باوک منی ناردووه. 37 باوکیشم که بکات ئوهه نه بیت که ده بینیت باوک دهیکات، چونکه ناردوومی، خزی شایه‌تم بُو ده دات. ئیووه هرگیز ده نگیتان هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک نه بیستووه و پرواله‌تیتان نه بینیوه، 38 فرمایشته کشی له دلی کوری خزی خوشد وهیت و هه موو ئوهه پیشان ده دات ئیوهدا نامینیته و، چونکه ئوههی ئه ناردووه‌تی عیوه باووه‌ری که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو پی ناکن. 39 نوسراوه پیروزه کان ده پشکن، چونکه وا ده زان سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هله‌دستیتیه و ژیانی هماتاهه‌تایی بُو عیوه تیدایه. ئه نوسراوانه شایه‌تم و زیندووه ده کاته‌وه، کوره کش ئوهه بیه‌ویت زیندووه بُو ددهن،^(aiōnios g166) 40 به لام ناتانه‌وه بینه لام تاکو ده کاته‌وه. 22 هه رووه‌ها باوک کس حکم نادات، به لکو ژیاتان هه بیت. 41 «من شکو له خله ورناگر. 42 به لام هه موو حوكدانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو ئیوه ناسی که خوشه‌وستی خوداتان له دلدا نییه. 43 به ناوی بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده‌گرن. ئوههی باوکمهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکن، به لام ئه گریه‌کیکی دیکه بریزی کوره که نه‌گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووه‌یه. به ناوی خزیوه بیت، پیشوازی لیده‌کن. 44 چژن ده‌وان
24 «پاستی راستیتان پی ده‌ایم: ئوههی گوئی له وشه‌کدم بگریت باوه‌ر بینن ئه گر شکومندی له یه‌کتری وربرگن و داوه و باوه‌ر بینیت بهوهی ناردوومی ژیانی هماتاهه‌تایی ده بیت و ئه شکومندیه نه‌کن که له تاکه خوداویه؟ 45 «وا مه‌زان حکم نادریت، به لکو له مردنوه بُو ژیان گواستراوه‌تنه. من له‌لای باوک سکالاتان لی ده‌کم. یه‌کیک هه یه سکالاتان
25 راستی راستیتان پی ده‌ایم: کاتیک دیت لی بکات، که موسایه، ئوههی هیواتان پییه‌قی. 46 ئه گر که ده‌لائی،^(aiōnios g166) که ئیستایه، کاتیک مردووان ده‌نگی کوری خودا ده‌بیستن، باوه‌ر تان به موسا بکدایه، باوه‌ر تان به منیش ده‌کرد، چونکه گوینگانیش زیندووه ده‌بنده، 26 چونکه وک باوک ژیانی لمباره‌یه منه‌وه نوسیویه‌قی. 47 ئه گر باوه‌ر بش به نوسراوه له خزیدا هه‌یه، به کوره کشی داوه ژیانی له خزیدا هه بیت. ئه نه‌کن، چژن باوه‌ر به وتكانی من ده‌کن؟»

27 ده‌لائی حوكدانیشی داوه‌تی، چونکه ئه و کوری مرؤفه.⁶ 6 دواي ئهمه عيسا چووه بُو ئوهه‌ری ده‌ریاچه‌ی جه‌لیل،
28 «له‌مه سه رسام مه‌بن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئه‌وانه‌ی که ده‌ریاچه‌ی تبه‌ریه‌یه، 2 ئاپوره‌یه که له خله‌ک دواي له‌نانو گزوردان ده‌نگی ده‌بیستن و 29 دینه ده‌رهوه، ئه‌وانه‌ی کرداری چاکان کردووه هله‌دسته‌وه بُو ئوهه‌ری بینن، به لام ئه‌وانه‌ی کوینون، چونکه ئه‌پو په‌رجووانه‌یان بینیبو و که له نه‌خوشه‌کاندا ده‌بکرده. 3 ئینجا عيسا چووه سهر شاخ و له‌وی له گدل قوتاییه‌کانی دانیشت. 4 جه‌ژن په‌سخنی جوله‌کش تزیک بسو، بدري‌ن. 30 له خومه‌وه ناتوانم هیچ بکم. وک ده‌بیست حکم دهدم، حوكدانه‌که‌ش داده‌په‌روه‌رانیه، چونکه داوه اخواستی خوم نا‌کم، به لکو خواستی ئوههی ناردوومی.³¹ «ئه گر خوم شایه‌قی بُو خوم بدهم شایه‌تیه کم راست نیه. 32 یه‌کیکی دیکه راسته. 33 «نيزداوتان نارده لای يه‌حیاء، ئوهیش شایه‌تی بُو راستی دا. 34 من شایه‌قی مرؤف ورناگرم، ئه‌مانه‌ش ده‌لائی تاکو ئیوه ریزگارن. 35 ئه‌و چرايیه که هله‌گیرساو و برسکه‌دار لیزه‌یه پینچ نافی جو و دوو ماسی پییه. به لام ئه‌ونده چییه بُو بسو، ده‌تائونیست ماوهه‌یه که په‌رووناکییه که‌ی دنلخوش بن. 36 «به لام من شایه‌تیه کم هه‌یه له‌وهی يه‌حیا گزنگره، چونکه شوینه گاییه کی زوری لیبوا، جا پیاوه‌کان که پینچ هه‌زار ده‌بون ئه‌و کارانه باوک پینیداوم ته‌واوی بکم، ئه‌نم کارانه خزیان

دانیشتن. 11 عیساش نانه کانی و درگرت و سوپاسی خودای 28 له بهر ئوهه لیيان پرسی: «چی بکین تاکو کاره کانی خودا کرد، پاشان بهیچن پیوست دابهشی کرد به سره ئوهه داده که بکین؟» 29 عیسا وله‌امی دانهه: «کاری خودا ئهه مهه يه: دانیشتيون. بز ماسبيه کانيش هه مان شتی گرد. 12 کاتيک باوپر بېتىن به وسى ناردوروېتى.» 30 ئوهانىش لیيان پرسى: «هه مووان تېرىبۇون، عیسا بە قوتايىه کانى فرمۇو: «ئەو پەلکەنانەي چ پەرجۇنىك دەكىت تاکو بېتىن باوپرەت پى بکين؟ ماواهه تەوه كىرى بىكەنەوه تاکو ھېچ بېفېرۇ نەرۋات.» 13 ئوهانىش چى دەكەيت؟ 31 باوبايغانان له چۈلەوانى مەنيان خوارد، كۆيان كرده و دوازده سەبەتەيان پېركەد لهو پەلکەنانەي ئەو وەك نۇوسراوه: «له ئاسمانەوه نانى تاکو بېخون.» پېشىن نانه جۆيەي له تاخىتران مابۇوه وە. 14 له بهر ئەو دەم 32 عیساش يېچى فرمۇون: «پەستىتىان پى دەلەم: موسا حەلەك كە بىنیيان عیسا چ پەرجۇنىكى گرد، گوتىيان: «بە راستى نەبو نانە كەي له ئاسمانەوه دانى، بەلکو باوکەم له ئاسمانەوه ئەمە پېغەمبەرە كەيە كە بۇ جىيان دېت.» 15 عیسا زانى ئەوان نانى پەستىتىان دەداتى، 33 چۈنكە نانى خودا ئەوهەيە كە له بە ئىيازىن بېن و بېكىن تاکو بېكەنە پاشاء، دىسان بە تەنها چوچو ئاسمانەوه دابېزىو و زىيان دەبە خشىتە جىيان. 34 له بهر ئەو دەر شاخ. 16 كاتيک عىواره داھات قوتايىه کانى بۇ لاي بېيان گوت: «گەورەم، هەموو كاتيک ئەو نانەمان بەدرەي.» دەرياقە كە چۈونە خواردە، 17 سوارى بەلەمېك بۇون و بە 35 عیساش يېچى فرمۇون: «مەن نانى ژيان، ئەوهەي بېتە لام دەرياقەدا بۇ كەفرنالاحم كەوتەرى. تارىك داھات و عيسا هەرگىز بىرسى تايىت، ئەوهەش باوپرەن پى بېتىتەتەرگىز بېتۇرى ھەر نەگەيشتە لایان، 18 رەشدبا ھەلىكىد و دەرياقە ھەلپۇرو. تايىت، 36 بەلام پېم گوتۇن، مەن ئەن بېتە لام، 19 ھەر نەگەيشتە لایان، 37 ھەرگىز سەپەلیان بەلەمەن دەيدەن من دېتە لام، ئەوهەش بېتە لام، لىدىابۇو، عىسایان بېنى بەسر ئاواهە كەدا دەرۋات و له بەلەمە كە هەرگىز دەرييما كەم. 38 من له ئاسمانەوه دابېزىو، نەك بۇ تىزىك دەپىتەوه، جا ترسان. 20 بەلام يېچى فرمۇون: «ئەو ئەوهە خواتى خۆم ئەنجام بىدم، بەلکو خواتى ئەوهەي مەن، مەترىن!» 21 كە رازى بۇون سوارى بەلەمە كەي بىكەن، ناردۇومى. 39 ئەمەش خواتى ئەوهەي كە مەن ناردۇو، هەچ دەستبەجى بەلەمە كە گەيشتە ئەو كەنارەي بۇي دەچۈون. 22 بۇ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە يېچى داوم، بەلکو له بېيان، ئەو خەلکە كەلويەر دەرياقە كە راۋاھستابۇن بىنیيان رۆزى دواپىدا زىندۇويان دەكەمەوه. 40 خواتى باوک ئەمەيدە: لە بەلەمېك زىيات لەوى نەبۇو، عیساش لە گەل قوتايىه کانى ھەرگەسىك تەماشاي كورە كە بکات و باوپرەي پى بېتىت سوارى بەلەم نەبۇو، بەلکو قوتايىه کانى بە تەنها بېرىكەتىوون. ژيانى ھەتاھەتايى دەبىت، منىش لە رۆزى دواپىدا زىندۇوی 23 ئېنجا بەلەم دىكە له شارى تەبەرىيەوه ھاتەن تىزىك ئەو دەكەمەوه. 41 جولە كەش دەستىيان كرد بە شۇئىنە نانە كەيان لې خوارد كە عىسای خاودەن شىكى سوپاسى بۇلەل كەن، چۈنكە فرمۇو: «مەن ئەن نانەي له ئاسمانەوه قوتايىه کانى، سوارى بەلەمەكان بۇون و چۈونە كە فەرنالاحم، بۇ كە دايىك و باوکى دەناسىن؟ ئېستا چۈن دەلەت!» له ئاسمانەوه دۆزىيانەوه، لیيان پرسى: «رابى، كەي گەيشتىيە ئىرە؟» 26 عیسا خۇزاندا بولەل بول مەكەن. 42 گوتىيان: «ئەمە عىسای كورى يۈسف يېچى، وەلامى دانهه: «پەستىتىان پى دەلەم: ھىۋو بەدومادا باوک رايىھە كېشىت، ئەوهە ناردۇومى، منىش لە رۆزى دواپىدا دەگەرېن نەك له بهر ئەوهەي ئىشانەكتاتان بېنى، بەلکو له بەر زىندۇوی دەكەمەوه. 45 له پەرتقۇكى پېغەمبەراندا نۇوسراوه: ئەوهەي له نانە كەتان خوارد و تېرىبۇون. 27 بۇ خۇزا كەتىك ئېش «ھەموو لە خوداوه قىر دەن!» جا ئەوهەي له باوکەم بېتىتىيە مەكەن كە لەناوەدەچىت، بەلکو بۇ خۇزا كەتىك كە بۇ ژيانى و قىربۇيەت دېتە لام، 46 كەس ناتوابىت يېتە لام ئەگەر ھەتاھەتايى دەمەنەتىيەوه، ئەوهەي كورى مەرۇف دەتاناچى، خوداوه يە، تەنها ئەوهەي له خوداوه يە باوکى بېتىو. 47 پەستىتىيە چۈنكە ئەمە خوداوه باوک مۇرى لىداوه.» 48 راستىيان پى دەلەم: ئەوهەي باوپرە بېتىت ژيانى ھەتاھەتايى

ههیده. (g166) aiōnios 48 منم نانی ژیان. 49 باوبایرانان له فه رموو: «ئەی شیوه ناتانه وئى بىرۇن؟» 68 شیمون پەتروس وەلامى چۈلەۋانىدا مەبىان خوارد و مىرن. 50 بەلام ئەم مەم وئانىھى كە دايىھە: «گورەم، بېچىنە لای كى ؟ وەتكانى ژيانى هەتاكەتلىي له ئامىمانەو دابەزىيە، تاکوئەوهى لېي بخوات نەمرىيەت. 51 منم له لالا ئۆرىيە، (g166) aiōnios 69 ئېش باورەمان هىتىنا و زانىمان ئە وئانە زىندىووهى كە له ئامىمانەو دابەزىيە. ئەگەري يەكىك كە توپپرۇزە كەي خودايت.» 70 عيسا وەلامى دانەوهە: «ئىيا لم نانە بخوات بۆ هەتاكەتىايە دەرىيەت. ئەو نانەش كە بىرۇن ئەنېڭىزداردۇوه؟ بەلام يەكىك له شیوه جىهان دەيىه خىشم، جەستە ۵۰ء.» (g165) aiōn 52 جولە كە كان ئىبلىسىه! 71 ئەو باسى يەھوزاى شىعۇنى ئەسخەرى يوقى دەكىد، له ناوا خۆيان دەمە قالمايان بىو و دەيىنگوت: «ئەمە چۈن دەتۋانى چونكە سەرەپاى ئەوهى كە يەكىك بىو له دوازدە قوتايبىيە كە، جەستەي خۆيىمان بىداتى يېھتنىن؟» 53 لەبىر ئەو عيسا يېي بەلام بەتكەن بىو بە گەتنى بىدات.

فه رمومون: «پرستی راستیان پی دلیم: نه گر جهسته کوری
مرؤف نه خنون و خوینی نه خنونه وه، زیان له ناختاندا ناییت.

54 نه وهی جهسته مخوات و خوینم بخواته وه زیانی هه تاهه تای
اهیده، منیش له روزی دواپدا زیندووی ده کدهمه وه،
aiōnios 55 چونکه جهسته خوارکی راسته قینه و خوینیش
خواردنه وهی راسته قینه. 56 نه وهی جهسته مخوات و خوینم
بخواته وه به منه وه په یوهست ده بیت و منیش به وهه.
57 وهک باوک زیندوو ناردووی، منیش به و باوکه زیندوو، ئاوش
نه وهی له جهسته من بخوات به هزوی منه وه ده زیبیت.
58 نه مه نهونانه يه که له ئاسمانه وه دابه زیو، نهک وهک نه وهی
باوبایران خواردیان و مردن، نه وهی لدم نانه بخوات هه تاهه تایه
ده زیبیت. 59 عیسا ئه مانه له کاتیکا فرمورو که
له که نیشته که فرناتومدا خه ریک قیرکدنی خه لک بوو.
60 کاتیک زوریک له قوتاییه کان گوپیان له و فرمایشته عیسا
گوتیان: «نهم قسمه گرانه ای که ده توائیت و هر بیگیت؟»
61 عیسا له دلی خویدا زانی قوتاییه کانی به هزوی نه مه وه بوله بول
ده کهن، پیچی فرمومون: «ئایا نه مه ده بیته هزوی ساقنه کدتان؟»
62 نهی که گدر بیین کوری مرؤف به رزیته وه بوله شویه
یه کدم جار لی بولو؟! 63 روحی پیروز زیان ده دات، به لام
جهسته به که لک نایت. نه وه قسانه پیم گوت پروح و زیان.
64 به لام هندیکان باوه پناهیتن، عیسا هر له سه ره تاوه
نه وانه ده ناسی که باوه پناهیتن، هروهها ده زانی کی به
گرختی ده دات. 65 ئینجا فرموموی: «له بهر نه وه پیم گوت،
کهس ناتوانی بیت بولام، مه گر باوک پینگکی پیا بیت.»
66 لمو کاته بولاهه زوریک له قوتاییه کانی پشیان تیکرد و پیتر
له گکی نه ده کران. 67 له بهر نه وه عیسا به دوازده قوتاییه کی

بالا و فریسیه کان خزمہ تکاریان نارد تاکو بیکن. 33 عیسا 8 به لام عیسا چوو بُو کیوی زه یتون. 2 له به ره بیاندا فرموموی: «ماوهیه کی کهمم له گه لان ماوه، ئینجا ده چمه لای گه رایه و حوشہ کانی په رسنگا، هه مو و خه لک هاتنه لای و ئه وهی ناردووی. 34 بد او مدا ده گه رئن به لام نامد و زنده،

ئویش دایشت و دهستی کرد به فیزکدنیان. 3 ماموستایان گنجینه که خلک فیزده کرد، به لام کدنس نهیگرت، چونکه تهورات و فریسیه کان ژتیکان هیتا که له کات داوینپیسیدا هیشتا کات نه هاتبو. 21 دیسان عیسا پیچی فرمون: «من گیرابو، له ناوه براستی خله که رایانگرت، 4 پیبان گوت: ده پروم و گیوه بدومادا ده گرین، به لام لهناو گوناهه کاتنان ماموستا، ئەم زن له کات نه بجامدانی داوینپیسیدا گیرابو. ده مرن، گیوه ناتوان یېنه ئەو شویته من بۆی ده چم.» 5 مواساش له تهوراتدا فرمانی پی کردوون رئن تاوا بەردباران 22 له بەر ئەمود جوله که کان پرسیاریان کرد و گوتیان: «ئایا خۆی بکریت. تو چى دەلئی؟» 6 ئەمەیان بۇ تاقیکردنەوە عیسا دەکوریت؟ چونکه دەلئی: «گیوه ناتوان یېنه ئەو شویته من بۆی گوت، تاکو شتیکان ھەبىت سکالاى لى بکەن. به لام عیسا دە چم.» 23 ئېتىر عیسا پیچی فرمون: «گیوه ھى خوارەوەن، خۆی چەماندەو و بە پەنجە دەستى کرد بە نووسین له سەر من ھى سەرەوەم. گیوه ھى ئەم جىيانەن، به لام من ھى زەوی. 7 کاتیک ئەوان بەر دەوام بوبون له پرسیارکەن، عیسا ئەم جىيانەن نېم. 24 له بەر ئەمود پېم گوتى: لهناو گوناهه کاتنان ھەستایەوە و پیچی فرمون: «کامەتان بىن گوناهه با يەکەم دەمرن، چونکە ئەگەر باوپەر نەھینىن كە من ئەموم، ئەوا لهناو کەس بەردى تېڭىرىت.» 8 دیسان خۆی چەماندەو و دەستى گوناهه کاتنان دەمرن.» 25 لیيان پرسى: «تو كېيت؟» عیسا کرددەو بە نووسین له سەر زەوی. 9 ئەوانەنی گوپیان لېبۈو، پیچی فرمون: «من ھەر ئەمودم كە له سەرەتاوھ پېم گوتىن. يەك لەدواي يەك پۇشىتىن، دەستىپەك لە پېرانەوە. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيە له سەرەرتان كە بىلەم و گیوه پىن حۆكم بىدەم، عیسا بە تەنها مایەوە، ئەنەن کەش لەوی پاواستابو. 10 عیسا بە لام ئەمودى ناردووی جىچى متمانەيە، ھەرقىچم له و بىستۇرە پاستىبۇوە و پیچی فرمۇو: «خانم، ئەوان لە كۆين؟ كەس بە جىيان دەلئىم.» 27 ئەوان تىنە كېيشتن كە باسى باوکى تاوانبارى نەكىدىت؟ 11 گوتى: «نەخېر گورەم.» عیسا دەكەت. 28 له بەر ئەمود عیسا پیچی فرمون: «کاتیک كورى فرمۇو: «منىش تاوانبارت ناكەم، بېقۇشىتىر گوناه مە كە.» مەۋەقەن بەر زەرگەدەو، ئەوسا دەزانىن كە من ئەموم و لە خۆمەوە 12 دیسان عیسا قىسەي بۇ كردن و فرمۇو: «من ٻۇونا كى هيچ ناكەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک فېرى جىيان، ئەمە دوام بکەۋەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەردوومن.» 29 ئەمودى ناردووی لەگەلدىيە و بە تەنها بە جىچى بەلکو ٻۇونا كى ژياني دەبىت.» 13 ئىنچا فریسیه کان پېيان نەھىشتووم، چونکە ھەمېشە ئەمود دەكەم كە جىچى رەزمەندى گوت: «تەنها خۆت شايەق بۇ خۆت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەمود.» 30 كاتیک ئەم قىسانەي دەكەد، زۇر كەس باوپىان راست نىيە.» 14 عیشاس پیچی فرمۇو: «تەنادەت ئەگەر پىچى هىتباوو: «ئەگەر له سەر فیزکدنەكانم بېتىنەوە، ئەوا بە راستى تەنها خۆم شايەق بۇ خۆم بىدەم، شايەتىيە كەم راستە، چونکە ھەرگەر ئەنادەن دەزادات دەكەت.» دەزانىم لە كۆتۈھەنەتەن، بەلام گیوه نازانىن قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.» من لە كۆتۈھەنەتەن، بەلام گیوه نازانىن دەرپۈم. 15 گیوه بە گوپىزە 33 جولە كەن و لامىان دايەوە: «ئېم نەمە ئىپراھىمەن، پۇانە كانى مەۋەقەن حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆپىلەي كەس نەبوبۇن، ئېتىر چۈن دەف فرمۇو: «گیوه 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكمەندە كەم راستە، چونکە بە تەنها تازاد دەبن؟» 34 عیسا وەلائى دانەوە: «راستى راستىتەن پىن، بەلکو من لە گەل باوکىدا، ئەمودى كە ناردوومى. 17 لە دەلئىم، ھەركەسيك گوناه بکات كۆپىلەي گوناهە. 35 كۆپىلە تەوراتى گیوه شدا نووسراوە كە شايەقى دوو كەس راستە. ھەتاكەتايە لە مال نامېتىنەوە، بەلام كۆر ھەتاكەتايە دەمېتىنەوە. 18 من شايەقى بۇ خۆم دەدەم، ئەوا باوکەش كە مني ناردووە (aiōn g165) 36 ئەگەر كۆرە كە تازادى كەن، ئەوا بە راستى شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لیيان پرسى: «باوكت لە كۆپىئە؟» تازاد دەبن. 37 دەزانىم كە گیوه لە ئەمودى ئىپراھىمەن، بەلام عیسا وەلائى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشەم. ئەگەر ھەولى كۆشتم دەدەن، چونکە پېامەدە كەم لە دلى گیوه دا جىنگاى مەنتان بىسايە ئەوا باوکىشمان دەناسى.» 20 ئەو قىسانە ئىيە. 38 چەم لەلائى باوک بېنیو دەلەم، گیوه شەچىتان لە كاتىكىدا فرمۇو كە لهناو حەوشە كانى پەرسىتىگا له نزىك باوگانەوە بىستۇرە دەيىكەن.» 39 وەلامىان دايەوە: «باوگان

«ئيراهيمه»، عيساش يېچى فرمۇون: «ئەگەر رۈلەي شیراھىم 56 ئىراھىم باوگان دىلۋاد بولۇ كە رۈزى ھاتنى من بىيىنت، جا بۇۋاپىه، كىدارەكاني ئىراھىمەتان دەركىد. 40 بەلام ئىستا ھەولى ئەو رۈزى ھەينى دىلخۇش بولۇ. 57 جولە كە كان پېيىان گوت: كوشتنى من دەدەن، ئەو كەسى كە راستى لە خوداوه «تىجارتى تەمدەنت نەبوبو بە پەنجا سال، ئىتر چۈن دەلىت كە بىست و يېچى گوتۇن. شیراھىم وەك ئىھۋى نە كىدۇدۇ. 41 شۇء ئىراھىمەت بىنۇوه؟» 58 عيسا يېچى فرمۇون: «راستى راستىتەن كىدارەكاني باوگان دەكەن». جا پېيىان گوت: «بە زۆلى لەدایك پى دەلەم، پېش ئەھۋى شیراھىم لەدایك بىيت، من ھەم». تەبوبىن. يەك باوگان ھەيدە كە خودايدە». 42 عيسا يېچى فرمۇون: 59 ئەوسا بەردىان ھەلگۇت تاكو بەردارانى بەكەن، بەلام عيسا ئەگەر خودا باوگان بۇۋاپىه، مەنخان خۇشىدە ويست، چونكە له خۇي شاردەدە و حەوشه كانى پەرسىتگەي بەچىيەشت.

ناردووی. 43 بۆچی له قسە کامن تىبنا کەن؟ چونکە میوه ناتوانن
گۆئى له وشە کامن بگەن. 44 ئۇه له ئېلیسی باوگان، دەنغان و تىت
ئارەزووە کانى باوگان جىيە جى بىكەن. ئە و له سەرتاواه بىكۈز
بۇوه، له راستىدا نەچە سپاۋە، چونكە راستى لە ئەودا نىيە.
کاتىيىك درۇز دەكەت، بە زمانى خۆى قسە دەكەت، چونكە
درۇزەنە باوکى دروپىيە. 45 هەر بۆيە، کاتىيىك من راستى دەلەم
ئۇوه باوەرم پى ناكەن! 46 كامەتان دەتواتىت گوناھىكىم لەسەر
بىسەلىخى؟ جا ئەگەر راستى دەلەم، بۆچى باوەرم پى ناكەن؟
ئەوەيى له خوداوهى، گۆئى له پەيامى خودا دەگرىت. بۆيە
ئەوەيى له خوداوهى، چونكە له خوداوه نىن». 48 جولە كە كان
گۆئى سيلوام خوت بشۇ، (سيلوام واتا نىزىدراو). جا رۇپىشت،
خۆى شوشت و بە چاوى ساغىدۇ گەرإاوه مالەوە. 8 ئىنجا
رۇپىشتىت تىدا يە؟⁴⁹ 49 عيسا وەلام دانەوه: «من رۇچى
پېسىم تىدا نىيە، بەلام پېزى باوکم دەگرم و مۇيەش سووکاپەتىم
پىن دەكەن. 50 داواى شىڭىز خۆم ناكەم، بەلام يەكىك ھەيد
دەلەم: ئەگەر يەكىك گۈزىپاھلى وشە کامن بىت ھەرگىز مەدن
تايىتىت». 51 پاشان جولە كە كان پېيان گوت:
«ئىستى زانجان رۇچى پېسىت تىدا يە. شيراهىم و پەغەمبەران
مەدن، كەچى تو دەلىت: «ئەوەي گۈزىپاھلى وشە کامن بىت
ھەرگىز تايى مەدن ناكات». 52 ئايآ تولە ئىپراھىمى
باوگان گەورەتى كە مرد؟ پەغەمبەر ايتىش مەدن. خوت بە
چى دەزانىت؟⁵³ 54 عيسا وەلام دانەوه: «ئەگەر من خۆم
شىڭدار بىكەم، ئەوا شىڭەندىيە كەم ھىچ نىيە، ئەوە باوکە كە
شىڭدارم دەكەت، ئەوەي ئۇوه دەلىن خودامانە. 55 هەرچەندە
ئۇوه نايىناسن، بەلام من دەنیاسىم. ئەگەر بىلەم نايىناسىم، وەك
ئۇوه دەبەم دەرۈزىن، بەلام دەنیاسىم و گۈزىپاھلى وشە کانى دەم.

«ئەم پاواه له خوداوه نىيە، چونكە شەمە ناپارىزىت»، بهلام دەريانكىدە دەرەوە، 35 عيسا يىسىتى دەرىانكىدۇوه، دۆزىيە وەھەندىيەكى دىكە گوتىان: «چۈن پاوايىكى گوناھبار دەتوانىت و پىچى فەرمۇو: «باوھەر بە كورى مەرۇف دەكەيت؟» 36 كاپرا پەرجۇوى بەم جۇرە بەكتا؟ ئېتى دووبەرەكى كەوتە تىپوانىان. وەلامى دايەوه: «گورەم، ئەو كىنە تاكو باوھەرلىقى بىكەم؟» 37 دىسان لە نايندا كەيان كەيان: «تۆ دەربارەي ئەو چى دەلەي، 38 عيسا يىنى قەرمۇو: «تۆ ئەوت بىيىشە، ئەو هەمان ئەو كەسەيە چونكە چاوى توپى چاڭ كەدەوهە؟» گوتى: «پېغەمبەرە»، كە ئىستا قەست لە دەلەكتا. 39 ئەويش گوتى: «گورەم، رابەرانى جولە كەكان باوھەر يان نەكەد كە ئەمە نايندا بۇوه و باوھەر دەكەم»، ئىنچا كېرتوشى بۇ بىرد. 39 عيسا فەرمۇوى: ئىستا دەپىنتىت، هەتا ئەوهەي دايىك و باوکى پاواه كەيان بانگكەد. «بۇ حوكىدان هاتوومەتە ئەم جەپانە، تاكو ئەوانەي ناينان 40 ئىليان پرسىن: «ئايا ئەمە كورتەنە كە دەلەن بە زگاڭ نايندا بىين و ئەوانەي دەپىن كۆپۈر بن». 40 ھەندىيەك فەرسى بۇوه؟ ئەم ئىستا چۈن دەپىنتىت؟ 40 دايىك و باوکى وەلاميان كە لە گەللى بۇون گوپىان لەمە بۇو، ئىليان پرسى: «ئايا ئەيش دايەوه: «دەزانىن ئەمە كورمانە و بە زگاڭ نايندا بۇو، 21 بهلام كۆپۈر بن؟» 41 عيسا يىنى قەرمۇون: «ئەنگەر ئىيۇھە كۆپۈر بۇونايه نازانىن ئىستا چۈن دەپىنتىت، يان نازانىن كى چاوى چاڭ گوناھاتان نەدەبۈو، بهلام ئىستا ئىيۇھە دەلەن: «دەپىن، لەپەر ئەوه كەدووهتەوه. لە خۆي پېرسىن، ئەو گەورەيە و باسى خۆي گوناھە كەتان دەمېتىتەوه».

42 دايىك و باوکى لە ترسى رابەرانى جولە كەمەدىان 10 «پاستى راستىتىان پى دەلەن، ئەوهەي لە دەرگاوه گوت، چونكە تەكىپىيان گەدبۇو ھەركەسىك دەپىنتىت كە نەچىتە ناو پېشىرى مەرەكان، بەلكو بە رېنگالىيەكى دىكەدا عيسا مەسىحە كەيە، لە كەپىشتىت دەرىيدەكەن. 23 لەپەر ئەۋە عيسا مەسىحە كەيە، لە كەپىشتىت دەرىيدەكەن. 23 لەپەر ئەۋە دايىك و باوکى گوتىان: «ئەو گەورەيە، لە خۆي پېرسىن»، 24 دىسان فەرسىيە كان ئەو پاواه پېشىتەر نايندا بۇو بانگكەن كەد و پېيىن گوت: «سوپىند بە خودا بىخۇ كە پاستىتىيە كە بلىتىت! دەزانىن ئەم پاواه گوناھبارە». 25 كاپرا وەلامى دايەوه: «ئەنگەر ئەو گوناھبارە، نازانىم، بهلام يەك شەت دەزانام، نايندا بۇوم و دەپروات و مەرەكانىش دواى دەكەون، چونكە دەنگى دەنگى دەناسەنەوه. 4 5 هەرگىز دواى كەسى بېڭەنە ناكۇن، بەلكو لېپىن چاوى توپى كەدەوهە؟ 26 لەپەر ئەۋە ئىليان پرسى: «چى لېكىدىت؟ چۈن ئىستا دەپىنم». 26 لەپەر ئەۋە دەزانىن ئەم دايەوه: «پېم گوپىان لى نەگىتم. بۆچى دىسان دەنانەوەي بىستىن؟ ئىيۇھەش دەنانەوەي بىنە قوتابى ئەو؟» 28 جىتىيان پېيدا و گوتىان: «تۆ قوتابى ئەۋەيت! بهلام ئېتىدە قوتابى موسائىن. 29 دەزانىن خودا قەسى دەگەل موسا كەد، بهلام نازانىن ئەمە لە كۆپۈرە هاتووه». 30 كاپرا وەلامى دانەوه: «ئەمە شىتىكى سەپەرە! ئەچاوى گەرە كەدووهتەوه، ئىيۇھەش نازانى ئەو لە كۆپۈرە هاتووه. 31 ئېتە دەزانىن خودا گوئى لە گوناھباران ناگىتىت، بهلام ئەنگەر بەكىك لەخواتىس بىت و خواتىت خودا پەپەرە بەكتا، ئەوا گوئى لى دەگىتىت. 32 هەرگىز نەبىستاراوه يەكىك چاوى مەرۇفيكى بە زگاڭ تايىنaiōn g165) ئەگەر ئەم كەسە لە خوداوه نەبىت، نەيدە توانى هېچ بەكتا.» 34 پېيىن گوت: «تۆ خۇداوه نەبىت، نەيدە توانى هېچ بەكتا.» 34 پېيىن گوت: «تۆ بە تەواوى لە گوناھ لە دايىك بۇويت، تۆ قىزمان دەكەيت؟» جا

گورگ دیت، مهره کان به جیده هیلت و پاده کات، گورگیش بردبارات ناکین، به لکو به هوی کفر کردن ته وه، چونکه تو مهره کان ده بات و پرته واژه ایان ده کات. 13 کابرا هله دیت، مرؤفیت و خوت ده کیت به خودا.³⁴ عیاش و لامی چونکه به کری گیراو و خه می مهره کانی نییه. 14 «من شوانه دانه وه: «ثایا له تهوراته که تان نهنو سراوه: «من بیم گوت: «میوه دلسوزه که، مهربی خوم ده ناس و ئه وانیش من ده ناسن، خودا ونده کانن»؟³⁵ 35 نوسراوه پیرزه که هه میشه راستی 15 هروهه که چون باوک ده مناسیت، منیش باوک ده ناسن. ده فرمولت، ئه گهر خودا ونهان به «خودا ونده کان» ناو بنتیت زیانم بُر مهره کان داده تم. 16 هروههها مهربی دیکم ههیه که که وشهی خودایان بُر هاتوته خواروه وه، 36 شیت چون سه ربم پشتیره نین، ده بی ئه وانیش بہنم، ئه وانیش گوپیان له ئیوه بهوه ده لین که باوک بُر خوی ته رخانی کردووه و دهنگ ده بیت، جا ده بنه يه ک مینگل و يه ک شوان. 17 لبهه ناردو ویه قی بُر جهان: «تُر کفر ده کیت، چونکه گوت: «من تهوه باوک منی خوشده ویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام»؟³⁷ 37 نه گهر کاره کافی باوک نه کم، باوپرم پی تاکو و هریگرمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئه گهر ئه و کارانه بکم، هه رچه نده باوه پریشم دایده تم. ده سه لاتم ههیه دایتنم و ده سه لاتم ههیه بیمه مه وه. ئه م پی ناکن، باوهه به و کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که پراسپارده هم له باوکمه وه ورگرتووه.³⁹ 19 به هوی ئه قسانه وه باوک له مندایه و منیش له باوکدام.⁴⁰ دیسان ویستیان دیسان دووبه ره کی له تیو جوله که کان پهیدابوو. 20 زوریک لوان پیگن، به لام له دهستیان دهربازی بwoo. 40 ئینجا عیسا چووه وه گوتیان: «رُوحی پیسی ههیه و ورنیه ده کات. بُرچی گوئی لی ئه وبری روپاری ئوردون و لموی مایوه، له و شوینه که ده گرن؟⁴¹ 21 ههندیکی دیکیان گوتیان: «نه مه قسهی کدیپک یه حیا یه کدم جار خله لک له ئاو هه لدکه کیشا. 41 زور خله لک نییه که رُوحی پیسی تیدایت. ثایا رُوحی پیس ده توانیت چاوهی هاته لای و ده نانگوت: «یه حیا هیچ به رجوتکی نه کرد، به لام نایینا چاک بکاته وه؟⁴² 22 زستان بwoo له شورشه لیم جهانی هه رچی یه حیا دهربارهی ئه م پیاوه گوتی پراست بwoo.⁴³ 42 له وی هدنوکه بwoo، 23 عیاش له حوه کانی په رستگا له ریپه وه سه رخله لکیکی زور باوهه ریان به عیسا هینا.

داپو شراوه که هی سلیمان پیاسه ده کرد، که هه ردوو لای به 11 پیاویک به ناوی لمعازر نه خوش بwoo که خله لکی کوله که گیرابوو. 24 جوله که کان لی کزبوونه وه و پیبان گوت: «هه تا کهی له گومان ده مانهیلت وه؟ ئه گهر تو مه سیمه که کیت به ئاشکرا پیبان بیل.»⁴⁴ 25 عیسا و لامی دانه وه: «بیم گوت به لام باوهه ناکن. ئه و کارانه بنه ناوی باوکمه وه دیکم، شایله تم بُر دهدن. 26 به لام ئیوه باوهه ناکن، چونکه له مه ره کان 3 خوشکان هه والیان بُر عیسا نارد و گوتیان: «لگوره، مریمه نه وه بwoo که مه سیحی خاوهن شکوی به بون چهورکد، نین. 27 مه ره کانم گوئی له ده نگ ده گرن، منیش ده بناس و ئه وانیش بهدوام ده کون، 28 زیانی هه تاهتایان ددهه و هه گیز له ناو ناچن، کسیش له ده ستم نایانز فیتیت. *aiōnios g165 aiōnios g166*

گوره تره، کسیش ناتوانیت له ده ستی باوک پیانز فیتیت. 30 من و باوک یه کین.»⁴⁵ 31 دیسان ئه و جوله کانه برهه لستی عیسایان ده کرد به ردیان هه لگرت تاکو به ردبارانی بکن. 32 به لام عیسا پیچی فرمولون: «زور کاری چاک لداین باوکه وه پیشاندان، به هوی کامیانه وه بردبارانم ده کدن؟⁴⁶ 33 جوله که کان وه لامیان دایوه: «لبهه کداریکی چاک

به رُوژ پروات بیچ هه لنا که دویت، چونکه پرونونکی ئەم جیانه بگرینت. 32 کاتیک مریم گدیشته ئە و شوییهی عیسای لیبوو دە بینیت. 10 بەلام ئەمودی به شەوپروات بیچ هەلەدە دویت، و ئەمی بىنی، بەسەر پىپدا کەوت و بیچ گوت: «گورەم، چونکه پرونونکی تىدا نېيە»، 11 ئەمانە فەرمۇو، پاشان بیچ ئەگر لىزە بۇویتايە، برا کەم نەددەرد». 33 عیشاش كە بىنی فەرمۇون: «لەعازرى دۆستان نوسزووه، بەلام دەرۈم تاکو دەگرینت و ئەم جولەكانەش كە لەگەلى ھاتۇون دەگرین، بەخەبەرى بېتەمەوه»، 12 ئىنجا قوتاپىيە كان پىپان گوت: کارى لە رُوحى كەدە و خەمبار بۇو، 34 ئىلى بىرسىن: «لەكوتىان «گورەم، ئەگر ئەم نوسزووه، چا كەدە بېتەمەوه»، 13 عیسا باسى داناوه؟ ئەوانىش وەلاميان دايەوه: «گورەم، وەرە و بىلەنە»، مەدنى ئەمۇي كەدە، بەلام ئەوان وايازىنى باس لە نوسنە ئاساپى 35 جا عیسا گریا، 36 لەبەر ئەم جولەكان گوتىان: «سەير دەكەت. 14 عیشاش بە ئاشكرا بیچ فەرمۇون: «لەعازر مەدەوە، بىكن، چەندى خوشدە وىستى!» 37 بەلام ھەندىكەن گوتىان: 15 لەبەر ئىمۇه داشدەم كە لەمۇي نەبۇوم، تاکو باوھەر بېتەن. ئەمە كە چاۋى ناينى كەي چاڭ گەدەوە، ئىلا نەيدەتەنەن وەرن، با بېقىن بۇ لای!»، 16 تۇماسيش كە بە دووانە يانگ وائى بىكىدەيە ئەمېش نەمەدەيە؟» 38 دىسان عیسا لە ناخەوە دەكرا، بە قوتاپىيە هاوا لهە كان گوت: «با ئېھەش لەگەل ئەمودا خەم دايگەرت و هاتە لای گۈرە كە كە ئەشكەۋىتىك بۇو بېقىن تاکو لە گەل ئەمودا بىرىن». 17 کاتیک عیسا گدیش، دەمە كەي بەردىكى پېۋەزابۇو، 39 عیسا فەرمۇوى: «بەرەدە كە زانى لەعازر وَا چوار رُوژە لە گۈرەدەيە، 18 بېتەن ئىش تىزىكى لادەن». مەرساى خوشكى مەدووە كە بیچ گوت: «گورەم، پازىدە تىرها بىرلەتەرە ئەمودا بۇو، 19 ژمارەيەكى زۇر لە بۇنى گەردوو، چونكە چوار رُوژە»، 40 عیشاش بیچ فەرمۇو: جولەكان ھاتىبونە لاي مەرسا و مەريم تاکو سەرەخوشى «ئەي بېم نەگوقى ئەگر باوھەر بەكەيت شىكۆي خودا دە بینىت؟» بىرا كەيانلى بىكن. 20 کاتیک مەرسا بىستى عیسا ھاتوو، 41 ئەوسا بەرەدە كەيان لارىد، عیشاش چاۋى ھەلبىرى بې ئاسمان بەرەپىرى چوو، بەلام مەريم لە مال مایەوه، 21 ئىنجا و فەرمۇو: «باوکە، سوپاست دەكەم كە گۈپىتلى گەتم، مەرسا بە عیسای گوت: «گورەم، ئەگر لىزە بۇویتايە، 42 دەمنەن كە تو ھەميشە گۈپىتلى دەگریت. بەلام لەبەر ئەم بىكەيت، خودا دەتەنەن، 23 عیسا بیچ فەرمۇو: «برا كەت كە تۆ منت ناردەوە»، 43 كە ئەمە فەرمۇو، بە دەنگىكى بەرز زېندىوو دەپەتەوە»، 24 مەرساش بیچ گوت: «دەزانىم لە ھاوارى كەد: «لەعازر وەرە دەرەرەوە!»، 44 ئەوسا مەدووە كە زېندىووبۇونەوە رُوژى داپىدا ھەلەستەتەوە»، 25 عیسا بیچ هاتە دەرەرەوە، دەست و قاچى بە كەن بەستارابۇو، رۇوشى بە فەرمۇو: «من زېندىووبۇونەوە و زىيان، ئەمۇي باوھەرم پى بېتەت، دەسمالىك پېچىرابۇو، عیشاش بیچ فەرمۇون: «بېكەنەوە، بېلەن ئەگر بىشمەرەت زېندىوو دەپەتەوە، 26 ھەرەوەها ھەركەسىك با بۇوا، 45 لەبەر ئەمە ژمارەيەكى زۇر لە جولەكان كە بۇ كە زېندىوو و باوھەرم پى بېتەت، ھەرگىز نامەرەت، باوھە بەم لاي مەريم ھاتىبون و ئەمەيان بىنلى كە عیسا كەرىدى، باوھەرەيان دە كەيت؟»، 27 بیچ g165 (aiōn) گوت: «بېلەن گورەم، باوھەرم بیچى هەتىنا، 46 بەلام ھەندىكەن چۈونە لاي فەرسىيەكان و هەتىناوە كە تو مەسيحە كەيت، كورى خوداى، ئەمۇي بۇ جىيان ئەمۇي بۇ ھەنارەت، باوھە بەم شۇيە كەن ئەندامانى ئەنجومەنلى بالايان كۆكىدەوە، دېت». 28 پاشان كە ئەمە گوت، چوو مەريمە خوشكى بالا و فەرسىيەكان ئەندامانى ئەنجومەنلى بالايان كۆكىدەوە، بانگىكەد و بە نېھىتى گوتى: «مامۇستا لىزىيە، بانگەت دەكەت». گوتىان: «چى بىكىن؟ چونكە ئەم پاواھ پەرجووی زۇر دەكەت، 29 ئەمۇش كە ئەمە گوتى بىست خىرا ھەستا و هاتە لاي، 30 عیسا 48 ئەگر بەم شۇيە ئىليگەرەتىن ھەمو خەلەكە كە باوھەرم پى بېتەت نەھاتىوو ناو گوندە كە، بەلکو لەم شۇيە بۇو كە دەھىن، رۇمانىيە كانىش دىن، پەرسىگە كەمان دەپرووختىن مەرساى لى بىنلى، 31 ئەم جولەكانە لە مالەوە ھەلەل بۇون و نەتەوە كەمان پاپىچ دەكەن». 49 يەكىكەن ھەلوان، بە ناوى دەلنىوايان دەكەد، بىننیان مەريمە خىرا ھەستا و چووو دەرەرەوە، قەيافا، ئەم سالە سەرۇكى كەھىنابۇو، بیچ گوتى: «ئىمۇھە هېچ دواى كەوتىن، وايازىنى دەچىتە سەر گۈرە كە تاکو لەمۇي نازان! 50 ئىنگەن كە باشتەرە بۇتان پاپا ئىك لە جىاق گەل

بمریت، لوهی که گل هه مووی لمناو بجیت». 51 نهوا له کاهینانی بالا ته گبیریان کرد له عازریش بکوژن، 11 چونکه خویه وه ئەمهی نه گوت، بهلکو لهو سالهدا سه رؤکی کاهینان ژماره‌یه کی زور له جوله که کان بهه وی ئەوهه ده رؤیشتن و بوو، پیشینی کرد که عیسا له جیانی گل ده مریت، 52 نهک با وهه ریان به عیسا ده هینا. 12 بویانی ئەو ٹاپزرهه له خه‌لک ته‌نها له جیانی ئەو گله، بهلکو تاکو پوچلکانی خودا که هاتیوون بوجه‌ئن، بیستیان که عیسا دیت بوقرشەلیم، پارته‌وازه بوبون کۆزبکانه وه ویه کانجاته وه. 53 نیتر لهو پروژه وه 13 لقه دار خورمایان برد و بەرهه پیرسی چوون، هاواریان ده کرد: پیلانی کوشتیان دارشت. 54 لەبهر ئەو چیتر عیسا به «ھۆسانا! پیروزه ئەوهه به تاوی یەزدانه وه دیت!» پیروزه تاشکرا بەناو خه‌لکی يەهودیادا نده گدرا، بهلکو لهو یووه چووه پاشای ئیسرايل! 14 عیسا جاشکیکی بینی، سواری بوو، وەک ناوجه کانی تزیک چوله‌وانی، بوقاشای ئەفرایم بويو، نوسراوه: 15 «ئە شاری سییون مەترسە، ئەوەتا پاشا کدت له گل قوتا بیهه کانی له لوئی مایه وه. 55 لهو کانه‌دا جەزئی پەستخەی دیت به سواری جاشی ما کرییک.» 16 سەرەتا قوتا بیهه کانی جوله که کان تزیک بوو، زور کس له گوندە کانه وه پیش جه‌زن لەمانه تىنە گەيشتن. بەلام پاش ئەوهه عیسا شکودار گرا، بوقرشەلیم هاتیوون تاکو خۆزیان پاک بکنه وه. 56 جا به بیریان کەوتەوە کە ئەمانه دەبربارەی ئەو نوسراون، ئەوانیش دواى عیسادا ده گەران، هەروهه کاتیک له حەوشە کانی ئەمانه‌یان بۆ ئەو کەدوووه. 17 هەروهه ئەو خه‌لکەش کە پەرنىگا ۋاوه ستابون به يەكتیریان ده گوت: «رەاتان چييە؟ تىبا بۆ له گل بۇون کاتیک لەعازری لەنماو گۈزە کەوە بانگىد و لەتىو جەزئن نايەت؟» 57 کاهینانی بالا و فەرسىيە کانىش فەرمانىان مردوواندا هەلىستاندەوە، شایه تىيان بىزى دەدا. 18 لەبهر ئەو دەركىدبوو ئەگەر هەركىسىك بزاينىت ئەو له كوييە، دەبىت بوقوشەلکە کە چوونە دەرەوە بۆ ئەوهه پېشوازى لى بکەن، تاشکراى بکات، تاکو پېگان.

12

شەش پۆژ پېش جەزئی پەستخە عیسا هاتە بىت عەنیا کە لەعازری لېبۈو، ئەوهه عیسا له تىو مردووان ھەلىستاندەوە. 2 لهوئى شىۋىيەتکان بۆ ئامادە گرد، مەرسا خزمەتى دەگەر، لەعازریش يەكىك بۇو لهوانى لە گەللى پايدا بولۇوه وە. 3 مىيەميش نيو ليتر بۆنى ناردىنى پېگەردى گارابەھاھی بىنیا و پېنە کانی عیسای پىن چەوركەد، ئېنجا بە قۇرى پېنە کانی عیسای سېرىيە و مالەكەش پېرىوو له بۆنى خوش. 4 يەھوزاي ئەسخەر يوقى کە يەكىك بۇو له قوتا بیهه کانی و بەتەما بولۇ به گرتىنى بادات، گوت: 5 «بۆچى ئەم بۆنە بە سى سەد دىنار نەفروشرا و نەدرابەنە بە هەزاران؟» 6 ئەمهى گوت نەك لەبەر ئەوهه خەمى هەزاران دەخوارد، بهلکو لەبەر ئەوهه دىز بۇو و سىندوقى پارەشى لەلا بۇو، لەو پارەيە دەبرد كە تىيىدا دادەنزا. 7 عىساش فەرمۇسى: «وازى لى بېنن، بۆپۇزى ناشتم ھەلەگەر تىوو، 8 چونکە هەزاران ھەمېشە لە گەلتان، بەلام من ھەمېشە لەلاتان نىم». 9 کاتیک ژمارەيە کی زور له جوله کەن خزمەتم بکات باوکم رىزى لى دەگرتى. 27 ئېستا خەمبارم، زانیيان عیسا له ویيە، هاتن، نەك تەنها لەبەر عیسا، بهلکو بۇ چى بىلەم؟ باوکه لەم کانه بىزگارم بکە؟ بەلام نەخېز، من بىنېنى لەعازریش كە لەتىو مردووان ھەلىستاندەوە. 10 ئەوسا بۆ ئەم کانه هاتووم. 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!

(g166) 26 ئەوهه خزمەتم دەكەت با بەدوان بکەويت. ئىتىر من

لە هەر شوئىنیك بىم، خزمەتكارىش لمۇييە، ئەگەر يەكىك خزمەتم بکات باوکم رىزى لى دەگرتى. 27 ئېستا خەمبارم، زانیيان عیسا له ویيە، هاتن، نەك تەنها لەبەر عیسا، بهلکو بۇ چى بىلەم؟ باوکه لەم کانه بىزگارم بکە؟ بەلام نەخېز، من بىنېنى لەعازریش كە لەتىو مردووان ھەلىستاندەوە. 10 ئەوسا بۆ ئەم کانه هاتووم. 28 ئەم باؤك، ناوت شکودار بکە!

جا ده نگیک له ئامانه و هات: «شکودارم كردووه و نه مینېتە وە. 47 ئەگرى يەكىك گۈنى له وته كانم بۇو و کارى شکودارىشى دە كەمە وە» 29 ئەو خەلکەي لەۋى ئاما مەدبوون پى نەكىد، من حۆكمى نادەم، چونكە نەھاتۇم تاڭ جىپان حۆكم گۈپىان لىپۇو و گوتىيان: «ھەورە تىشقة بۇوا!» ھەندىتكى دىكەيان بىدەم، بەللىكۇ جىپان پىزگار بىكەم. 48 ئەمەدى ۋەتەن بىكانە و گوتىيان: «فرىشتىيەك بۇو قىسىم لە گەل كەد.» 30 عىسا وته كانم وەرنە گۈزىت، يەكىك ھەيە حۆكمى بىدات، ئەو قىسىمەدى فەرمۇسى: «ئەو دەنگىدى هات بۇ من نەبۇو، بەللىكۇ بۇ شۇئە كە من كەردىم لە بۇ ئەرى دواپىدا حۆكمى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكمانى ئەم جىپانىيە. ئىستا سەرۋۇكى خۆزمە وە قىسمە نە كەردووه، بەللىكۇ ئەو باوكەدى كە ناردۇمى، ئەم جىپانە دەرەدە كېتىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيە وە بەرز راپساردۇوم كە چى بلېم و ج قىسىمەك بىكەم. 50 دە زامىن دە كېتىمە، ئەوا ھەمووان بۇ لاي خۆرمە كەپىش». 33 ئەمەدى راپساردەدى ئەو خەلکى بۇزىيەن ھەتاهەتايى دەبات، ھەر بۇيە گوت ئامازەدى كەد بەو شىيە مە دەنە كە دە بېت بېرىت. ھەرچى بلېم، بەو جىزەر دەيلەم كە باوكمى يېنى فەرمۇمۇم.»(aiōnios)

³⁴ خه لکه که وہ لامیان دایہ وہ: «له تھور اتدا بستو و مانہ کے)g166

مه سیح هد تا هه تایه ده مینیته وه، ئیتر چون ده لئی "کوری مرؤش ده بیت به رز بکریته وه؟" که م کوری مرؤش کیته؟^(g165) عیاش پیچ فرمومون: «روونا کیبه که تان بۆ کاتیکی کورت له سر ده مینیته وه، برون هه تا روونا کیتان له گله، نه وک تاریکی تان به سره ردا بیت، چونکه ئوه وی به تاریکیدا دروات نازانی بۆ کوئی ده روات، 36 باوه‌ر به روونا کیبه که بیین هه تا روونا کیبه که تان له گله‌ایه، تاکو بنه روله‌ی روونا کیبه که» عیسا نه مانه فرمومو، رویشت و خوئی لیبان شارده وه. 37 هه رچه نه زور په رجوعی له برده میان کرد، بهلام باوه‌ریان پیچ نه هینا، 38 تاکو وته‌ی ئیشایا پنجه مبهر بیتنه دی که گوت: «ئهی يه زدان، کی باوه‌ری به پهیامه که مان کرد و هیزی به او خاویلیه‌ی که به ناوچه دیوه به ستبیوی پییان ده سریه وه. 39 لابه رئوه نهیاتوانی باوه‌ر 6 کاتیک گیشته سه شیمون په ترۆس، شیون یئی گوت: بیهن، چونکه ئیشایا له شوئنیک دیکه گوت: 40 «چاویان «گدورهم تو یئی من ده شویت؟» 7 عیسا له وهلامدا یئی کوئی و دلاین په قکردووه، بۆ ئوه وی به چاویان نهیین و به دلیان تینه گن، نه وک بگدریته وه و منیش چاکیان بکمه وه. 41 ئیشایا نه مانه گوت، چونکه شکوئی ئوه وی بین و باسی عیاش و هلام دایه وه: «ئهگر پیت نه شوم، له گله من به شت تاییت». 42 هه رچه نه ده ژماره‌یه کی زور له را به ره کائیش باوه‌ریان یئی هینا، بهلام لابه ره رسیسیه کان رایانه ده گیاند نه وک له که نیشت ده بکرین، 43 چونکه شکوئی خه لکیان له شکوئی خودا زیاتر خوشده ویست. 44 ئینجا عیسا به دنگی به رز فه رمووی: «ئوه وی باوه‌رم پیچ نهینت، باوه‌ر به من ناهینیت، به لکو به وی ناردووی، 45 ئوه وش که ده مینیت، ئوه و ده بینیت که ناردووی. 46 من وک روونا کی هاتو ومه ته جهان، تاکو هه رکسیک باوه‌رم فی مینت له تاریکیدا

که بوم کردن؟ 13 میوه به "ماموستا" و "گوره" بالگم ده کهن کرا، خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده سته جن و پراست ده کهن، چونکه من وام. 14 جا که من گوره شکوداری ده کات. 33 «روله کام، ماویه کی کورت له گه لاندا و ماموستاتام و پیغم شوشتان، میوه ش له سه رتاهه یعنی یه کتری ده بم، جا به دوامدا ده گه پرین، بهلام و هک چون به جوله که کام بشون. 15 من نمودنیه کم پندان تا کو نموده بوم کردن میوه ش گوت، تیستا به میوه شی ده لیم: میوه ناتوان بینه همه شوینه دی پیکن. 16 راستی راستیتان پی ده لیم: کویله له گوره که کی که من بومی ده چم. 34 «من رسپارده کی کو نوینان ده ده می: زیاتر نیبه، نیز دراویش له وه نارد وویه قی زیاتر نیبه. 17 هه گهر یه کرتیان خوشبوی. وه ک خوشبویستان، میوه ش بهو جزره نه ماندان ازانی، خوزگه دخوازیریت به میوه همه گهر پیره و تان یدکرتیان خوشبوی. 35 بهمه هه مو خله ک ده زان که قوتانی کرد. 18 «یاسی هه مو و تان نا کدم. نه وانه هه ملبار دوون من، هه گهر خوشبویستان بون یه کتری هه بیت.» 36 شیخون ده یاناسم، بهلام تا کو نموده له نوسرا او پیروزه که هاتووه یته په ترسیش لی پرسی: «گوره م، بوم کوی ده چیت؟» عیساش دی: «نه وه کی کردوم، نایا کی له گدم کرد.» 19 «له وه لامی دایه وه: نه و شوینه بومی ده چم، تیستا ناتوانیت تیستاوه پیتان ده لیم پیش نه وه ری رو و برات، تا کو کاتیک دوام بکدویت، بهلام دواتر دوام ده کدویت.» 37 دیسان رو و بیدا باوهر بکن که من نهوم. 20 راستی راستیتان پی ده لیم: په ترسیش لی پرسی: «گوره م، بومی تیستا ناتوان دوایتیکوم؟ نه وه پیشوازی له وه بکات که ده بینم، نه و پیشوازی له من ژیان بوم تو داده لیم.» 38 عیسا وه لامی دایه وه: «ریانت بوم من ده کات، نه وه پیشوازی له من بکات، پیشوازی له وه ده کات داده نیست؟ راستی راستیت پی ده لیم: پیش خویندی که له شیر، که ناردو و می.» 21 کاتیک عیسا نه مانه فرمومو، روحی ترسی جار نکوکی له ناسینی من ده که کیت!

خه مبار ببو و شایه قی دا: «راستی پاستیان پی ده لئم: یه کیکان به گفتم ده دات». 22 قوتاییه کان سیری یه کتریان ده کرد و دلیا بهستن. 2 مالی باوکم ژوری زوری لئیه، ټه ګدر ئاوا نه بواهه نه بون مه بهسته له کیهه. 23 یه کیک له قوتاییه کان که عیسا پیغم ده ګون. من ده چم تاکو شوینتان بُو ټاماده بدکم. 3 جا خوشی ده ویست له ته نیشته پالیدابوهه، 24 شیمون په تروس که رویشتم و شویتم بُو ټاماده کردن، دیمهه و ده تابنهه لای ئامازهه ټه کرد تاکو پرسیار له عیسا بکات که مه بهسته له خوم، تاکو ګیوه شه له و شویته بن که من لی ده بم. 4 ګیوه ش کیهه. 25 ئه ویش شانی دا به سر سنگی عیسادا و پیچی ګوت: رېنگاهی ټه و شویته ده زان که بُوی ده چم». 5 توماس پیچی «گورهه، کیهه؟» 26 عیسا وه لامی دایه وه: «ټه و کسسه یه ګوت: «گورهه، نازانین بُو کوی ده چیت، چون رېنگا که که ټم پارووه ناهه له قاپه که هله لدکشم و ده دیده هی». 6 ټینجا پارووه کدی له قاپه که هله لکیشا و دای به یه هوزای کوری شیمنوی ټه سخنره بیوی. 27 هر که پارووه که و در ګرت، شه یان چووه ناویه وه. عیساش پیچی فرمودو: «ټه و هی به ته مای پیکیت، پینیوانه.» 8 فیلیپوس پیچی ګوت: «گورهه، باوکان پیشان بدھ و به سمانه.» 9 عیساش پیچی فرمودو: «فیلیپوس، ئالیا ده نانهه له دواي ټم ماوه زوره ش که له ګه لئانم، نه تاسیوم؟ ټه و هی مفی بینیو باوکی بینیو. ټیتر چون ده ټی: «باوکان نیشان بدھ؟» 10 ئالیا باوهر نا کدی من له باوکدام و باوکیش له مندا یاه؟ پاره که له لای یه هوزا بوو. 30 ئه ویش که پارووه که و در ګرت یه کسسه ره چووه ده رهه وه. ټهو کاته شه و بوو. 31 کاکیک چووه ده رهه وه، عیسا فرمودو: (ئیستا کوری مرؤٹ شکودار کرا و پی بکن که من له باوکدام و باوکیش له مندا یاه، ټه ګدر نا خوش اش نیبدنا شکودار کرا. 32 جا نه ګدر خودا تیبدنا شکودار

به هۆی کاره کان خۆيانه وه باوه بکەن. 12 راستى راستييان گوتن، تاکو كاتىك پروويدا باوه بېئن. 30 لەمە ولا زور پى دەلىم: ئەوهى باوه برم بى بېئنەت، ئەو كارانه دەكتات كە قىستەن لە گەل ناكەن، چونكە سەرۇنى ئەم جەمانه وا دىت. من دەيکەم، لەمانەش گۇورە تر دەكتات، چونكە بۇ لاي هيچ دەسەلا ئىكى بەسەر مەندا نىيە، 31 بەلام ئەو دىت تاکو باوك دەچم. 13 هەرچىيەك بە ناوى منهود داوا بکەن جەمان بزاينت باوك خوشەدەويت و بەو شىۋىيە كار دەكەم كە دەيکەم، تاکو باوك لە كۈرە كەدا شکۈدار يېت. 14 ئەگەر باوك راپساردۇوم. «ھەستن، با لىزە پۇزىن.

شىئىگان بە ناوى منهود داوا كەد، دەيکەم. 15 ئەگەر مەنغان 15 «من مىيۇ راستەقىنە، باوكىشم پەزەوانە كەيە، 2 هەر لقىكى لە مندا يەرنەگىرىت لى دەكتانە وە. هەر لقىكىش بەر بىگىت پاكى دەكتانە وە تاکو بەرھەمى زىيات بادات. 3 ئىيە ئىستا لە گەلتان بېئنەتتەوە، (aión و 165) 17 روحى راستى، كە جەمان بەھۇنى ئەو قىسەيە بۇم كەدىن پاكىن، 4 بە منهود پەيپەست بن تاواتىنت و درىيگىرىت، چونكە تابىيەت و نايىناسىت. بەلام و منيش بە ئىيە وە. چۈن لق بە تەنە تاواتىنت بەرھەم بادات ئىيە دەبناسن، چونكە لە گەلتان دەمەنەتتەوە و لەناو ئىيە دەيکەر بە دار مىيە كەوە پەيپەست نەيېت، ئىيەش ئاوان، ئەگەر دەيېت. 18 بە هەتىو بە جەيتان ناھىيەم، دېمەوە لاتان. 19 پاش بە منهود پەيپەست نەبن. 5 «من مىيۇ كە و ئىيەش لەكان، ماوەيەكى كەم ئىتە جەمان نامېنەتت، بەلام ئىيە دەمېنەن. ئەوهى بە منهود پەيپەست يېت و منيش بەھەمە، ئەوا بەرھەمى لەبەر ئەوهى من زىنەدۇوم، ئىيەش دەزىن. 20 لەو روژەدا زور دەگىرىت، چونكە بەيى من ناتوانن هيچ شىئىك بکەن. دەزان من لە باوكىدام، ئىيەش لە مندان، منيش لە ئىيە دام. 6 ئەوهى بە منهود پەيپەست نەيېت وەك لق فېيەدرىتتە 21 ئەوهى راپساردەكانى منى لەلایە و كاريان پى دەكتات، دەرھەوە، وشك دەيېت و كۆدە كەتتەوە، فېيەدرىتتە ناولانگ ئەوا منى خوشەدەويت. ئەوهى منى خۆشىسى، باوكىشى دەسسوپىت. 7 ئەگەر بە منهود پەيپەست بن و وەكانى لە خوشەدەويت، منيش خوشەدەويت و خۆمى بۇ دەردەخەم»²² ناخختان بچە سېپىت، هەرچىيەگان دەھى داواى بکەن بېرتان 22 ئىنجا يەھۇزايىكى دىكە، كە يەھۇزاي ئەسخەرىوپى نەبۇو، ئىي دەيېت. 8 باوك شکۈدار دەيېت ئەگەر ئىيە بەرھەمى زور پرسى: «گۇورەم، بۇچى دەتەوى خۇوت بۇ ئىيە دەرېخەيت، بگەن؛ بەوه دەردە كەوى كە ئىيە قوتابى من. 9 «ھەروەك بەلام بۇ جەمان نا؟»²³ عيسا وەلام دايەوە: «ئەوهى منى خوشۇسىستۇرە، ئاوا ئىيەم خوشۇسىستۇرە، جا خۆشىسى كار بە وەتكانىم دەكتات، باوكىشم خۇشى دەويت و بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست بن. 10 ئەگەر ئىيە كار من و باوك دېئىنه لاي و لەلاي ئەۋىش نىشەجى دەبىن. بە راپساردەكانى دەكەن، بە خوشەویستىيە كەمەوە پەيپەست 24 ئەوهىش كە منى خوشانويت كار بە وەتكانىم ناكات. ئەم دەبن، هەروەك من كارم بە راپساردەكانى باوكم كەدووە و واتانەي گۇييان لى دەيېت هى من نىيە، بەلکوھى ئەو باوكىيە بە خوشەویستىيە كەيەوە پەيپەست دەبىم. 11 ئەم شتاندەم پى كە ناردوومى. 25 ئەمانەم بى گوتن كە هيشتا لەلاتانم. گوتن تاکو خوشىي مەنغان تىدايىت و خوشىيان پى و تەواو 26 بەلام يارمە تىدەرە كە، روحى پېرۇز، ئەوهى باوك بە ناوى يېت. 12 راپساردە من ئەمەيە: يەكترييان خۆشىسى وەك منهود دەيېتتە، ئەو هەموو شىئىگان فېرەدەكتات و هەمەو خوشۇستىن. 13 كەس خوشەویستىي لەمە كەرورە تىي نىيە كە ئەو شتانەي بىم گوتون بېرتان دەخاتەوە. 27 ئاشتىيان بۇ يەكىك ژيانى خۆرى بۇ دۆستەكانى دابىنەت. 14 ئىيە دۆستى بە جىيەدەھىلەم، ئاشتى خۇمتان دەدەمى. ئەوهى من دەتاندەمى من، ئەگەر كار بەوه بکەن كە راتاندەسېزىم. 15 ئىتەر بە وەك ئەوهى نىيە كە جەمان دەتانداتى. نىگەران مەبن و مەترىن. كۆليلە ناوتان نابەم، چونكە كۆزىلە نازانىت گەرورە كەي چى 28 «گۇييان لېبۈپ بىم گوتن:» دەرۇم دېمەوە لاتان، ئەگەر دەكتات. بەلام ناوى دۆسم ئىستان چونكە هەرچىيە كە باوكەوە مەنغان خۆشىسى، دەلشاد دەبن كە دەچە لاي باوك، چونكە بىستىووپىم را كەيىاندىن. 16 ئىيە مەنغان ھەلەئىارد، بەلکو من باوك لە من مەزىتەرە. 29 ئەوهەتا ئىستا پىش پۇودانى بىم

۱۷ یوهم هه لبزارد، دهستنیشانم کردن تاکو بپون بهرهم بهین دیت، دهیسه لمینیت که جیهان به ههله تیگکیشتوون له گوناه و
 و بهرهمه کهتان بھینیت، تاکو هرهچیه ک به ناوی منهوه پاستوروسی و حوكدان: ۹ لهسر گوناه، چونکه باوهرم
 له باوک داوا بکدن بتانداق. ۱۷ بهمانه راتانده سپیرم تاکو پن ناهین، ۱۰ لهسر پاستوروسی، چونکه دهچه لای
 یه کتریان خوشبوی. ۱۸ «نه گکر جیهان پقی لیتان دهیته و، یووه باوک و ئیتر نامیبن، ۱۱ لهسر حوكدانیش، چونکه گکورهی
 بزانن پیش یووه رقی له من بووهته و. ۱۹ نه گکر یووه هی جیهان ئعم جیهانه حوم دراوه. ۱۲ «ھیشتا شتی زۆرم ههیه پیتاني
 بونایه، ئهوا جیهان وه کو هی خوی خوشی دهیستن. ئیستا یووه بلئم، بهلام ئیستا ناتوان بهرگکی بگرن. ۱۳ بهلام کاتیک
 هی جیهان نین بهلام من یوهم له جیهانه وه هه لبزاردووه، لهبر ئهه دیت، که روحی راستیبه، ئهه بو راستی ته او پیتایتان
 وهه جیهان رقی لیتانه. ۲۰ بیتندوه بیرتان چیم پن گوتون: «کولیه ده کات، چونکه له خویه وه هیچ نالیت، بهلکو ئهوهی گونی
 له گکوره کی زیاتر نیبه، نه گکر منیان چه وساندیته و، یووهش لی دهیت دهیلت و رایدە گکیه نیت چی پرووده دات. ۱۴ نهه
 ده چه وسینته وه. نه گکر وشهی منیان پاراستیت، هی یووهش شکودارم ده کات، چونکه ئهه وهتان پن راده گکیه نیت که له
 ده پارزین. ۲۱ بهلام هه مووه ئهه وهه تان لهبر ناوی من پن منهوه وهریده گریت. ۱۵ هه مووه ئهوهی که هی باوکه، هی
 ده کهن، چونکه ئهوهی ناردووهی ئهوان نایاسن. ۲۲ نه گکر منیشه، لهبر ئهه وهه گوتون، روحی پیروز له هی من وهرده گریت
 نه هاتیام و قسمه بو نه کربدان، گوناهیان ندهه بیوو، بهلام ئیستا و پیتافی راده گکیه نیت. ۱۶ «پاش کمیک نامیبن، یئنجا
 پیانویان نیبه بو گوناهه کهيان. ۲۳ ئهوهی رقی له من بیتندوه، پاش کمیک دیسان ده میبن». ۱۷ ههندیک له قوقاییه کانی
 رقی له باوکیشمە، ۲۴ نه گکر له تیوانیاندا ئهه کارانه نه کرد بیوایه به یه کتریان گوتون: «نهه چیهیه که پیخان ده فرمومی؟ پاش
 که کسی دیکه نه بکدووه، گوناهیان ندهه بیوو. بهلام ئیستا کمیک ئیتر نامیبن، پاش که میکیش ده میبن» و چونکه
 بینیان و رقیان له من و له باوکم بووهته و. ۲۵ بهلام ئهه مه ریویدا دهچه لای باوک؟؟؟ ۱۸ گوتیان: «نهه کدم» یه چیهیه که
 تاکو ئهه و تیهیه بیتنه دی که له تهواراته کهياندا نوسراوه: «بېنی باسی ده کات؟ نازانین چی ده فرمومی؟!» ۱۹ عیسا زانی که
 هه رقیان لیم بووهه و. ۲۶ «جا کاتیک یارمه تیده ره که دیت، دهیانویست پرسیاری لی بکدن، بویه بیچی فرمومون: «ئایا لهبر
 ئهوهی له لایهن باوکدووه بیتافی ده نیرم، که روحی راستیبه که ئهه پرسیار له یه کتری ده کهن که گوتون: «پاش کمیک ئیتر
 له باوکدووه هه لدەقیت، ئهه شایه تم بو ددات. ۲۷ یووهش نامیبن، پاش که میکیش ده میبن؟؟ ۲۰ راستی پاستیان پن
 شایه قی ده دهن، چونکه له سه ره تاوه له گەن من. ده لیم: یووه ده گرین و شیوهن ده کهن، بهلام جیهان دلشارد
 ده بى. خەمبار ده بن، بهلام خەمباریه کهتان ده بیتنه شادى. ۱۶

«نهه شتانه م پن گوتون، تاکو بى نئومید نه بن. ۲۱ کاتیک ژن مندالی دهیت خدم دایدە گریت، چونکه کات
 که نیشته کان ده رده کرین، له راستیدا کاتیک دیت ئهوهی ده تانکوژیت وا ده زانیت خزمەتی خودا ده کات. ۳ ئهه ماش
 ده کهن، چونکه نه باوکان ناسیوه و نه من. ۴ بهلام ئهه ماش پن گوتون، تاکو ئه گکر کاتیان هات بیرتان بکو ویته و که
 من پن گوچون، له سدرەتا دا ئهه ماش پن نه گوتون، چونکه له گەلتان بیوم. ۵ «ئیستا دهچه لای ئهوهی ناردووهی و
 کەستان لیم ناپرسیت: «بو گوئی ده چیت؟؟؟ ۶ کچى دلگزان
 بهوهی که ئهه م پن گوتون. ۷ بهلام پاستیان پن ده لیم: خوشبیه کهتان کامل و تهواو بیت. ۲۵ «نهه شتانه م به پەند
 باشتره بیتان که بپۇم، چونکه ئه گکر نه پۇم، يارمه تیده ره کهتان بیو ناید. بهلام کاتیک دیت ئیتر به پەند بیتان نادوپۇم،
 بەلکو بە ئاشکرا باسی باوگان بیو ده کەم. ۲۶ لهو رۇزەدا يه

ناوی منهوه داوا ده کهن. شیئر پیستان نالئم لملای باوک بوتان چونکه من ده گهړیمه وه لای تو، ئهی باوکی پیروز، به ناوی داوا ده کهن، 27 چونکه باوک خوشی ګیوهی خوشده ویت، خوت پیانپارېزه که به منت داوه، تاکو بینه يه ک وه ک ټیله له بهره نهوهی متنان خوشویستو و باوهړتان کرد که له لای یه کین. 12 کاتیک له ګهڻیان بوم به ناوی که تو به منت خوداوه هاتوم. 28 له لای باوکوه هاتوم بوجیهان، ئیستاش دایوو دمپاراستن و پاسه وائیم ده ګردن. کسیان له ناویه چورون جیهان به جیندنه هیله و ده گهړیمه وه لای باوک. 29 قوتاییه کافی کوری له ناوچو نه بیت، بوقوهی نوسراوه پیروزه که بیته ګوټیان: «وا ئیستا به روونی و بهنی پندن قسه ده کهیت. 30 ئیستا دی. 13 «ئیستاش دیمه لای تو، بهلام له جیهاندا باسی ئه مانه دلنيان که تو همه موو شتیک ده زانیت و پیویست بهوه نیبه ده کم، تاکو به تهواوی شادی منیان له دلدا بیت. 14 من که س پرسیارت لی بکات. بهمهش باوهړ ده کهین که له خوداوه وشهی توم دایه ئهوان و جیهان رقی لیشان بورووه، چونکه هی هاتوویت.» 31 عیساش وه لامی داندوو: «ثایا ئیستا باوهړ جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 15 داوا ناکم له ده کهن؟ 32 وا کاتیک دیت و ئیستاش هاتووه، که په رهوازه جیهاندا پیانه یهوه، بهلکو له شهې یان پیانپارېزی. 16 ئهوان ده بن، هدریه که بوق مالی خوشی و به تهناها به جنم ده هیلأن. بهلام هی جیهان نین، وه ک منیش هی جیهان نیم. 17 به راستی من به تهناها نیم، چونکه باوک له ګهملدایه. 33 «ئه مانه م پن ګوتن خوت پیروزیان بکه، وشهی تو راستیه. 18 وه ک چون منت تاکو ئاشتیان له مندا هه بیت. له جیهاندا تووشی ته نگانه ده بن. نارد بوق جیهان، منیش ئهوان نارد بوق جیهان. 19 بوق ئهوان بهلام ورهتان به رز بیت، من جیهانم به زاندووه.»

20 «نهنها بوق ئهمان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهواندش که به قسهی که عیسائیه مانه هی فرمومو، چاوی به رهه و ئاسمان هلهېږي
ئه مانه وه باوهړم پن ده هین، 21 تاکو همه موو یک بن، باوکه،
هه روهه ک تو له مندای و منیش له تودام. باهه وانیش له ئیمه دا
بن، تاکو جیهان باوهړ بېښت که تو منت ناردووه. 22 منیش
هه شکوړیم داونهټی که تو به منت داوه، تاکو بینه يه ک،
وه ک چون ټیمه یه کین. 23 من له دواندام و تو له مندای، تاکو به
تهواوی یک بن، بوق نهوهی جیهان بزانتیت تو منت ناردووه
وئه وانت خوشویستووه هه روهه ک چون منت خوشویستووه.
24 «باوکه، ددهمه ویت ئهوانهی که به منت داون له کوئی ېم
له ګهلم بن، تاکو شکوډه ندیې کم بیین که به منت داوه،
چونکه پیش دامه زارندی جیهان منت خوشویست. 25 «ئهی
باوکی راستوروست، جیهان تو ناناسیت، بهلام من تو دناسم،
ده زان هرچیه کت پېم داوه له خوته ویه. 8 ئه و شاهنام
پیدان که تو پیت دابووم، ئهوانیش و مریانګت و به راستی
زانیان له تروه هاتوم، باوهړیان هینا که تو منت ناردووه. 9 بوق
ئهوان داوا ده کم. بوق جیهان داوا ناکم، بهلکو بوق ئهوانهی به

18 له دواي نهوهی عیسا نویزه کهی ته او کرد، له ګهلم
منت داون، چونکه هی توں. 10 هه رچیه کهی منه، هی قوتاییه کافی به پنکوټ بوق نهوهه ری دوئی قدرون که باخچه یه کی
تیوه، هه رچیه کیش هی تیوه، هی منه، من له ئهواندا شکوډار لبیوو، خوشی و قوتاییه کافی چونه ناوی. 2 یه هوزاش نهوهی به
بوم. 11 ئه مان له جیهان دده میته وه، بهلام من تییدا نامینمه وه، ګرفتی دا، شوینه کدی ده زانی، چونکه عیسا زور جار له ګهلم

قوتابیه کافی لهوی کۆزدەبووه و 3 ئىنجا يەھوزا تېپىشك سەرباز خەلکم قىرده كرد، كە هەموو جولە كە كان ئىچى كۆزدەبەوه و خزمەتكارانى كاهينانى بالا و فەرسىيەكائى بىد، بە مەشخەن هيچم بە نېتىنى نەگوتۇوه 21 بۇ پەرسىيام لى دە كەيتى؟ لەوانە و چرا و چە كەوه هاتە ئەۋىرى. 4 عىساش ھەموو ئەۋە شەنانە بىرسە كە گۈپىان ئىبۈوه چىم بىنيان گوتۇوه، ئەمانە دەزانن چىم دەزانى كە بەسىرى دەھات، چۈچ و يېنى فەرمۇون: «كېيان گوتۇوه» 22 كاپىك ئەمەمى فەرمۇوي يېكىك لە خزمەتكاران دەۋىت؟²³ 5 وەلامىان دايەوه: «عىسای ناسىرەيى». عىسا يېنى كە لهلايىدە راواھەستابۇو زەللەيەكى لە عىسا دا و گوقى: «ئاوا فەرمۇون: «من ئەوم». يەھوزاش ئەھوھى بە گۈتى دا لەگەلىان وەلامى سەرۈكى كاهينان دەدەتەھەو؟» 23 عىسا وەلامى دايەوه: راواھەستابۇو. 6 كاپىك عىسا يېنى فەرمۇون: «من ئەوم»، «ئەگەر قىسەسى خراپم كردووه، شايىھى لە سەر خراپە كە بدە. گەپانەھو داواھ و كەوتە سەر زەۋى. 7 لې پەرسىنەوە: «كېيان ئەگەر راستىشە، بۆچى لېم دەدەت؟» 24 ئىنجا حەنا عىسای بە دەۋىت؟²⁵ گۈپىان: «عىسای ناسىرەيى». 8 عىسا وەلامى دايەوه: دەمىتى بەستراۋوھ بۇ قەيافەلى سەرۈكى كاهينان تاراد. 25 شىمۇن «پېم گوتۇن من ئەوم، ئەگەر بەدواى مندا دەگەرتىن، با ئەمانە پەتەۋىسىش ھېيشتا لهوی راواھەستابۇو و خۇى گەرم دەكەدەوه، گۈپەن». 9 بەمەش ئەھو قىسەيەي ھەتىانە دايەوه كە فەرمۇوبۇو: بۆچى لەپىان بىرىسى: «تۇش لە قوتاپىيەكائى ئەو بىت؟» نكۆلىي كەد بېرۇن. 10 شىمۇن پەتەۋىس گوقى: «نەخىر». 26 يەكىك لە كۆپىلە كافى سەرۈكى كاهينان شەمشىزىكى پېپۇ دەرىپەتىا، لە كۆپىلە سەرۈكى كاهينانى دا و خزمى ئەۋو بۇو كە پەتەۋىس گۈپىلىكىدەدەوه، گوقى: «ئەي لە گۈپىلىقىزى بېرى. ئەو كۆپىلەيەش ناوايى مەنلۇس بۇو. 11 عىسا باچىچە كەدا تۆم لە گەل ئەو نە بىت؟» 27 دىسان پەتەۋىس نكۆلىي بە پەتەۋىسى فەرمۇو: «شەمشىزىكەت بگەپرەتەوه كەللانەكەي. كەد، دەستبەجى كەلەشىز خۇىتىدى. 28 بەيانى زۇۋاپەرانى ئاپا ئەو جامەمى كە باوک پېيداۋىم نەتەختەمەو؟» 12 ثىر جولە كە عىسایان لەلای قەباقاۋە بۇ كوشكى، نەوهك گلاۋىن ئەپەپەن سەربازە كە و فەرماندە كەيان و خزمەتكارانى جولە كە كان بىد. ئەوان نەچۈونە ژۇورەوهى كوشكى، نەوهك گلاۋىن عىسایان گۆت و بەستىانەوە. 13 يەكىم جار بىردىانە لاي حەنا، و نەتوان نانى پەسخە بىخۇن. 29 پلاپتۇسىش ھاتە دەرەوه و چونكە خەزۇورى قەباقاۋو كە ئەۋالا سەرۈكى كاهينان بۇو. گوقى: «ج سکالا يەتگان لەسەر ئەم پىاۋە ھەيە؟» 30 وەلامىان 14 قەباقاش ئەپىاۋە بۇو راۋىزى بۇرەپەرانى جولە كە كەدبىوو كە دايەوه: «ئەگەر خراپە كار نەبۇوايە، نەماندەدا بە دەستتەھەو». باشتىر واپە پىاۋىك لە جىان گەل بىرىت. 15 شىمۇن پەتەۋىس 31 پلاپتۇسىش يېنى گوتقى: «بىپەن، بەگۈزەي شەرىعەتى خۇتىان لە گەل قوتاپىيەكى دىكە شۇن ئىپەن عىسا كەتون. لەبەر ئەھو وەي ئەو حۆكمى بىدەن». جولە كە كان وەلامىان دايەوه: «درۇست نىبىيە كە سەرۈكى سەرۈكى كاهينان ناسراو بۇو، لە گەل عىسا ئېڭى كەس بىكۈزىن». 32 ئەمەش روویدا تاكو ئەھو قىسەيەي چۈپ بۇ كوشكى سەرۈكى كاهينان، 16 بەلام پەتەۋىس ناچار عىسا يېتە دى كە لە سەر شىۋازى مەرنە كەي فەرمۇوبۇو. بۇو لە دەرەوه لە بەرەرگا كە راپوھەستىت. قوتاپىيەكى دىكە 33 لەبەر ئەھو پلاپتۇس چۈپ ناو كوشكى كە، بانگى عىسای كارە كەرە دەرگاۋانە كەدا كەد و پەتەۋىسى ھەتىانە ئەمە دەھلىي، ياخود خەلکى دىكە باسى 17 كارە كەرە كە بە پەتەۋىسى گوت: «تۇش لە قوتاپىيەكائى ئەم بۇ كەدەو؟» 35 پلاپتۇس وەلامى دايەوه: «ئاپا من كاراپايە نىت؟» گوقى: «نەخىر». 18 خزمەتكار و پاسەوانە كان جولە كەم؟ گەلە كەت و كاهينانى بالا تۆيان داوهە دەسى من. ئاگەريان كەدبىووه و راواھەستابۇو خۇيان گەرم دەكەدەوه، چىت كەدەو؟» 36 عىسا وەلامى دايەوه: «پاشايەتى من سەر چونكە سەرما بۇو، پەتەۋىش لەگەلىان وەستابۇو، خۇى گەرم بەم جىھانە نىبىيە. ئەگەر پاشايەتى من سەر بەم جىھانە بۇوايە، دەكەدەوه. 19 سەرۈكى كاهينان دەرپەرانى قوتاپىيەكائى و ئەپەسا خزمەتكارانە كەن دەجەنگان تاكو نەدرەپە دەست پەرانى قىرکەنە كەپىسىارى لە عىسا كەد، 20 عىساش وەلامى دايەوه: جولە كە، بەلام پاشايەتى من سەر بە ئېرە نىبىيە. 37 ئىنجا «بە ئاشىكرا بۇ جىھان دوام، بەرەۋام لە كەنېشىت و پەرسىتگادا پلاپتۇس يېنى گوت: «كەۋاھ تۆپاشاي؟» عىسا وەلامى دايەوه:

«تُر ده لَيْ که من پاشام. بُو ئەمە لەدایك بۈرمەش كورسى دادوھرى دانىشت، لە شۇنىيىك يېنى دەگۇتى ھاتۇمەتە جىيان، تاڭو شايەقى بۇ راستى بىدەم. هەركەسيك «بەردىزگارو»، كە بە عىبرى يېنى دەللىن «گەباسا». 14 رۇزى لە راستىيە و بىت گۆئى لە دەنگم دەگرىت.» 38 پلاطۆس ئامادەكارى جەڙنى پەسخە بۇو، تزىيەكى كاتشمىز دوازدە بۇو، يېنى گوت: «پاسىتى چىيە؟» كە ئەمەدى گوت دىسان چورو ئىنجا پلاطۆس بە جولە كە كافى گوت: «ئەوهتا پاشاكەتانا.» دەرەوه بۇ لای جولە كە كان و يېنى گوت: «ھېچ خراپىيەكى 35 ئەۋاينىش ھاواريان گىد: «بىيە! بىيە! لە خاچى بىدە!» پلاطۆس تىدا نايمىن. 39 بەلام تەرىتىكەن ھەيە كە لە جەڙنى پەسخەدا لې پرسىن: «پاشاكەتانا لە خاچ بىدەم؟» كاهىنلى بالا وەلاميان يەكىنگان بۇ ئازاد بىكم. بۇيە دەدانەويت پاشاي جولە كەتانا بۇ دايەوە: «جەڭ لە قىسىر پاشامان نىيە.» 16 ئىت پلاطۆس ئازاد بىكم؟ 40 ھاواريان گىد: «ئەمە نا! بەلکو باراباس!» دايە دەستيان تاڭو لە خاچ بىرىت. سەربازە كەنیش عىسايان باراباسىش يەكىك بۇو لە ياخىبىوان.

19

شۇنىيىك كە يېنى دەگۇترا «شۇنىيى كاسەسەر»، بە عىبرىش 2 سەربازە كەن تاجىچىكان لە درېك چىنى خىستىانە سەر سەرى و كەوايەكى ئەرخەوانىييان لە بەركىد. 3 لېنى دەچۈونە پىشىۋەدە دەيانگوت: «سالاو، ئەپى باشاي جولە كە!» و زەلەيان لېنى دەدا. 4 دىسان پلاطۆس ھانە دەرەوه و يېنى گوت: «بۇتائى دەھىتمە دەرەوه تاڭو بىزانن ھېچ خراپىيەكى تىدا نايمىن!» 5 عىسا بە تاجى دركماوى و جىلى ئەرخەوانىيە و ھانە دەرەوه، پلاطۆس بىچى گوت: «ئەو پاپاوه كەيە!» 6 كاتىك كاهىنلى بالا و پاسەوانان يېننیان، ھاواريان گىد: «لە خاچى بىدە! لە خاچى بىدە!» پلاطۆس وەلامى دانەوە: «ئۇيۇ بىبەن و لە خاچى بىدەن، چونكە من خراپىي تىدا نايمىن.» 7 راپەرانى جولە كە وەلاميان دايەوە: «تەورامان ھەيە. بە گۈرۈھى تەورات دەيىت بىرىت، چونكە خۆزى كەرددووه تە كورى خۇدا.» 8 كاتىك پلاطۆس گۈرى لەم قىسىيە بۇو زىياتىرسا. 9 گەرإيەوە ناو كوشكە كە و يە عىسايى گوت: «خەللىكى كۆنی؟» بەلام عىسا ھېچ وەلامىك نەدaiyەوە. 10 پلاطۆس يېنى گوت: «قسەم بۇ نا كەيت؟ ئاييا نازانىت دەسەلەتىم ھەيە كە ئازادت بىكم يان لە خاچتى بىدەم؟» 11 عىسا وەلامى دايەوە: «ھېچ دەسەلەتىكت بەسەر منەوە نىيە، مە گەر لە سەرەوه پىت درايت. لەپر ئەوه ئەوهى منى داۋەتە دەست تۆ گوناھە كەي گەورە تەرە.» 12 ئىت پلاطۆس ھەولى دەدا ئازادى بىكت، بەلام راپەرانى جولە كە ھاواريان دەركىد: «ئەگەر ئەمە ئازاد بىكت، دۆسلىقىسىر نىت. هەركەسيك خۆزى بىكتە باش، لە دىزى قىلىسەر دەدۋىت.» 13 كاتىك پلاطۆس گۆنی لەم قىسانە بۇو، عىسايى بىردى دەرەوه و لەسەر لەپر ئەوهى عىسا زانى كە ھەموو شىتكە تەواو بۇوه،

هروههای بۆ ئەمە نووسراوه پیروزه کە بیتە دی، فرموموی: «گورهیان له گوره کدا بردووه و نازانین له کوئی دایاناواه!» (تینوومه، 29) گوزهیکی پر له سرکه دائزابوو، تیسنهنجیکی 3 ئینجا په ترۆس و قوتاییه کە دیکه بهره و گوره کە بریتکوتن. پر له سرکیان خسته سەر لقە زوفایەک و بهزیان کردەو 4 هەردوچاکان بەیەکو دایاندەکرد، بەلام قوتاییه کە دیکه بۆدەمی. 30 کاتیک عیسا تاعی سرکە کەی کرد، فرموموی: پیش په ترۆس کەوت و زووت گیشته سەر گوره کە. «تەواو بۇو،» لەدوای ئەمە سەری دانەواند و گانی سپاراد. 5 دانەویەوە و بىنی کەتانەک دانزاوه، بەلام نەچووه ژوروهەوە. 31 پاشان راپەرانی جولەکە داوايان له پلاتۆس کرد قاچى 6 ئینجا شیمۇن په ترۆس کە دوايکەتبوو ھات و چووه ناو له خاچدراوان بشکىرنىن و تەرمەکانیان ھەلبگىدرىن، چونکە گوره کە، بىنی کەتانەک دانزاوه، 7 ئەو دەھمالەی کە بەسەری پۇزى ئامادەکارى بۇو، ئەو شەمەیە پۇزىتىكى گوره بۇو، تاکو عیساووه پېچراپوو، لەگەل کەتانەک دانزاپوو، بەلکۇ بە جىا له تەرمەکان له شەمەدا لە سەر حاج نەمیتىن. 32 ئینجا سەریازەكان جىئىك پېچراپووهەوە، 8 ئەوسا قوتاییه کە دیکەش کە يە كەم هاتن و ھەردوو قاچى ئەمە بە كەم و ئەم دیکەيان شىكىند جار ھاتبۇوه سەر گوره کە چووه ژوروهەوە، بىنی و باورى هىتىنا. كە لەگەل عيسادا له حاج دراپوون. 33 بەلام کاتیک ھاتنە 9 ئەو كاتە ھىشتا له نووسراوه پیروزەكان تېنەگىشتبۇون کە دەمى لاي عيسا بىنیيان وا مردووه، قاچىيان نەشكەنند. 34 بەلام عيسا له تىۋى مردووان ھەستىتەوە. 10 دواتر قوتاییه کان گەرانەوە يەكىك لە سەریازەكان پەمىك لە كەلە کەی دا، دەستبەجى شويىنى خىيان. 11 بەلام مىريم لەلای گوره کە لە دەرەوە خۇنىن ئاوا دەرچوو، 35 ئەو پاوهى ئەمە بىنی شاپىقى دا، راواھ ستابوو دەگرىي، كاتىك دەگرىي، دانەویەوە و سەرى ئاوا شاپىقى دەزلىتىت كە راست دەلېت، گوره کەی کرد، 12 بىنی دوو فرىشته بە جىل سېپىيەوە لەو تاکو ھۇيە باودەپەتىن. 36 ئەمە پروپیدا تاکو نووسراوه پیروزە كە شۇينەي تەرمە کە عىسایلى دانزاپوو دانىشتوون، يەكىك بىتە دى: «ھىچ ئىسىكىكى ئەو ناشكىرنىتىت!» 37 ھەرەوەها لەلای سەرپەوە ئەم دیکە لەلای پېتىيەوە. 13 لىيان پرسى: نووسراوەتكى پیروزى دیکەش دە فرمومى: «تەماشاي ئەمە «خانم، بۇچى دەگرىت؟» وەلەم دانەوە: «گوره مىيان بردووه، دەكەن كە پەميان لىداوه.» 38 پاش ئەمە يوسفى خەلکى نازانم لە کوئى دایاناواه.» 14 كە ئەمە گوت ئاپرى دايەوە، ۋارماھ كە لە ترسى راپەرانى جولە كە بەتىنى قوتابى عيسا بۇو، بىنی عيسا راواھ ستابوو، بەلام نەيزانى عىسایە. 15 عيسا يېنى داواي له پلاتۆس کەتاکو تەرمە كە بىد، 39 نىقدەپۈشىش واپىزنى باخوانە كەيە، يېنى گوت: «گورەم، ئەگەر تەردووەتە ھات، ئەمە بە كەم جار بە شەو ھاتنە لاي عيسا. لەگەل بېم بىل لە کوئى داتناوه تاکو بىبەمەوە.» 16 عىساش يېنى خۇرى نزىكىدى سى ليتر مورى تېكلاو و بە ئەلواي هىتىنا. 40 جا فرمومو: «مىريم!» ئەپوش ئاپرى دايەوە و بە عىبرى يېنى تەرمە کەي عىسایان بىد و بە كەتان لەگەل بۇن پېچايانەوە، وەك گوت: «برابۇنى!» كە بەراتى مامۆستا دېت. 17 عيسا يېنى نەرىتى جولە كەيە لە كفن كردن، 41 لەو شۇينەي عىسای تىدا فرمومو: «دەستىلى مەددە، چونکە ھىشتا بۇ لاي باوك بەرزا له حاج درا باخچىيەكى لېپىوو، لە باخچە كەشدا گورىتىكى نۇنى لېپىو نەبۇوەتەوە. بەلام بېرپۇلاي بىلەن و پېيانلى: «من بەرزو دەمەوە كەسى تىدا نەپىزرابوو. 42 لەپەر رۇزى ئامادەکارى جولەکە كان بۇ لاي باوك و باوچان، خودام و خوداتان.» 18 مىريمەمى عىسایان لەۋى دانان، چونکە گوره کە تزىك بۇو.

20 لە كەم پۇزى ھەفتەدا، ھېشتا تارىك بۇو، مىريمە ئەمە شى پى گوتىن كە يېنى فرموموبۇو. 19 ئىوارەي ھەمان مەجدەلى ھاتنە سەر گوره کە و بىنی بەردا كە لە سەر گوره کە پۇزى، كە يە كەم پۇزى ھەفە بۇو، لە ترسى راپەرانى جولە كە، گلۇر كراوهەتەوە. 2 ئەپوش پايدىد و ھاتنە لاي شىمۇن په ترۆس دەرگاڭانى ئەمە شۇينە داخراپوون كە قوتايىيەكانى لېپىو، عيسا و ئەمە قوتايىيە دىكە كە عىسَا خۇشى دە ويست، يېنى گوتىن: ھات و لە ناواھ راستدا راواھ ستابو و پېنى فرمومون: «سلاـوتانلى بىت!» 20 كە ئەمە فرمومو، دەستى و كەلە كەي پېشاندان،

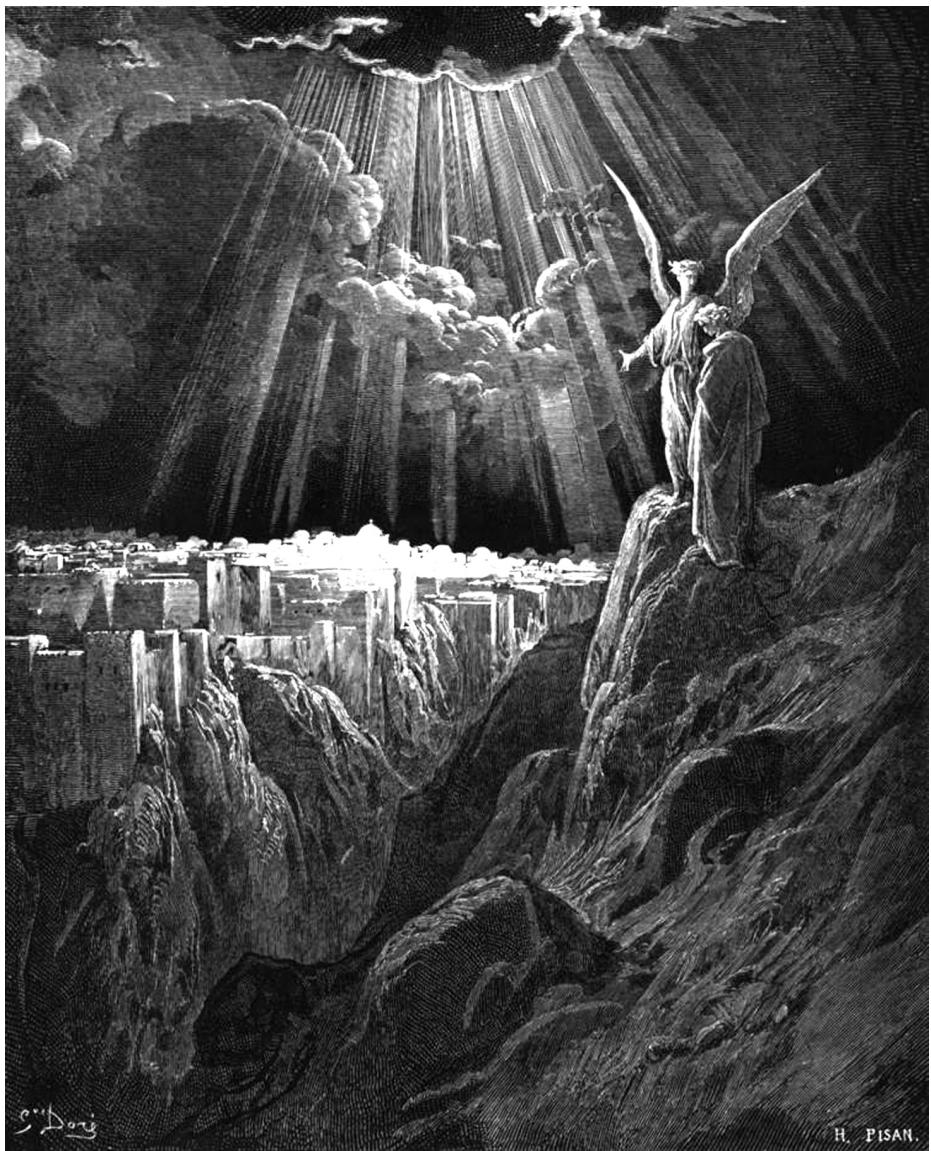
جا قوتاییه کان که مه سیحی خاوهن شکویان بینی دلشاد 6 بینی فرمون: «توره که هله لبه نه لای راستی به له مه که، ماسی بیون. 21 ئىنجا دیسان عیسا پیچی فرمون: «سلاواتان لى بیت! ده بینته ووه.» جا هله لاندا و ئیتر له بهر زوری ئه و ماسیبیانه تییدا هه روهک چزن باوک منی ناردووه، منیش ده تانیرم.» 22 که بیو نه یاتنانوی توره که رابکنیشنه ناو به له مه که. 7 ئه و قوتاییه که ئمه مه که گوت، فروی لیکردن، بینی فرمون: «رۇھى پېرۋۇز عیسا خوشى دەۋىست بە پەتروسى گوت: «ئەوه عیسای وورگان. 23 ئەوهی ئیوه گوناھى بېخشن، بەخشاوه، ئەوهی خاوهن شکویه!» کاتیک پەتروس بیسیتی «ئەوه عیسای خاوهن ئیوه گوناھى نەبەخشىن، نەبەخشاوه.» 24 بەلام قوماس کە شکویه، «خۆى بە جله کانى داپۇشى چونكە رپوت بیو، خۆى يەکىنکە له دوازدە قوتاییه کە و بە دیدمۇس ناسراوه، له گەل ھەلدایه ناو ئاوه کەوه. 8 قوتاییه کانى دیکە بە بەلەمە کە هاتن و قوتاییه کان نەبۇو کاتیک عیسا هات. 25 قوتاییه کانى دیکە تۈرى ماسیبیه کەيان راڈە كىشى، چونكە تەنها دوو سەد بال لە پیان گوت: «گەورەمان بینی!» ئەۋىش بینی گوت: «ئەھر و شکانیيە دوور بیوون. 9 کاتیک دابەزىيە و شکانى، بینيان جىنگاگى بىزمارە کان بە دەستىيە و نەبىن، پەنجە نەخەمە شوپىنى واخەلۇرۇ ئامادە كەواه و ماسی خراوهە سەرى و نان دازراوه. بىزمارە کانەوه، دەست لە كەله کەی نەدەم هەرگىز باوهر ناكەم.» 10 عیسا بینی فرمون: «لەو ماسیبیانه ھېنن کە ئىستا گرتىان.» 26 لە دواىيە هەشت رۈز، قوتاییه کانى دیسان لە ژۇورە وە بیوون 11 شىمۇن پە تەرسىش سەركەوت و توره کەی را كىشىيە سەر و تۇماسیش لە گەلیان بیو، دەرگا كائىش داخراپۇن، عیسا و شکانى، سەد و پەنجا و سى ماسى گەورە دەتىدابۇو، له گەل هات و لە ناوه راستىان راوه ستا، فرمۇو: «سلاواتان لى زۇرە كەشى توره کە نەدرپا. 12 عیسا بینی فرمون: «وەرن بینت!» 27 ئىنجا بە تۇماسىي فرمۇو: «پەنجەت بىنە ئېرە و دەستم بىخۇن.» ھېچ كام لە قوتاییه کان نەيانۋىزا پەرسىيارى لى بىكەن: بىنە، دەستت بىنە و لە كەله کەمى بەدە. بىباورە بەمە بەلکو «تۆ كىتى؟» زانيان عیسای خاوهن شکویە. 13 عیسا هات، باوهر بېتىنە. 28 قوماس وەلامى دايەوه: «ئەھى خاوهن شکو نانە كەی ھەلگەت و پېيدان، ماسیبیه كەش بە ھەمان شىيە، خوداى من!» 29 عیسا بینی فرمۇو: «لەبەر ئەوهى منت 14 ئەمە سېيھم جار بیو كە عیسا پاش ھەستانە وەی لە تۇ بىنە، باوهرەت كەرد؟ خۇزگە دەخوازىت بەوانە نەينبىنی و مىدووان بۇ قوتاییه کان دەرگەوت. 15 دواى ئەوهى نانيان باوهر يان هىتىا، 30 عیسا لەبەر دەم قوتاییه کائىدا زۇرە پەرجووی خوارد عیسا بە شىمۇن پە تەرسىي فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت دىكەي كەد كە لەم پەرىتوكەدا نەنۇرساوه. 31 بەلام ئەمانە لەوانە خۇشتە دەۋىت؟» بینی گوت: «بەلنى گەورەم، دەزانىت نۇوسراون تا كۆئىۋە باوهر بېنن کە عیسا مەسيحە كەدە، كۆرى كە تۆم خۇشتە دەۋىت؟» بینی فرمۇو: «بەرخە كاتم بەلە و پەرىنە،» خوداىيە، تا كۆ بە باوهر ھېتىان بە ناوى ئەو زىياناتان ھەبىت. 16 دیسان بینی فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت خۇشتە دەۋىت؟»

بینی گوت: «بەلنى گەورەم، دەزانىت خۇشمە دەۋىت.» بینی 21 دواى ئەمە دیسان عیسا بەم شىيە بە دەرياچە

فەرمۇو: «بې بە شوانى مەرە كاتم.» 17 سېيھم جار بینی فرمۇو: «شىمۇنى يۇتا، منت خۇشتە دەۋىت، دەچەن، چەنلىكى قاناي جەللىپ بیو، ھەر وەھا كۆرە كانى زەبدى دەۋو و قوتايى گوت: «گەورەم، تو ھەمو شىيک دەزانىت. دەزانىت دىكەي ئەو پېنكەو بیوون. 3 شىمۇن پە تەرسىي گوت: «بۇ را دەچەن،» پېيان گوت: «ئىتەش لە گەل ئەنەن،» ئىنجا رېيشتن و سوارى بەلام بیوون، بەلام لەو شەھە دە هيچيان نەگەت.

4 كاتى بەزەبىيان، عیسا لە كەنارى دەرياچە كە راوه ستا، بەلام قوتاییه کان نەيانزانى ئەوه عىسایە، 5 عیسا بینی فرمۇو: «كۆرەيە، ھېچ ماسیتان پى نىيە؟» وەلامىان دايەوه: «نە خېر.» وەك ئاماڭە كە دەتىك بۇ مىدىن پە تەرسىي گوت

شکودار ده کات. له دوای ئەمە پىچى فەرمۇو: «دۆام بىکەوه!»
20 پەترۇس ئاپىرى دايەوە و بىنى كە ئەو قوتايىيە كە عيسا
خۇشى دەۋىست دوايان كەدوووه، ئەوهى لە كاتى نانى ئىوارەدا
شانى بە سنگى عيساوه نابۇو و پىچى گوتىوو: «گەورەم، كىيە
ئەوهى بە گۈنت دەدات؟» 21 كاتىك پەترۇس ئەمەمى بىنې بە
عيساى گوت: «گەورەم، ئەى ئەمە چى لىدىت؟» 22 عيساش
پىچى فەرمۇو: «ئەگەر بىمە وىت دەمېنېتەوە هەتا دىئەوە، بە تو
چى؟ تو دۆام بىکەوه.» 23 ئېتىر ئەم قىسىيە له تىبرايان واپلاؤ²⁴
بۇوهە كە ئەو قوتايىيە نامىرىت. بەلام عيساپىچى نەفەرمۇو كە
نامىرىت، بەلّكۈ (ئەگەر بىمە وىت دەمېنېتەوە هەتا دىئەوە، بە تو
چى؟) دەدات و ئەم شنانە ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شنانە شايەتى
دەدات و ئەم شنانە ئەو نۇرسىوھ، ئېش دەزانىن شايەتىيە كەدى
پاستە. 25 زۇر شى دىكە ھەيە عيسا كەدووېتى، ئەگەر يەك
له دوای يەك بنۇسرايەتەوە، واپزام خودى جىڭىگەي ئەو
پەپتوو كە نۇرسراوانە ئىتىدا نەددە بۇوهە.

شاره پرورزه کش، ترشیبی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بز زوا کی ثاماده کاریست. گرئم له دهنگی گوره بو له ته خته گوه فرموموی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیست. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گلیاندیه و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 21:2-3

ئاشکارا کردن

19

له خوین هەلکیشراوی لمبەربوو، ئەندازه‌ی بىيىن بانگ دەكى
«وشى خودا» يە. 14 له شىكەكانى ئاسمان بە سوارى ئەسپى
سې شۇنى دەكەتون و كەتانى ناسكى سې پاپاكان لمبەردا
بۇو. 15 له دەمەيە و شەشىرىتىكى تىزى دەردەچۈو، تاكو بىيىن لە
نەتەوە كان بىدات. «بە گۈچاتىكى ئاسىنى شوانىيە تىيان دەكەت.»
گۈشەرى شەرابى توورەبىن ھەپچۈسى خوداى ھەرە بە توانا
دە گۈشىت. 16 ئاولىكى ھەيدە لە سەر كەوا و ۋارنى نۇوسراوە:
«پاشاي پاشایان و گورەي گۈچەتىكى بەر زەھاوارى
دىكەم بىيىن لمبەر خۇردا راوه ستابۇو، بە دەنگىكى بەر زەھاوارى
لە ھەموو بالىندە فەريوە كەن ئاوهە راستى ئاسمان كەد و گۇنى:
«وەرن كۆپىنە، بۆ شىيى گورەي خۇدا، 18 تاكو گۈشىتى
پاشا كان و گۈشىتى سوپاسالارە كان و گۈشىتى بەھىزان، گۈشىتى
ئەسپە كان و سوارە كانىان، گۈشىتى ھەمووان، ئازاد و كۆپىلە،
ئەوانەي لېي دە تىسىن، گورە و بچۈوك». 19 ھەر وەه دەرنىدە كە و پاشا كانى
گورە و بچۈوك بىخۇن. 20 ھەر وەه دەرنىدە كە و پاشا كانى
زەۋىي و له شىكەكانىان بىيىن كۆپىونە، تاكو لە دىرى سوارە كە
زەۋىي و سوپا كەي بىخەنگ. 20 دەرنىدە كە و پېغەمبەر دەرۇز نە كەي
ياوهرى دەستىگىر كەن، ئەندازى ئىشانە كانى لە پىتىناوى كەد
و بەھۆيە وە ئەوانەي چەواشە كەد كە ئىشانە دەرنىدە كەييان
وەرگەت و ئەوانەي كېتۈشىان بۆ پەيکەرە كەي بەر دەر دووپەكان
بە زىندىوپى فېردا رانە تىو دەرىباچە ئاگەدە، كە بە گۈگەد
دا گىرساوه. (Limnë Pyr g3041 g4442) 21 پاشماوهە كە بە شەشىرىتى
سوارە كە كۆرۈزەن كە له دەمەيە و دەردەچۈو، ھەموو بالىندە كان
لە گۈشەتە كانىان تېرىپۈون.

20

فەيشتىيە كەم بىيىن لە ئاسمانە و دەھاتە خوارە وە و كلىلى
كېتۈشى بۆ بېم. بەلام بىيى گوتىم: «وا مە كە؟ مېنىش لە گەل تو
و خوشك و برايانت بەندەي ھاوا كارم، ئەوانەي پابەندىن بە
شايەتىيان بۆ عيسا. كېتۈش بۆ خۇدا بىيى! چونكە ئە و پۇچەمە
كە سروشى بە پېغەمبەرە كان داوه، ھەر ئەم شايەتى بۆ مە سىچ
دەدات.» 11 پاشان ئاسمانم بە كراوهەي بىيى، ئەسپىتىكى سېيم
بىيى و سوارە كەي بە «دەلىزىز» و «راستىگى» ناودە بىردا. بە
دادپەر وەردى حۆكم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهە كانى وە كە
بىكىت. 13 چەند تەختىتىم بىيى و ئەوانەي
گۈچەتىكى زور تاجى بە سەرەبە بۇو. ئاولىكى
لە سەرە دانىشتن دەسەللاتى حۆكم دايان پىدرابوو. ھەر وەھا
نووسراوى ھەيدە كە جەڭ كە خۇى كەس نايرائىت. 13 كەوايەكى
گىلە ئەوانەم بىيى كە لمبەر شايەتى عيسا و لمبەر وشەي

21 پاشان ئاسمايىكى نوي و زەۋىيەك نۆيىم بىن، چونكە ئىزدراوه كەي بەرخە كە. 15 نەو فەيشتەيەي لەگەم دەدوا ئاسمانى يەكەم و زەھۇرى يەكەم بەسەرچۈن، ئېتە دەرياش دارىيەكى پەوانەي زېرىخى پېپۇو، تاڭو شارەكە و دەرگا كانى و شۇورا كەھى بېتتەت. 16 شارە كە بەچوار گوکشەنلى داڭرابۇو،

در بیزیه که هیندهی پانیه که بود. شاره کدی به داره که و بُو هه تاهه تایه فه رمانزه وايهتی ده کدن. (aiān 6 پاشان پنوا، دوازده ههزار ستادیا بود، در بیزیه و پانی و به رزیه کدی بیزیه فرموم: «ئەم و شانه راست و جىنى متمانەن، خوداي يەكسان بون، 17 شوررا كەشى پنوا، سەد و چل و چوار پەروەردگارى رۆحى پىچەمەران، فريشته كەخى نارد بالى بود بە بالى مرۆف كە فريشته كە بەكارىدەتىنا. 18 يىناي تاكۇ ئەو شنانه پىشانى بەندەكانى خۇرى بات كە دەبىت زوو شوررا كە له يەشب بود، شاره كەش لە زېپى پېنگەرد بود، رۇووبەدن». 7 ئەوهتا بە پەله دىم! خۆزگە دەخوازىيەت بەوهى وەك شۇوشەسى ساف. 19 بناگە كانى شوررا كە شاره كە بە پىشىبىنیيە كانى ئەم پەرتۈوكە وشە بە وشە پەپەرە دەكتات، 8 من ھەموو بەردىتكى گزانىھا پازىتراپووهە، بناگە يەكەم يەشب، يۇحەنام، ئەوهى كە ئەم شنانەم بىنى و بىستم، كاتىك يىنیم و دووهەم ياقۇقى شىن، سېيىم ياقۇقى سېيىم، چوارم زەرەودە، بىستم، كەمۇم بۇ ئەوهى لەبەرىيى ئەو فريشته كەپتۈش بېم كە 20 پېنچەم شىلانە، شەشم ياقۇقى سورۇر، حەوتەم زەرەجەد، ئەم شنانە پىشانەدەدام. 9 جا بىزى گومت: «وا مە كە! مىنىش ھەشتم زەرەودى سەوز، تويم ياقۇقى زەرەد، دەيەم ياقۇقى وەك توپەندەي ھاوا كارتىم، لەگەل خوشك وبرا پېغەمەرە كانت سەوز، يازدەيەم ياقۇقى زەعفەنەرانى، دوازدەيەم جەمىشت. و ئەوانەي پەيامى ئەم پەرتۈوكە پەپەرە دەكەن. 21 كەپتۈش بۇ دوازدە دەرگا كەش دوازدە مروارىن، ھەر دەرگا كەل بەخە كە بەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتم بکات، ئەوهى يەك دەنكە مروارى بود، شەقامى شاره كە لە زېپى پېنگەرد بود پەرتۈوكە مەشارەوە، چونكە كانە كە تىزىكە. 11 ئەوهى سەتمكارە وەك شۇوشەسى پەۋشىن. 22 پەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتم بکات، ئەوهى كەلاوە با ھەر كەلاوە بىت، ئەوهى يەزدانى پەرەردگارى ھەرە بەتوانا لەگەل بەرخە كە پەرسىگام راستىدرۇست بکات، ئەوهى بەرخە كەش پەپويسىتى بە خۆر و مانگ نىيە بەسەرىدا پېرۈزلىشە با ھەر كارى راستىدرۇست بکات، ئەوهى 23 شاره كەش پەپويسىتى بە خۆر و رۇونا كى كەدووەتەوە و خۆم پىتىي، تاكۇ پاداشتى ھەركەسىك بەگۈزىرە كارە كەي بەرخە كە چرايەتى. 24 نەتەوەكان بە رۇونا كىيە كە دەرۈزۈن و بەدەمەوە، 13 من ئەلەن و ئېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكانى زۇوي شىكوى خۇيانى بۇ دەھىنەن. 25 دەرگا كانى بە كۆتائىم. 14 «خۆزگە دەخوازىيەت بەوانەي جەلەكايىان دەشۇن، پۇزىز ھەرگىز داناخىرۇن، چونكە لەوي شە دانايەت. 26 شىكۇ تاكۇ ماھيان لە درەختى ژيان ھەبىت و لە دەرگا كانە و بېخەنە پېزىز نەتەوەكائىشى بۇ دەھىنەن. 27 ھېچ شىتىكى كەلاوە و ھېچ ناو شاره كە. 15 سەگەن و جادووگەران و داۋىپىسان و كەسىك قېزەون و درۆزۈن ناچەنە ناوى، بەلكۇ تەنەنە ئەوانەي بکۈزۈن و بېپەرستان و ھەموو درۆزۈن و ئەوانەي حەز لە كە ناوىيان لە پەرتۈوكى ژيانى بەرخە كەدا نۇوسراوه. 16 «من عىسام، فريشته كەمم

تاردى تاكۇ بەم شنانە شايەتى بۇ كەلىسا كان بەدم. من لە رەگ پاشان فريشته كە رووبارى ئاواي ژيانى پىشانەدام، و نەوهى داودم، ئەستىزىرى بەياني پېشىنگەار». 17 رۆحى پېرۈز و بۇوك دەفەرمۇن: «وەرە!» ئەوهى تىنۇويەتى با بىت، ئەوهى دەھەپەتى با بەخۇرمايى ئاواي ژيان بىات. 18 من ھەموو ئەوانە ئاگادار دەكەمەوە كە گۈپىان لە وشە كانى پىشىبىنی ئەم پەرتۈوكە دەبىت، چا كېبۈنەوهى نەتەوەكانە. 3 ئېت ھېچ نەفرەتىك نامىنېت. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندەكانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەپىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. نوسراون. 19 ئەگەر كەسىكىش وشە يەكى پىشىبىنیيە كانى ئەم 5 لەوي شە دانايەت و پەپويسىيان بە چرا و رۇونا كى خۆر تايىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىتە كە پەرتۈوكە بېرىتىھە، خودا لە درەختى ژيان و لە شاره پېرۈزە كە بېشى دەكتات، ئەوهى لەم پەرتۈوكەدا نۇوسراوه. 20 شايەتى

5 تايىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىتە كە

22

پاشان فريشته كە رووبارى ئاواي ژيانى پىشانەدام، بەرەپەتىلەن كە دەرخە كەش بۇ ناوهپەراتى شەقامى شاره كەدا دەپروات. لە ھەردوو پۇنخى رووبارە كەدا درەختى ژيان پۇابۇو كە دوازدە جار بەرەم دەدات، ھەر مانگە و بەرەمەتىك. گەلاي درەختە كەش بۇ چا كېبۈنەوهى نەتەوەكانە. 3 ئېت ھېچ نەفرەتىك نامىنېت. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندەكانى خزمەتى دەكەن و 4 رووي دەپىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە.

ئەمانە دەفهەرمۇي: «بەلى، بە پەلە دېم،» ئامىن! وەرە، عىسىاي خاوهن شكتۇ. 21 با نىعىمەتى عىسىاي خاوهن شكتۇ لەگەل ھەموۋاتان بىت. ئامىن.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

په‌یدابوون 8:9 خودا به نوح و کوره‌کانی فرمودو که له‌گه‌لیدا بون: 9 «من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه و نهودی دوای عیوه‌دا ده‌چه‌سپتەن، 10:9 له‌گه‌لی هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی که له‌گه‌لی عیوه‌ن، بالىدە و ئازەلە مالیيە‌کان و هه‌موو ئازەلە کیزپیه‌کان، هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان و له‌گه‌لی شتیبیه‌که هاتۇونەتە دەرەوە، هەرەوە‌ها هەرچى گاندارى سەر زەویش ھە. 11:9 من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه ده‌چه‌سپتەن: هەرگىز جارىتىکى دىكە لافا و نايانىت زۇمى بە تەواوى و يۈزان بېكات». 12:9 ئېنجا خودا فرمۇسى: «ئەم نىشانى ئە پەيمانىدە له‌تىوان خۆم و ئىۋە و هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان دەيەستىم، پەيمانىتىكە بۆ هه‌موو نهودەکانى داھاتۇ. 13:9 وا پەلکەزىزپىنه‌ى خۆمم له‌تىوان هە‌ورە‌کاندا داناوه، كە دەيىتە نىشانى پەيمانە‌كە ئىوان من و زەوى.

دەرچوون 13:14 موساش وەلامى گەلى دايەوە: «مەترىن، چەسپاوبن و بېۋاتەن بىزگارىي يەزدان كە ئەمرۇ بۇ عیوه‌دى دەكەت، چونكە ئەو ميسىزبانە کە ئەمرۇ دەيابىنىن، ئىتىر بۆ هەتاھەتايە نايابىنىنەو. 14:14 يەزدان بۇتان دەچەنگىت و عیوه‌ش پىدەنگ دەبن..»

يەقىيەكان 26:20 دەيىت بۇ من پىرۆز بن، چونكە من پىرۆزم، من يەزدانم، عیوه‌م له‌تىو گەلان جىا كىدەوە هەتا بۇ من بن. سەرژەمۈرى 24:6 «بایەزدان بەرە كەتدارت بکات و بېپارىزىت. 25:6 با رۇوىي يەزدان بەسەرتدا بدرەوشىتەو و له‌گەلت مېھربان يېت. 26:6 با يەزدان ئاپىرتلى بدانەو و ئاشىتىپنى بەخشىت.»

دواوتار 18:18 له‌تىو برا كايان پېغەمبەرىنىکى وەك تۈيان بۇ دادەنئىم و وەتكامى دەخەم دەھى و ئەھەدە فەرمانى پېدەدەم ئەو بۇيان يېتى دەدوتى. 18:19 جائەو كەسەسى گۈئى لە وشەكام نەگىت كە ئەو پېغەمبەرە بە ناوى منهو دەيىت، ئەوا لېپرسىنەوەي له‌گەل دەكەم.

يەشوع 7:1 «تەنها بەھېزبە و زۇر ئازابە، بۇ ئەھەدە ھۆشىار بىت بۇ كاركىدن بېيىھى هەمەن دەھى و قىزىدەنەي كە موساي بەندەم فەرمانى پى كەدووپىت. نە بەلاي راست و نە بەلاي چەپ لېي لامدە، بۇ ئەھەدە بۇ ھەركۈيەك بېجىت سەرکەتوو بىت. 8:1 پەرتووپى ئەم قىزىدەنە لە دەمت جىا نەيىتەوە، بەلکو بە شەو و بە رۇز لېي ورددەرەو، بۇ ئەھەدە وریاپىت بۇ كاركىدن بېيىھى هەمەن دەھى شتائەنە ئىندا نۇسراوە، ئەو كائە ئىنانت راستەپى دەيىت و سەرددە كەپىت. 9:1 ئايام من فەرمانى بە تۈنە كەدە جا بەھېزبە و ئازابە، مەتۆقە و ورە بەرمەدە، چونكە يەزدانى پەروەردگارت له‌گەلتە بۇ ھەركۈي بېجىت..»

پابه ران 7:2 گه لیش به دریزایی سه رده می یه شوی یه زداییان ده په رست، هه رووهها به دریزایی سه رده می پیران که له دواي
یه شوی ته مه نیان دریزه هی کیشا و هه موئه و کارانه یان بینی که یه زدایی مه زن بوئیسرائیل ئهنجام دا.

پرائوس 16:1 به لام پرائوس گوئی: «زورم لی مه که به جیت بهیم و وازت لی بهیم، چونکه بو کوئی بجیت ده چم و له
هه کوئی بجیته و ده مینمه وه. گه لی تو گهلى منه و خودای تو خودای منه. 17:1 له کوئی بمریت لهوی دهرم و هه رله ولش به
خاک ده سپیدریم. با یه زدان توند ترین سرام برات، ئه گه رجگه له مردن شتیک من له تو جیا ده کاتوه».

یه کدم ساموئیل 16:7 به لام یه زدان به ساموئیل فرمودو: «تماشای پوخسار و بالای مه که، چونکه پرهم کردووه وه. یه زدان
وه ک مرؤف تماشای پوخسار ده کات، به لام یه زدان تماشای دل ده کات».

دووهم ساموئیل 22:7 «ئهی یه زدایی بالا دهست، له بهر ئهمه، چهند مه زنیت! کوا هاوای تو؟ بیگه له تو خودایه ک نییه له
هه موئه وهی به گوئی خومنان گوئیمان لیووه.

یه کدم پاشایان 3:2 نهوه به جیبیته که پیویسته بویه زدانی په روهدگارت به جیبیته: ریگانی نهو بگره بهر، فرز و فرمان و
حوم و یاسا کافی به جیبیته، هه رووه ک له تهوراتی موسادا نوسراوه، بو نهوه سدرکه و توو بیت له هه شتیک که ده یکیت و
بو هه رکوییه ک که ده رویت.

دووهم پاشایان 19:22 لهدبر ئهوهی کاتیک گویت له پیامه کدم بووه دهی که ئهه شوینه ویان ده کدم و دانیشتواهه کهی
دبنه مایه نه فرهت، لهدبر دهه یه زدان دلت نه رم بوو و خوتت نزم کرده وه، جله کانت له بهر خوتدا دادری و لهدبر دهه
گریایت، هه رووهها منیش گوئم لیت بووه، نهوه فرمایشی یه زدانه.

به کدم پوخته هی میزوو 17:29 خودایه من ده زانم که تو دله کان تاقی ده که بنه وه و به دلی باک دنلوش ده بیت. من به خواستی
خویم و به راستگوییه و هه موئه شتانه وه خشیوه. تیستاش دنلوش بوم که گله کهی توں لیره بینی چوون به خواستی دلی
خویان پیتا کیان پی به خشیت.

دووهم پوخته هی میزوو 14:7 ئینجا که گله کدم نهوهی به ناوی منه وه بانگ ده کریت، بیفیز بون و نویزیان کرد و پرویان له
من کرد و له ریگا خراپه کانیان گه رانه وه، من له ئاسماهه وه گوئی ده گرم و له گوناھه کانیان خوشدهم و خاکه کیان چاک
ده که مه وه.

عه زرا 10:7 چونکه عه زرا بو خویندنی تهوراتی یه زدان و کارکدن پیتی ته رخان کردوو، هه رووهها بو فیرکدنی فرز و یاسای
تهورات له ناو ئیسرائیلدا.

نه حمه 3:6 منیش چهند نیز دراویتم بولایان نارد و گوئم: «من خه ریکی کاریکی گهورهم و ناتوانم دابه زم بو لاتان. بوچی
کاره که بوهستیت، دهستی لی هله لگم و بیه لاتان؟»

نه سپیر 14:4 چونکه ئه گه ر تو له کاته دا بیده نگ بیت، یارمهق و ده ربا زیوون له شوینیک دیکه بو جوله که کان سه رهه لده ده دات،
به لام خوتت و مالی باوکت له ناو ده بردریم. هه رووهها کت ده زانیت، لهوانیه بو کاتیکی وه ک مه به پلهی پاشایتی
گهیشتويت؟»

نه یوب 25:19 به لام من زانیم نهوهی که ده مکریته وه زیندووه و له کوتایپدا له سه رزوه راست ده بیته وه.

زهبوره کان 1:23 زهبوریک داود، یه زدان شوانی منه، پیویسم به هیچ ناییت. 2:23 له له ورگای سه وزدا ده مله ورپیت و ده مبانه سه رهار تاوی هیمن و سازگار، 3:23 گاینم ده بیوزنیته وه. بهره وریگای راستوروسی ریخایم ده کات له پیناوی تاوی خوی. 4:23 ئه گهر ته نانهت بهناو دولی سیبیه ری مه گیرکشدا پر قوم، له هیچ خراپه یه ک ناترسم، له بهر ئه وهی تو له گملدای، گوچان و داردەسته کەت دلنه وایم ده کەن. 5:23 سفره بوم ٹاماده ده کەت له بەردەم دوزمانام، زهیت له سەرم دەدەيت بۆ دەستیناشانکردن، جامەکم لیوانایتو ده کەت. 6:23 پیگمان به دریزی ژیانم چا کە و خوشەویستی نه گور به دواام ده کون، بۆ هەتاھەتایه له مالی یه زدان دەزم.

پەندە کافی سلیمان 5:3 پر بدەل پشت به یه زدان بىهسته و به تیگەیشتووی خۆت پشت ئەستور مەبە. 6:3 له هەموو ریگا کانت بیناسە، ئەویش پرچەکە کانت راست ده کات.

ژیمەندی 10:3 ئەو بارەم بینی کە خودا داویه تی به ئادەمیزاد هەتا ھەلیگەن. 11: خودا ھەموو شتیکی دروستکرد کە له کانی خویدا جوان نیت، ھەروهە واى کرد مروف ھەستی ژیانی ھەتاھەتایی ھەیت؛ لە گەل ئەوه شدا کەس ناتوانیت له بخوبیه وانی کاری خودا تیگاکات، له سەرتاوه هەتا گوتایی.

گورانی گورانیه کان 4:2 با بمبانه ھۆلی خوانە کە، خوشەویستیکە کەی وەک ئالا له سەر سەرەم بىشە کېتىھە وە.

ئىشىيا 6:9 چونكە کورىتكان دەپەت، کورىتكان پىنەدرەت و سەركەدaiيەتى دەکەپەت سەرشانى. ناوى لى دەزىت سەرسورھەنېر و پاپىزكار، خوداي بەقوانا، باوکى ھەتاھەتايى، مىرى ئاشى. 7:9 گەشەسەندى سەرۋاکايەتى و ئاشتىيە کەپى كوتايى دەپەت. لەسەر تەختى داود و بەسەر شاشىنە کەپى پاشايەتى ده کات بۆ چەسپاندى و بەھېزىزدى، بە دادپەرورى و بە راستوروسى لە ئىستاوه و ھەتاھەتايە. دلگەرمى یه زدانى سۈپاسالار ئەمە ده کات.

يەرمىا 4:1 فەرمائىتى یه زدانىم بۆ ھات: 5:1 «پېش ئەوهى لەناو سكى دايىكت شىوهت بىكىشم، تۇم ناسى، پېش ئەوهى له مندالدان بېتىتە دەرەوە، تەرخانم كەدىت، تۇم كەدە پېغەمبەرى نەتەوهەكان.» 6:1 بەلام من گۇتم: «ئاي، ئەنی یەزدانى بالا دەست، و تەبىزى لە توانامدا نىيە، چونكە تەمدەنم بچۈو كە.» 7:1 ئېنجا يەزدان بىچى فەرمۇمۇم: «مەلى: «تەمدەنم بچۈو كە. بۇ لاي ھەركە سېيىك بىتىریم دەچىت و ھەموو ئەوهى فەرمانت پى بىكم رايىدەگە نىت. 8:1 لىيان مەترسە، چونكە من له گەلتىدام بۆ ئەوهى فەرىيات بىكۈم،» ئەو فەرمائىتى یەزدانە. 9:1 ئېنجا يەزدان دەستى درېزىكەد و دەستى له دەمم دا و بىچى فەرمۇمۇم: «دىنابىا، من و تەكام دەخەمە دەمى تۇوه. 10:1 بىينە، ئەمروف تۇم كەد بە پېغەمبەر بۆ نەتەوه و شاشىنە کان، بۆ پىشە كېشىكەن و شەكەن، بۆ لەتاپىردىن و پۇوخاندىن، بۆ بىنادان و چاندىن.»

شىنە کافى يەرمىا 21:3 بەلام ئەوه دەھىتىمە و يادم و لە بەر ئەوه ھيام ھەيدە: 22:3 بەھۆي خوشەویستى نە گورى يەزدانە کە لەناونە چۈونىن، چونكە بەزەيە کەتى تەواو نایىت. 23:3 ئەوانەت ھەموو بىانىيە ک نوئىن، دلسىزىيە کەت چەند گەورە يە.

حىقىيل 26:36 دىلىكى نويتان دەدەمى و پۇچىتى نوى دەخەمە ناواتانە وە، ئەو دلە بەردېنەتان لى دەكەمە و دىلىكى گۈشىتىنان دەدەمى. 27:36 پۇچى خۆم دەخەمە ناواتانە وە، واتان لى دەكەم كە پىگايى فەرزەكام پېپەر و بىکەن و حۆكمە کانم بە جىچىپىن و كاريان پى بىکەن.

دانپاڭ 16:3 شەدرەخ و مىشەخ و عەپىنەنگۇ وەلەمپىشەنگۇ پاشىيان دايەوە: «ئەى نەبۈخۈنە سر، پىوستىمان بەو نىيە لە سەر ئەم باپەتە وەلەمت بەدېنە وە. 17:3 ئەى پاشا، ئە گەر بىماخىتە ناو كورەي ئاگرى داگىرساواشە وە، ئەخۇ خەداپەيە دەپەرستىن دەتەۋاپىت پەزگارىمان بىكەن، ئەو لە دەستى تۆ دەريازمان ده کات. 18:3 ئەى پاشا، تەنانەت ئە گەر پەزگارىشى نە كەدىن، دەمانەھى ئۆز بازىت، ئېھە خەداوەندە کافى تۆ ناپەرستىن و كېتىش بۆپەيگەرە زېپەنە كەش نابەن كە داتاواه.»

هۆشەع 6:6 چونکە مییرهبانیم دەوی نەک قوربانى، لەلای من خواناسى لە قوربانى سووتاندن گۈنگىرە.

بۇئىل 28:2 «پاش ئەمانە، بۇحىم بەسەر ھەمو خەلکدا دەرىزم. كۈران و چەنغانان پەيامى خودا بادەگىدەن، پېرەمەزدە كاتان خەون دەپىن، گەنجانان يېنىيەن بۇ ئاشكىدا دەكىيەت. 29:2 تەنانەت بەسەر بەندە و كەنۋە كائىشم، لە بۇزىاندا بۇحى خۆم دەبارىتەن، 30:2 پەرجۇو لە ئاسمان وزەویدا نىشان دەدەم، خويىن و ئاڭرى و ستوۇنى دووكەل. 31:2 خۆر دەيىتە تارىكى و مانگىش دەيىتە خويىن، بەرلەوهى بۇزى گەورە و تىستا كى يەزدان بىت. 32:2 بەلام ھەركەسىك بە ناوى يەزدانەوە پەپارىتەوە رېزگارى دەبىت، چونكە ھەروەك يەزدان فەرمۇسى، رېزگاربۇون لە كىيۇي سېيۇن و لە تۈرەلەيم دەبىت، بۇ ئەوانەيە كە ماونەتەوە، ئەوانەي يەزدان بانگىھىشى كەدوون.

ئامۆس 24:5 لەبرى ئەوە با دادىپەرەرى وەك زىپرات و پاستور و سىتىش وەك بۇوبارىنى كە مىشەيى. عۆزبەدیا 15:1 «بۇزى يەزدان بۇ ھەمو گەلان نىزىكە. ھەروەك ئەوهى كەدت ئاوات پى دەكىيەوە، كەدەوە كەنت بەسەر خۆت دەيىتەوە.

يونس 6:2 هەتا بىنى چىا كان شۇپ بۇومەوە، بۇ ھەتاهەتايە لە زەوى بەندى كەدم. ئەى يەزدانى پەرەردەگارم، بەلام تۈزىانى منت لە جىهانى مردۇوان ھېتايە دەرەوە. 7:2 «ئەى يەزدان، كاپىك گەلەن شەكەت بۇو، قوم بىرگەوتەوە، تزا كەم گەيشتەلات، بۇ پەرسىتگەي پېرۇزت. 8:2 «ئەوانەي بىتى پۇوج دەپەرسىن لە خۆشەويسى خودا بۇ خۆيان ھەلەدە كەرىتەوە. 9:2 بەلام من بە دەنگى ستايىشەوە قوربانىت بۇ سەردەپم، ئەوهى نەزەم كەدووە بەجىيى دەھىم. رېزگارى لە يەزدانەوەيە.»

ميخا 8:6 ئەى مىزۇف، يەزدان بىتى را گەيانىت كە چى چا كە و داواى چىتلىكەت: دادوەرى بەجىيەنە و حەزىت لە خۆشەويسى نەگۈر بىت و بە پېغىزى لە گەل خودا كەت ھاتقۇچىكەت.

ناحوم 2:1 يەزدان خودايىكى ئىرەدار و تولەسىنەر، يەزدان تولەسىنەر و زۇر توپرەيدە، يەزدان تولەسىنەر لە ناحەزانى و ھەلچۇنى لە دەرى دۈرۈمناى بەرەۋامە. 31 يەزدان پىشۇدرىزە و تواناى مەزىنە، بەلام چاو لە گوناھ ناپۇشىت. پىنگى يەزدان لەناو گەردەلۈول و رەشەبادىيە، ھەور تۈزى پىنە كەنەقى.

حەبەقق 17:3 لە گەل ئەوهى دار ھەنجىر گۈل ناكات و دار مىۋەكان ھېشىووھ تۈريان نىيە، لە گەل ئەوهى دار زەيتۈن بەر ناگىيەت و چىككەكان خواردىن بەرەھەم ناھىن، لە گەل ئەوهى مەر لە پاشىر دەپەرىتىيە و مانگا لەسەر ئاخىر نىيە، 18:3 بەلام من بە يەزدان دەلشاد دەبەم، بە خودايى رېزگاركەم دەنلىخۇش دەبەم. 19:3 يەزدانى پەرەردەگار ھېزى مەن، پېيە كەنم وەك بىتى ئاسكلىكەت، توانام بىت دەپەخشىت بېچە سەر بەرزايىھەكان. بۇ سەرۋو كەنگۈرەن بىزەكان، لەسەر ئامىزە ژىدارە كەنام.

سەفەنیا 17:3 يەزدانى پەرەردەگارت لە گەلتادىيە، لە رېزگاركەن قارەمانە. بە شادىيە و پىت دەنلىخۇش دەبىت، لەناو خۆشەويسىتىيە كەى دەتىپۇزىتىيە وە، بە گۈرانىيە وە پىت شاد دەبىت.»

حەگەي 4:1 «ئايادەگۈنخى كە لە مالە رازاوه كەتان دابىشىن، بەلام ئەم مالە و ئىراند؟» 5:1 ئىستاش يەزدانى سوپاسالار ئەمە دەفرەمۇيەت: «لە كەدەوە كاتان راپىيەن. 6:1 زۇرتان چاند، بەلام كەم هات. خواردىتان، بەلام تىز نەبۇون. خواردىتەنەوە، بەلام تىنۇوپەتتەن نەشكە. بەرگان پۇشى، بەلام گەرم نەبۇونەوە. كىنگەتكەش كىي وەردە گەرىت، بەلام دەيىخانە كىرفاتىكى دրَاوە.» 7:1 يەزدانى سوپاسالار ئەمە دەفرەمۇيەت: «لە كەدەوە كاتان راپىيەن.

زه که ریا 10:12 «روحی میرهبانی و پارانه و به سه ربه ماله داود و به سه ردانیشتووانی تورشه لیدا ده باریم، جا تماشای من ده کهن، ئوهه که رمیان لیداوه، هروهه شیوه نی بُ ده گیزن و هک کسینک شیوه نی بُ تاقانه کهی بگیزیت، زور ده گریزن، هه روکه ک گریان بُ توپه رهیه ک.

مهلانخی 2:4 به لام ئیوه که لام تاوه کدم ده ترسن، خوری راستوردوستیاتان لى هلهلیت و تیشكه کانی ده بیته هزی چاکبوونه وه، جا دینه ده رهه و قدهم باز ددهن و هک چون جوانه کانی قهله و له تهوله بهره لا ده کرن، 3:4 ئینجا له و روژهه ئوهه ده کدم، ئیوه خراپه کاران پیشیل ده کهن، ده بنه خوله میش له زیر نه علی پیتان،» ئوهه فرمایشی يه زداني سوپاسالا ره.

مهتا 18:28 عیسا لیيان تزیک بُوهه و بیچی فهرمومون: «هه موو ده سلا تیک له ئاسمان و له سه رزوی دراوهقی، 19:28 که واهه برؤن، هه موو نه توه کان بکنه قوتابی، به تاوی باوک و کور و روحی پیروز له ئاویان هدلبکشین، 20:28 قیربان بکن با کار بکن به هه موو ئوه شنانه که رامسپاردون، دلیابن من هه موو روزیک له گلئاتنم، ههتا کوتایی زهمان.» (aiōn g165)

مه رقص 14:1 دواي دهستگیرکدن يه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگنی خودای راده گه بیاند و 15:1 دویقه رمومو: «کانه که هاتوهه دی و پاشایه قی خودا تزیک بُوهه توهه، توبه بکن، باوهه بِهِم مزگنیه بېنن،» 16:1 کاتیک عیسا به که ناری ده ریاچه جه لیلدا ده ریشت، شیمۇن و ئەندراوسی برای بیف، توریان فریده دایه ده ریاچه که، چونکه ماسیگ بُون، 17:1 عیسا بیچی فهرمومون: «وهرن دوام بکهون، ده تانکم به راوه کدری مرۆڤ.» 18:1 ده ستبه جى توره کانیان به جیشیت و دواي کوتون.

لوقا 18:4 «روحی يه زدان به ھیزم ده کات، چونکه دهستینشانی گدووم بُوره ده دان به هزاران، مني ناردووه بُوجاپدانی ئازادی بُ به دیلگیراوان، هروهه گرمانه بیتی بُ کویزان، بُ ئازادکدن سته ملیکراوان و

یوچهنا 16:3 لە برئه وه خودا ئوهه نه جیهان خوشویست، تەنانهت کوره تاقانه کهی بەختکرد، تاکو هه رکسینک باوهه پی بېنیت لە تاوه نه چیت، بەلکو ژیانی هەتاھەتایی هەبیت، (aiōnios g166) 17:3 چونکه خودا کوره کەنی نه تاره جیهان تاکو جیهان حۆكم بدت، بەلکو تاکو جیهان بەوهه پرگاری بیت.

گدار 7:1 وەلامی دانه وه: «بۇتان نییه ئوه کات و سەرەدەمانە بىانىن کە باوک بە دەسەلاقى خۆزى داييانو، 8:1 به لام کاتیک روحی پیروز تان دېتە سەر، ھىز وەردەگەن و بۇ من دەبەن شایهت، لە تۈرشه ايم و هەموو يەھودىيا و سامىرە، تاکو ئوه پەرى زهوى..»

پرۇما 32:11 خودا هەمووانى لە گوپىزايەن بۇوندا بەندىرى، تاکو بە زەپىي بە هەموواندا بېتەوه، (eleēsē g1653) 33:11 ئاي لە قۇولى دەولەمندى و دانابى و زانىارى خودا! حۆكم کانى لە سەررووى تىگەيشتەۋەيە و پىرگاكانى لە سەررووى ورددۇونەوەيە، 34:11 ھەنگى بىرى يە زداني زانى؟ يان كى بۇوه راۋىپەكارى؟ 35:11 ھەنگى شىتكى پى بەخشىوھ تاکو بىچى بدرىيەوه؟ 36:11 چونکە هەمو شتەكان لە ئوه و بەھزى ئوه و بۇ ئوه، هەتاھەتايە شکومەندى بُوه ئوه! ئامىن، (aiōn g165)

يە كەم كۆرنىسۇس 9:6 ئايلا ئیوه نازانن كە زۇرداران نابە میراتگى شاشىنى خودا؟ هەلمە خەلەتىن، نە بەرەلا و نە بېپەرسىت، نە داۋىنپىس و نە ھاۋىرە گەزباز، 10:6 نە دز و نە چاوجىتىك، نە سەرخۇش و نە جىتىرفۇش و نە تالانكىر، نابە میراتگى شاشىنى خودا، 11:6 جا ھەندىيگان بەم شیوه يە بۇون، به لام شۇرانەوه و پىرۇز كەن و يېتاوان كەن بە تاوی عیسای مەسيحى خاوهن شكتۇ و روحى خودامان.

دۇووم كۆرنىسۇس 17:5 كواتە ئەگر هەركەسیک لە گەل مەسيحدا بېتە يەك، دەبىت بە بەدەپەزراويىكى نوی، شتە كۆنەكان بەسەرچوون و شتى نوی هاتوهه! 18:5 ئەمەش هەمووى لە خوداوه، كە لە گەل خۆزى لە پىرگەي مەسيحەوه ئاشتى كەدەنەوه و

نخمه‌تی ئەم ئاشبۇنەوەی پىداين، 19:5 واتا خودا بە يەكبوون لەگەل مەسیح جىهانى لەگەل خۆئى ئاشت كىدەوه، گوناھەكىيانى لەسەر نەنۇرسىن و پەيامى ئاشبۇنەوەي بە ئېھ سپاردووه. 20:5 كەواتە ئېھ باولۇزى مەسيحىن، خوداش لە رىنگەي ئېھ و جىهان بانگىيەشت دەكت، لەبرى مەسیح لېتان دەپارىتىنەوە: لەگەل خودا ئاشت بەوه. 21:5 ئەوەي گوناھى نەدەنامى خودا لە پىناوى ئېھ كىدېھ گوناھ، تاكو بە يەكبوون لەگەل مەسيحدا بىن بە راستورىسى خودا.

گەلاتيا 6:1 پېم سەيرە چۈن وا بە خېرىي، لەوەي بە نىعەتى مەسیح بانگى كىدوون، بۇ مەزگىنیيەكى دىكە وەردە گەپىزى! 7:1 مەزگىنیيەكى دىكە بۇنى نىيە، بەلکو ھەندىك كەس دەيانەويت سەرتانلى بىشىۋىن و پەيامى مەزگىنیي مەسیح بىگۈرن.

ئەفسوس 1:2 شىوهش بەھۇي خراپە و گوناھەكانتانەوە مردبوون 2:2 كە پېشتر تىيدا دەزىيان كاتىك پەيەرەوي پەيازى ئەم جىهان و سەرۆكى دەسەلاقى هەواتان دەركىد، ئەورۆخەي ئېستا له ياخىبىواندا كار دەكت. 3:2 ئېش ھەمو وەوان بۇون، لە ھەوهسەكانى سروشى دىنييغاندا دەزىيان، بە خواستە كانى ئەم سروشە و بىرە كاتىيان دەركىد، وە كۆخەللىكى دىكە بە سروشە شاياني توورەتى خودا بۇون. 4:2 بەلام خودا كە دەولەمندە لە بەزەپى، لەبر ئەو خۇشۈسىتىيە مەزىھى بۇ ئېھ دەرپىرۇوه، 5:2 ئېھ كە بەھۇي گوناھەكان مردبوون، لەگەل مەسیح زىندىووی كىدېھەوە. بە نىعەت پىزگارتان بۇو. 6:2 خودا ئېھى لەگەل عىسای مەسيحدا ھەستاندەوە و بەھۇي يەكبوون لەگەل ئەودا لە شوئىھەكانى ئاسمان داييان، 7:2 تاكو لە دىنaiōn g165(داھاتۇو دەولەمندى نىعەتى بىن ھاوتاى خۆئى لە رىنگەي مېھرەبانىيە كەدەھەوە بۇ ئېھ دەربخات كە لەگەل عىسای مەسيحدا يەكىن. 8:2 لەبر ئەوەي بە نىعەت پىزگارتان بۇو لە رىنگەي باوهەرەوە، ئەمەش لە خۇتائەنە نىيە، بەلکو دىيارى خودا، 9:2 بە كىدار نىيە، تاكو كەس شانازى نەكت. 10:2 ئېھ دروستكراوى دەستى خوداين و بە يەكبوۇمان لەگەل عىسای مەسیح دەبىنە بە دېپىزاوىتك بۇ كارى چا كە، كە خودا پېشتر ئامادەي كىدوووه تاكو بە ئەنجامى بگېيەنин.

فېلىپى 7:3 بەلام ئەوەي بۇ من قازانچى بۇو، لە پىناوى مەسيحدا ئەمانە بە زىيان دەزانم. 8:3 لەمەش زىاتەھەموو شىتىك بە زىيان دەزانم لەبر بەرزى بەھاى ناسىنىي عىسای مەسيحى خاونەن شىكتۇ. لە پىناوى ئەودا ھەموو شىتىك لە دەست دا و ھەموو ئەو شنانەم بە زىبل دانا، بۇ ئەوەي مەسیح بەدەستبېم 9:3 وەك كەسيك كە لەگەل مەسيحدا بۇو يېتە يەك ھەزمارد بېرىم، نەك بە راستورىسى خۆم كە لە شەرىعەتەۋىدە، بەلکو لە رىنگەي باوهەرەوە بە مەسیح، ئەو راستورىسىتىيە كە لە خودا، و پاشت بە باوهەر دەبەستىت.

كۆلۈسى 15:1 كورە كە ويىھى خوداى ئەپىزاوە، توبەرەيە و لە سەرەتەيەن، 16:1 چونكە بەو ھەموو شىتىك بە دېپىزا: لە ئاسمان و لەسەر زەۋى، بېنزاو و نەپىزاو، تەخت يان دەسەلات، سەرۆكالىيەقى يان حوكومرەن، ھەموو لە رىنگەي ئەوەو و بۇ ئەو بە دېپىزا. 17:1 ئەو پېش ھەموو شىتىك و ھەموو شىتىكىش بەو يەكىگىرتووه. 18:1 ئەو سەرەي جەستىيە كە كلىسايە، ئەو سەرەتايە و توبەرەي تىو مەدوانە، تاكو لە سەرەتەيەن، 19:1 چونكە خودا خۇشحال بۇو بە ھەموو بېرى خۆئى لە مەسيحدا نىشەجى يېت، 20:1 لە رىنگەي ئەوەو ھەموو شىتىك لەگەل خۇيىدا ئاشت بىكانەوە و بە خۇيىن خاچە كە ئاشتى بىتەوە، ئەگەر لەسەر زەۋى يېت يان لە ئاسمان.

يەكم سالۇنىيىكى 1:4 لە كۆتايىدا خوشكان، بىريان، ئېھ قىرمان كىدوون كە دەبىت چۈن بىن تاكو خودا رازى بىكەن، وەك تاواش دەزىن، ئىت داواتانلى دەكەن و لېتان دەپارىتىنەوە بە ناوى عىسای خاونەن شىكتۇ تاكو زىيات خۇتائان تەرخان بىكەن، 2:4 چونكە دەزان ئەو راسپاردانە چى بۇون كە بە دەسەلاقى عىسای بالادەست بېغاندان. 3: خواستى خودا ئەوەيە كە پىرۇزكراو بن، واتا واز لە داۋىتپىسى بېن و 4: ھەر يەكتان قىرى ئەوە يېت كە چۈن جەستەي خۆئى پاڭ و پىرۇز پارىزىت، 5:4 نەك بە ئارەزەزووی ھەوبىزازى وەك ئەو نەتەوانەي خودا ئانانسى،

دووهه سالوئیکی 6:3 ئیستاش خوشکان، برايان، به ناوي عيسای مهسيحي خاوهن شکومانه وه راتانده سپئین که له هر خوشك يان برايه ک دوره بگونه وه ک به تمهبلی ژيان بهره دهکات و به گوييده ئه و فيرگردنه ناروات که له ئېنه وه ورېگرتووه، 7:3 شيوه خوتان ده زان که ده بىت چۈن لاسايى ئېنه بگونه وه، چونكە كاتيك له للاتان بوبين تمهبلل نېبوين، 8:3 به خۇزايى نانى كەسان نەخواردۇوه، بەلكو شەو و پۇز بە رەنخ و ماندوپۈون كارمان كردووه، تاكو نېينه بار بۇ كەستان، 9:3 ئەمەش نەك لمبەر ئەوهى مافان نىيە، بەلكو بۇ ئەوهى خۇمان بکىن بە نۇونە بۇ ئېۋە تاكو لاسايىان بگونه وه، 10:3 ئەنانەت كاتيك له للاتان بوبين ئەم راسپارديه مان پىدان: «ئەوهى كار نەكتا، ناخوات.»

يەكم تېۋساوس 1:2 بۇيە پىش هەموو شىئىك تكا دەكەم، نوپەن نزا و پارانەوە و سوپايسكۈزاريان بۇ هەموو خەلک بىت، 2:2 بۇ پاشا و دەسەلاتداران، تاكو بە ئاشتى و هيمنى و بە وېرى لەخواتىسى و پىزىدەوە بېزىن، 3:2 ئەمەش چاڭ و پەسەندىداوه لەلای خوداي پىزگاركرمان، 4:2 ئەوهى دەھيويت هەموو خەلکى پىزگاريان بىت و بەرەن ناسىنى پاستى بىن، 5:2 چونكە خودا يەك و يەك ئاشتكەرەوە لەتىوان خردا و مرۇۋدايە، ئەۋيش عيسای مهسيحي مرۇۋە،

دووهه تېۋساوس 8:2 يادى عيسای مهسيح بىكە، كە لەتىپ مردووان ھەستايەوە و لە ئەوهى داود بۇو، ئەمە پەيامى ئىنجىلە كەمە، 9:2 كە لە پېتاپىدا ئازار دەچىزم و وەك تاوانبارىك كوت و زنجىر كراوم، بەلام و شەىخ خودا كوت ناكىت، 10:2 بۇيە بەرگەي ھەموو شىئىك دەگەم لمبەر ئەوانەي خودا ھەلىيڑادن، تاكو ئەۋانىش ئەو پىزگارىيە بە دەستېنىن كە بەھۆى عيسای مهسيحة و يە، لە گەل شکۈزى ھەتاهەتايى، (aiōnios g166)

تېۋس 11:2 نىعەمەتى خودا دەركەوت و پىزگارى پىشكەشى ھەموو خەلک دەكتا، 12:2 ئەوهى قىرمان دەكتا نىكۈل لە خوانەناسى و ھەوهەسە دەنباپەكان بىكىن، بە زىرى و پەستورىسى و لەخواتىسى بېن لەم دەنباپە (aiōn 13:2) لە چاپەروانى ھيواي بەرەكتەدار، دەركەوتى شىڪۈ خوداي گۇرە و پىزگاركرمان، عيسای مهسيح، 14:2 ئەوهى بۇ ئېخىزى بەختىرىد، تاكو لە ھەموو سەرپچىيەك بىمانكىيەوە و گەلىيىك تايىت بۇ خۇزى پاڭ بکانەوە، دلگەرم بۇ چاڭكارى.

فليمون 3:1 باينىعەت و ئاشتى لە خوداي باوچان و عيسای مهسيحي خاوهن شکۈوه لە گەلتان بىت، 4:1 ھەميشه سوپايسى خودام دەكەم كاتيك لە نوپەن كامىدا ناوي تو دەھىم، 5:1 چونكە باوهېرى تو بە عيسای خاوهن شکۈ و خۇشەويسى تۇم بۇ ھەموو گەلى پىرۇزى خۇزى يىستووه، 6:1 نوپەن دەكەم كە باوهېرى ھاوبەشان كارىگەر بىت لە زايىنى ھەموو چاڭىيەك كە لە پېتاپىدا ھەسيحدا بەشدارى دەگىن، 7:1 ئەم برا، بەھۆى خوشەويسىتەوە زۆر شادبۇوم و ھاندرام، لمبەر ئەوهى بەھۆى تۇوه دلى گەلى پىرۇزى خودا گەشايەوە.

عېرىانىيەكان 1:1 لە سەردەمانى كونەوە خودا زۆر جار و بە ېنگىاي جىزراوجىز بەھۆى پېغەمبەرانەوە لە گەل باوبايپاراندا دواوه، 2:1 بەلام لەم رۇۋانەي كۆتابىدا بەھۆى كورە كەيەوە لە گەلمان دوا، ئەوهى دەستىتىشانى كردووه وەك میراتىگى ھەموو شىئىك و لە ېنگىاي ئەۋشەوە گەردونى دروستىردووه، (aiōn 3:1) كورە كە تىشىكى شىڪۈ خودايە و بە تەواوى وينەي كۈزكىيەتى، هەلگەر كە ھەموو شىئىك بە ھېزى فەرمائىشتى خۇزى، لە دواى ئەوهى ھەموو گۇناھەكانى پاڭ كەدەوه، لە دەستە پاستى خوداي مەزن لە ئاسمان دايىشت.

ياقوب 16:1 خوشك و برايانى خوشەويسىم، هەلمە خەلەتىن، 17:1 ھەموو بە خشىتىكى چاڭ و بەھەريەكى تەواو لەلایەن سەرەھوھىد، لەلای باوچىيەكانەوە دىتە خوارەوە، ئەوهى ناگۇرۇت و سىلەرى خولانەوە نىيە، 18:1 خواتى لەسەر بۇو كە بە وشەي پاستى لەدىيىك بىن، تاكو بىنە توبەرەي بەدىپىزداۋان،

یه کدم په ترؤس 18:3 لەبەر ئەوهى مەسيح تەنها جاريئك لەبەر گوناھ ئازار درا، بىتاوان لە پىتاوى تاواباران، تاکو لە خودامان تزىك بىكتاوهە خەلک مەسيحيان كوشت بەلام خودا بە رفح زيندووی گىدەوە،

دۇووم په ترؤس 3:1 ھېزە خودايىھە كى مەسيح ھەموۋ ئەو شنانەي پى بەخشىوين كە بۆزىيان و لە خواترسى پۇرىستە، ئەمەش لە پىتكەي ئەو ناسىنەي كە هەمانە بۆ ئەو خودايىھە كە باڭى كەن بۆشكۇر و چاكىيە كەي. 4:1 خودا بەھۆي ھەموۋ ئەماندەوە بەيىتە بەھادار و گەورەكانى پىداين، تاکو گۈرە بەھۆي ئەم بەيىتەنەوە بتوان لەو گەندەلىيە جىيان دەرباز بن كە لە ئارەزووی خراپايىھە و بەشدار بن لە سروشتى خودايىھە.

يە كەم يۈحەنا 1:2 بۇلە خۇشە ويستەكامى، ئەماندەتان بۆ دەنۈسم تاکو گوناھ نەكەن. بەلام ئەگەرييەكىك گوناھى كەد، ئەوا لەلاي باوک دا كۆكىكارمان ھەيە كە عىسای مەسيحي پاستورىستە. 2:2 ئەو كەفارەقى گوناھە كامانە، نەك تەنها ھى ئېيە، بەلکو گوناھەكانى ھەموۋ جىان.

دۇووم يۈحەنا 7:1 چەواشەكارى زۇر بە جىهاندا بىلا بىونەتەوە و دان بەوهدا نانىن كە عىسای مەسيح بە جەستە هاتووە، ئەو جۆرە كەسانە چەواشەكار و دژە مەسيحن.

سېلېم يۈحەنا 4:1 خۇشى لەمە گەورە تەن نىيە كە گۈرىم لى بىت مندالام بە گۈزىھى راستى دەرۇن.

بەھوزا 3:1 خۇشە ويستان، ھەرچەندە زۇر بە پەرۇش بۈرم تاکو لەبارەي بىزگارى ھاوېشمانەو بۇتان بىووسم، بەلام بە پۇرىستە زانى ئەمەتەن بۆ بىووسم، لېتەن دەبارىڭەوە تېككۈش بۆ ئەو باوهەرەي كە تەنها جاريئك دراوهە دەست گەلى پېرۈزى خودا. 4:1 لەبەر ئەوهى كەساتىك بە دزىيە وە هاتونەتە ناوهەوە، لەمۇئىزە بۆ ئەو حوكەم تووسراون، خوانەناسن، نىعەتى خودامان بۆ بەرەلائى دەگۈرن و نىكۆلى لە عىسای مەسيح دەكەن، كە تاقە سەرورە و پەرورە دەگارمانە.

ئاشكىرا گەدن 19:3 «ئەوانەي خۇشم بويىن سەرزەنشتىان دەكەم و تەمبىيان دەكەم، بۆيە دلگەرم بە و تىرىبە بىكە. 20:3 ئەوهەتا لە بەردىرگا وەستاوم و لە دەرگا دەدەم. ئەگەرييەكىك گۈرى لە دەنگم بۇو و دەرگا كەي گىدەوە، لېي دېئە ژۇورەوە و نانى لە كەل دەخۆم، ئەويش لە كەل من. 21:3 «ئەوهى سەرىكەويت، لە كەل خۆم لەسەر تەختە كەم دايدەنىشىنم، وەك چۈن منىش سەركەوتىم بەدەستېپىتا و لە كەل باوکم لەسەر تەختە كەي دانىشىم. 22:3 ئەوهى گۈرى ھەيە، با بىيىستىت رۆحى پېرۈز چى بە كەللىسا كان دەفرەرمۇئى».

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

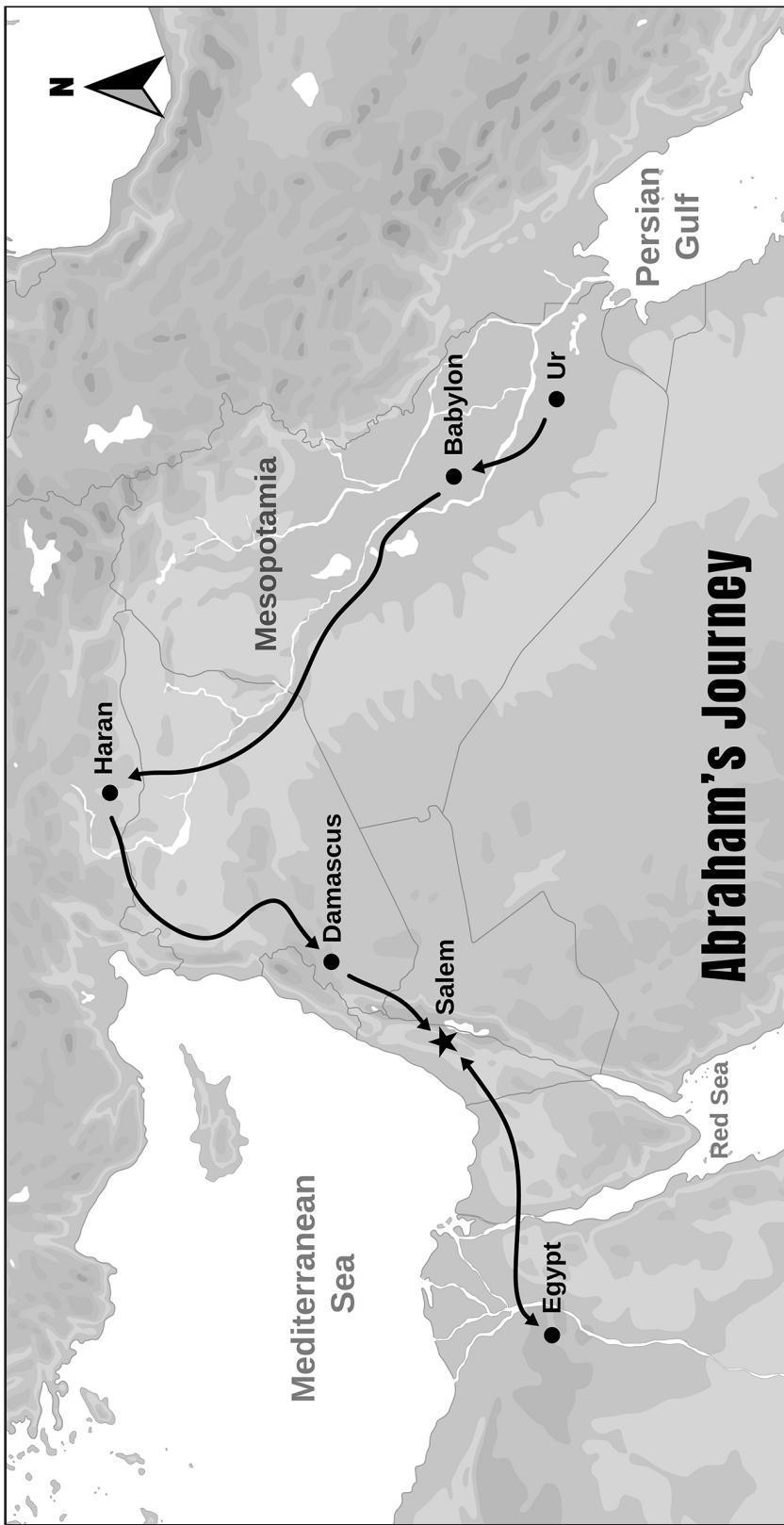
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

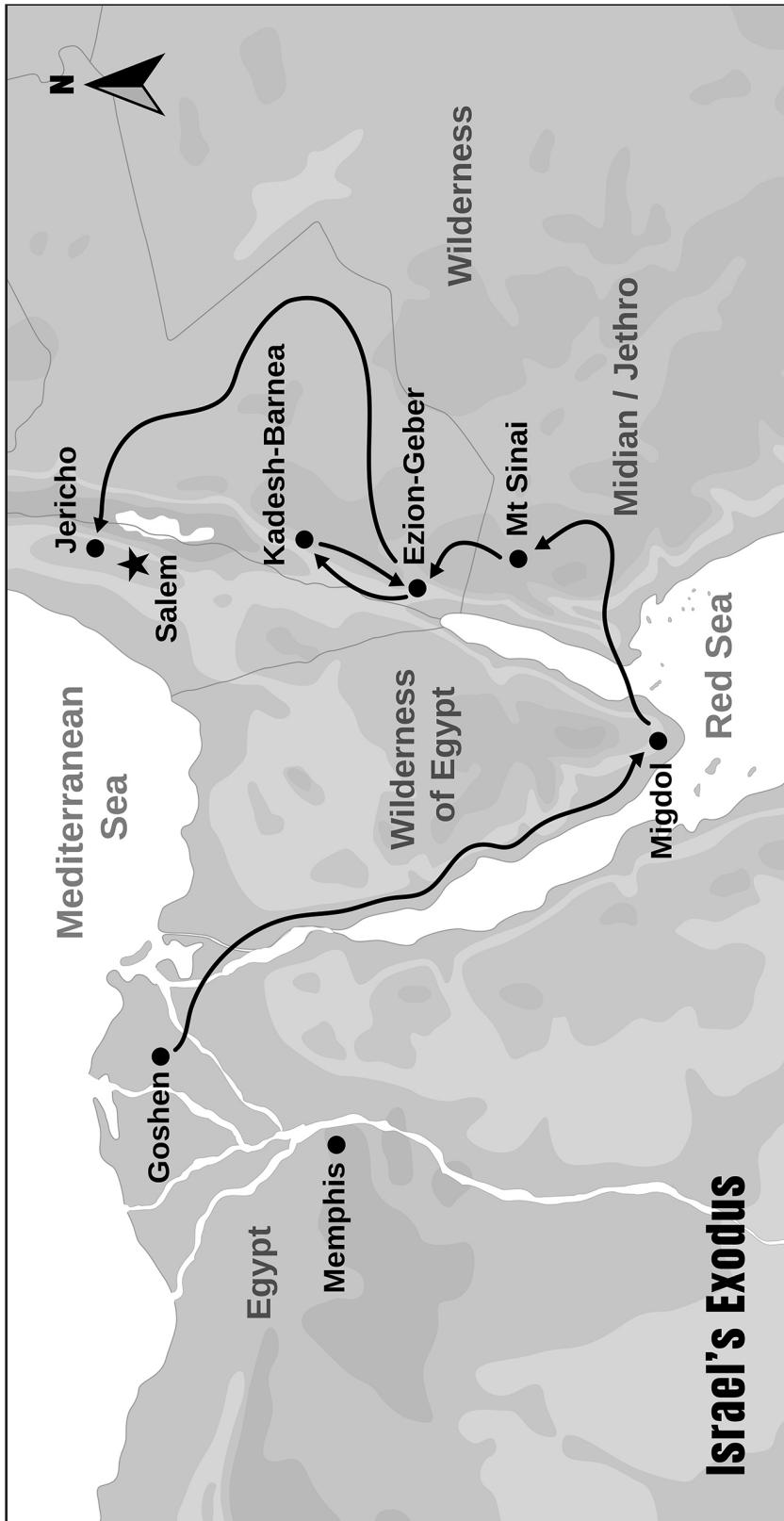
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Abraham's Journey

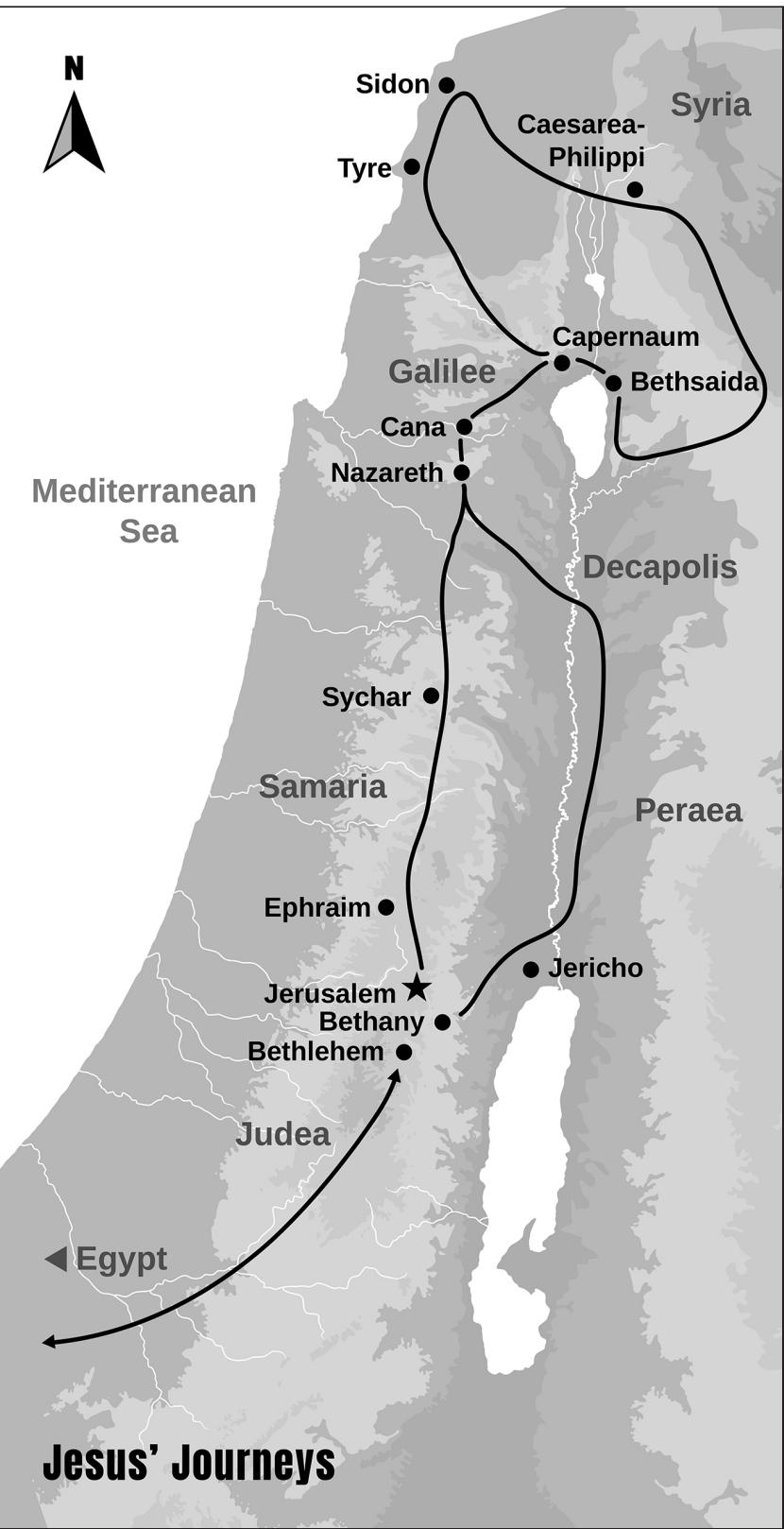

بـ: بـاـورـ کـارـیـکـ شـرـامـ، باـکـرـ اـبـیـتـ مـوـنـدـنـیـ خـلـدـرـکـ بـوـهـ مـوـرـ وـرـیـگـرـتـ، گـرـبـرـ اـبـلـ وـرـدـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـچـبـتـ. - سـمـرـانـهـ کـانـ 11:8

۱۳:۱۷ مودودی فرمودن پزد دا گډا ټون، خودا رېنځی ټکون ټوږي چه کې ملګه سپړیکن، ټکون ټه دی ترکیش ټوږدې ټونکړیدا فرمودو: «د هودوک ګډا ټون، پېښو کړکې شوې بېټن و ټکړې نېټو ټو همسر» - ده رېنځون

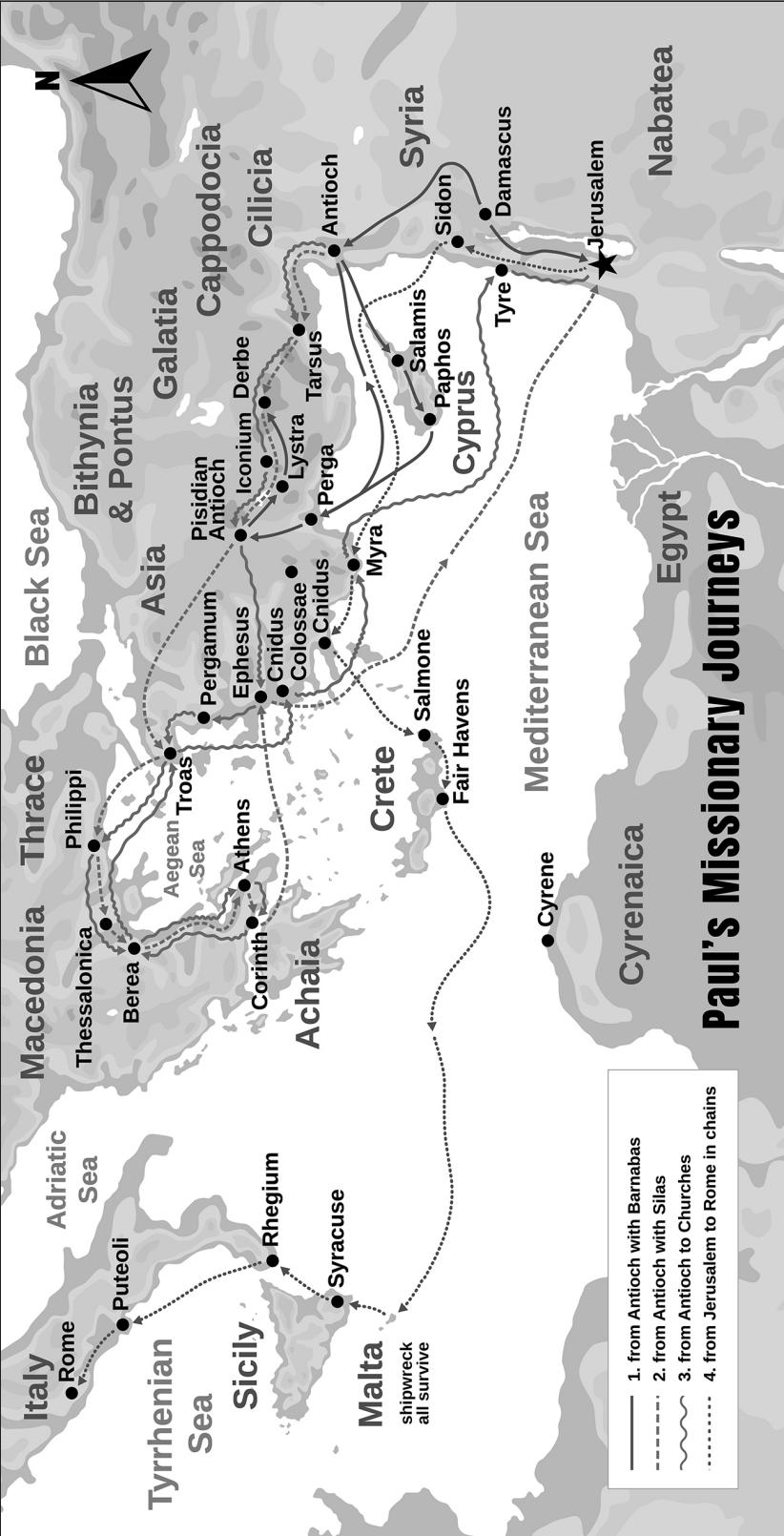
Israel's Exodus

جور کی تاریخیں کوئی مزفیش نہ ہو تو نہیں بنتے، بلکہ نہ مدت بگات و نہ خوبی بھتے۔ بگات تو کبھی وہ خالی کی رہے۔ - مدرس 10:45

ادنی بندی عیسی مسیح و که خود را نزدیک بگیر و هر خان که نزد اگدوف برچینیم، - روزا

Paul's Missionary Journeys

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

گو، اه بیرون، همه دو ناهود و کان پکنه نه قلی، به تاری باش و کم روزی بیرون زده ژاولان هملپکش، - مارکو 28:19

